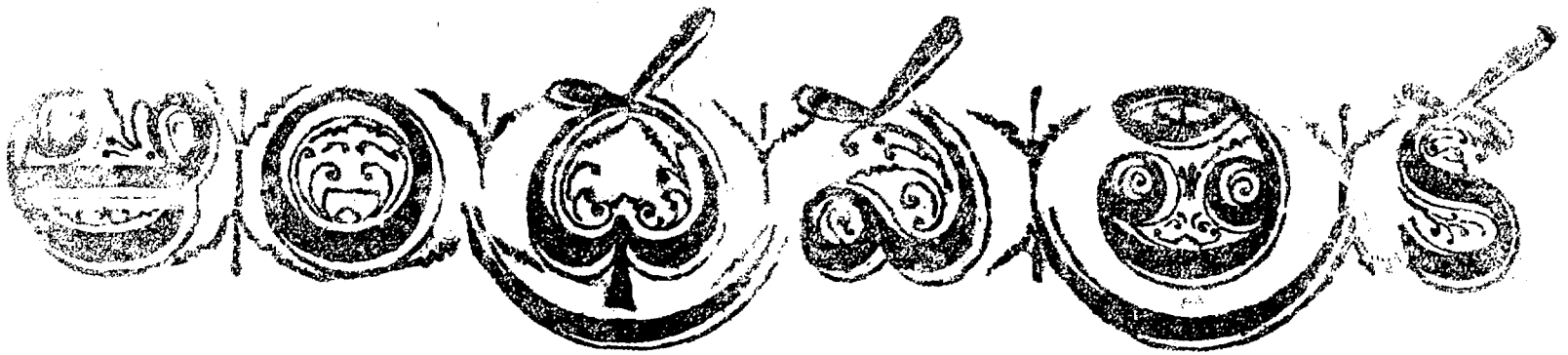

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

259

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరినె: 11-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 264
సంచిక ౨౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బావును,
పొన్నపు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజర్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండుదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

లోక ప్రసిద్ధమైన

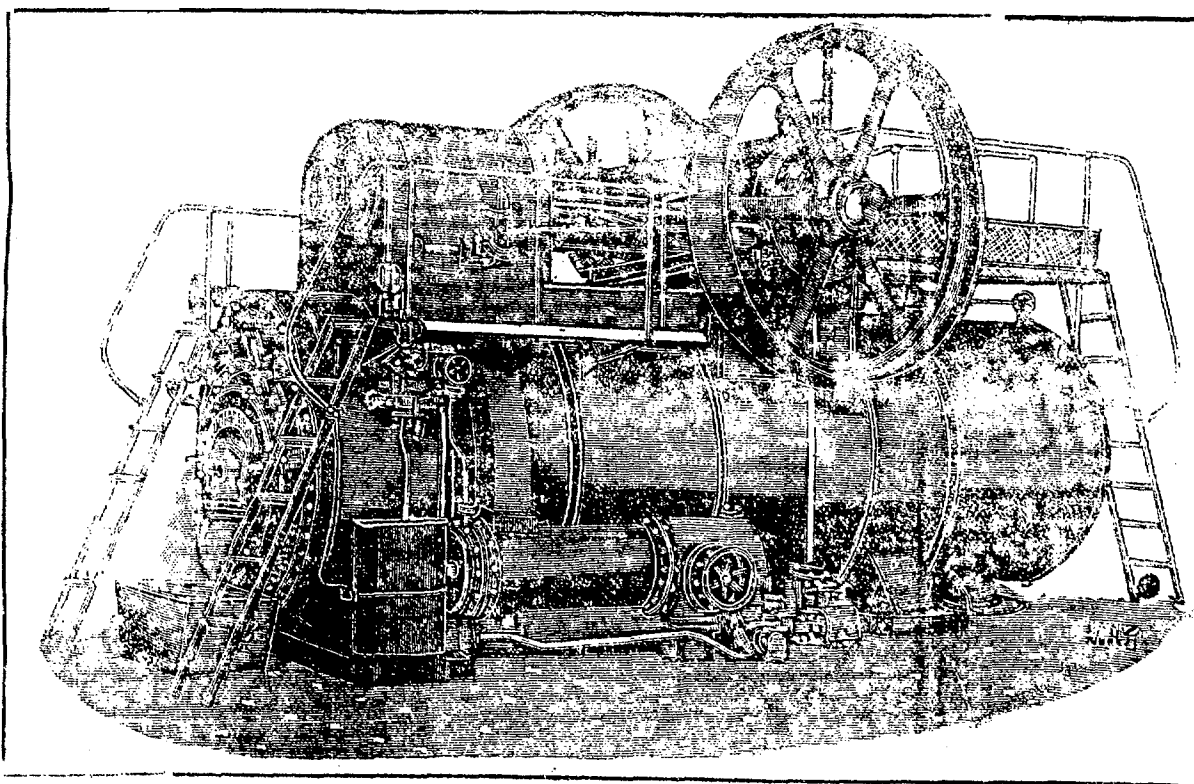
స్టీము యింజన్లు!

(Super Heated)

లాంజి స్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. గాయకు 1250 B. H. P వరకు.

బాయిలరు ట్యూబులు వెలుపలకులాగి శుభ్రపరుచుటకు పాకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెక్కువకంటే పనిచేయును.
యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - పూక - పొట్టు - జేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
మాతన పద్ధతులు
సనుసరించి అనేక
పాకర్యములు
అమర్చబడినవి.

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్కంటికి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
"MACHINISTS"

పోలుయేజంటలు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదిగువ తెలుపబడిన నిషేధించబడినట్టియు, పురాతన మైనట్టి రైల్వేస్టేషన్లు ఖరీదాలో రమారమి 2400 టన్ను కంపెనీ ఆవరణమునందున్న జనరలుస్టోక్సునందు ఖరగ్ పూరులోనున్న రైల్వే ఆక్స్ నీర్లు, వెస్టర్న్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్ వారిచే 20-2-1925 తేది నానున, తరువాత తేదీలందును మునగా ఉదయం 8 గంటలనుండి బహిరంగ వేలమున నివేశింపబడును.

అమ్మకము మరత్తులకు డిస్ట్రిక్టు ఎంజనీగు, సెంట్రల్ డిస్పోజల్స్, లేక మెనర్స్ బిలిమోరియా బ్రదర్స్, రైల్వే కంట్రాక్టుదారులు, ఆక్స్ నీర్లు, ఖరగ్ పూరు, విలాసములకు వ్రాసిన బడయగలరు.

వివరములు

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include 1. స్టీఫెన్స్ స్టీల్ తొట్లు, బాగుగానుండునవి, 550; 2. (రైల్వే) ఇనుపదారికముల్లు ఎఫ్.ఎఫ్.టి.డి. హెచ్. అన్ని భాగములు: కోయబడిన తునకలు, చెడిపోయిన ఇనుపదారికముల్లు (రైల్వే) 650; 3. అనేకరకములస్ప్రింగు స్టీలుతునకలు 250; 4. నానావిధముల డబ్బుల్స్. ఐ. అందు స్టీలు తునకలు 550; 5. పనికిరాని గడియారులు, గోడు, రెవెల్లు 180; 6. సి. ఐ. తునకలు (గాను రిటార్డులు) 80; 7. పనికిరాని ఫస్ట్ క్లాసులు (జి.జి.టి. ఎస్.జి.) 60; 8. ఆర్. ఎస్. దాబాకముల్లు (బాయిస్టును బారుదూలములు, తూములు (చానల్స్) అంగిల్లుటిను, నకకబడినవి 60; 9. పనికిరాని బ్రాచిచక్రములు, ఇరుగులు 80 జతలు; 10. పలువిధకొలతలలోను, దళమునందును గల గోలుములు 6 టన్నులు; 11. టూల్ స్టీలుతునకలు 8 టన్నులు; 12. బ్రాఫ్ స్టీఫెన్సులకు ఉక్కునీగముచెవులు 20 టన్నులు; 13. ఆరమి బ్రాస్సుపోర్ట్ కాట్టలు, వాటకు కార్డు 7 నెంబర్లు; 14. పాతకిరసనాయిర్, పెట్రోలెటిన్లు 1125; 15. పాతకీమెంటుసంయు 1500; 16. అలంకృతములు (కొంచెము మురికిచేసినవి) 4 హండ్ డెడ్ స్టాక్; 17. కార్బన్ ట్రేజులు (పాతప్రాసెసులరకములది) ఒకలాటు; 18. 5 గాలములు పట్టునట్టి కాకిగనపడబ్బాలు 2000 నెం.; 19. పలురకముల డబ్బరసామానాలు.

మిత్తర్, 5-2-25.

వెల్లింగ్టన్ సి సి మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు

7-2-25 శనివారమునుండి 13-2-25 శుక్రవారమువరకు

యూనివర్సల్ సిరియలు

ది షోవుం సిటి

నకబడినవారము

మృదంగవాద్యమున పోటీపరీక్ష

అఖిలాంధ్రదేశీయులును పోటీచేయవచ్చును

కృష్ణాజిల్లా ఫీసువరంలో జరుగును

పోటీచేయగోరువారు ఫిబ్రవరి నెలాఖరులో గా 5 రూపాయలను దరఖాస్తును కార్యదర్శికి పంపవలెను

ఫీసువరము తా.గ.రా.యధ కృష్ణా పోటీపరీక్ష సేర్పాటు చేసిరి. 1912 లో మదిరీపట్టామున జరిగిన ఉత్తరసర్పాదుల నుద్దేశ పోటీపరీక్ష తేర్చుబడిన నిబంధనలే ఈపోటీపరీక్షకు గూడ వర్తింతు. పరీక్షకుల పేర్లను పరీక్ష లేదీయును ముందు ప్రకటించును. మార్చి 25న లేదీలోగా పరీక్ష జరుగును. కలుగురు గొప్ప సంగీతవిద్యుంతులును ఒక గొప్పకూర్తొగితుడును పరీక్షకులుగా నుండురు. మొదటివారుగా పరీక్షలో నెగ్గినవారికి 116 రూపాయలవెలుగు మువర్లకుంటాకంకణమును, రెండవవారుగా నెగ్గినవారికి 75 రూపాయలు వెలుగుల సింహ తలాటపు బంగారు మురుగులును, బహుమానముగా నీయబడునని భవిషిషిటి శూర్యనారాయణగారు తెలిపినా నంపిరి.

బొంబాయిరాజధానియందలి మరణపులెక్కలు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9:— బొంబాయి రాజధానియందలి యాలోగ్యముయొక్క సాంవత్సరిక నివేదికమునందు లక్షల 52 వేల చిల్లరనుండి, 42 వేలచిల్లర మార్చినవని తెలుపుచున్నది. ప్లే, కలరా, ఆలలమ్య, మహుచిమెదలగునవ 50,000 నుండి మరణములకు గారణములై వరి. ఈమరణములు 1922లోకంటె యాసంవత్సరము 83 శతకృష్ణయైనవి. రాజధానియందలిమరణములలో పరిశీలనలు చేసిపోవుట యొక్కన గనున్నది.

అఖిలభారత పియ్య మహాసభ బొంబాయిలో మార్చి 9, 10, 11 తారీఖులందును నిర్వహించిరి. ఆహ్వానపంపు మానా రధ్యకు వెన్నుకొనుట కీనెల 11వ తారీఖున గూడుదురు.

బొంబాయి బ్రాముజే కంపెనీవారిమీద కేర్పనను నొకడు తనమోటారుబండికి బ్రాముజలన గలిగిన నష్టముగ రు 2000 లకు శిక్షించబడాలి, బ్రాముజేవారి కారణములను క్షాయాధిపతి మన్నించలేదు. కోడ్లమీద వారికొక్కరు మాత్రమే యుపయోగించుకొను హక్కులేదీయును లేవనియు, నితర ఒడ్డేయిన వచ్చినప్పుడు బ్రాముజావినను నాపమయిన నియుఁ దలచెను.

Madras Races 1924-25. చెన్నపురి గుర్రపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు భేరుగును 1925 సం. ఫిబ్రవరి 11-వ తేది బుధవారము 8 వ ఎక్స్ ప్రెస్ బొంబాయి మొదటిదివము 18-2-25 లేదీ బుధవారము రెండవదివము 21-2-25 శనివారము. ఎల్వేక్ బొంబాయి జేటరు బుక్ మేకర్లు ప్రవేశకట్టుము:— మొదటితరగతి: పురుషులకు రెవ్వు శ్రీమద్వ్యక్తి రెండవతరగతి: 1. 0-8-0. బీచ్, వార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబుద్లు పోవును. ఇకర వివరములకు గోడెలక, అంటించియుండు మా రెడ్డనోటిములను సూచికోరె ము

హిందూదేవాదాయచట్టము

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు)

ఈచట్టము హిందూమతకర్మమునకు విశిష్టమైనదని నిర్ణయించుకొనినా ప్రజాసభ తీర్మానముచేసిరి. ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు మతవిషయములలో నిచ్చిన వాగ్దానమును భగ్నపరుచుచున్నదని విమర్శిస్తూయును. నేను యీ చట్టమును అనేకసార్లు చదువుకొనెనున్నానుగాని, యీసభ వారి యపోహలకు నా కంతమాత్రము కారణము కనుపడుట లేదు. మనకు స్వరాజ్యమువచ్చినను యిట్టిచట్టము కావలసియే యున్నపుడు, ఇది విశేషప్రభుత్వమువారికి నిర్బంధపడినది తమాత్రమున, మనమతమున కెట్టిభంగము కలుగుచున్నది నాకు జోధపడలేదు. ఈ దేవాదాయములమీది యధికారమంతయు, మన ప్రజాప్రతినిధులమీదనే యుంచబడినది. నాకు యీవిషయములోగల యనభవమునుబట్టి, మన దేవాలయముల పేనే ఇళ్ల లెక్కలను తనిఖీచేయుటకు అగ్నకులచేత క్రమముగా వారివిధులను నెరవేర్చుకేయుటకును, నై యధికారవర్తన నొక దానిని యేర్పరచక తప్పదు. ఇంతవరకు యీపని కొర్రులపై వదిలేయుటవలన, వారికార్యనిర్వాహకత్వమును తమపైవేసి కొనబాలకున్నారు. చీటికిమాటికి అనుదినము ప్రజలు కొర్రు వారి నిషేధించుట క్షాయముగాదు. అట్లు చేయకూడదని ముక్తేశ్వరులదేవాలయపు కేసులో హైకోర్టువారు నెలవిచ్చిరి.

నేను నువ్వారు నలుబదిదేవాలయములను ఆంధ్రదేశము లో కొర్రులగుండా స్క్రీములనీరవించి:ప్పటికి వానిలో నుద హించినవిధానమే క్రమముగా ఆచరణలో పెట్టుచున్నట్లీ తేదీకి దేవాలయమునొద్దనున్న యిగురుపొడగునాచే చూచుటకు ప్రయత్నింపరు. స్క్రీముల ప్రకారము ప్రతి వ్యక్తికి నియచ్చివ హక్కులను వినియోగించుకొని, ఒక స్వల్పపిటీషనుతో, జరుగుచున్న అపమలను కొర్రువారికి తెలియజేసికొనక, జనులు తూర్ణిభావమును జపించుచున్నారు. దీనికి యెట్టికర్షణయై లేక పోవుటచేతనే యిట్టిచట్టము మనకు కావలసివచ్చినది. ఒకవేళ దీనికొంద యేర్పడుకొనుటలే పరిపాలనముకూడ లోపభూయిష్టముకావచ్చునని కొంద రనవచ్చును. కృష్ణా గోదావరీదులకు అనకట్టలు కట్టినప్పటికి అమితమైన జలప్రవాహము పొంగిపారలి వృథాగా సముద్రగామి జగుచున్నందున అనకట్టలే నిరుపయోగమని వాదించువెర్రివాడుండువా? వానివలన కొంతజలమైనను కాలువగుండా పారి సప్రయము కుపకరించుటలేదా! మన మెన్నికట్టబాట్లు చేయుచున్నను, కొంతద్రవ్యము దుర్వినియోగ మగుచున్నంతమాత్రమున, అకట్టబాట్లనే తీసివేసి ద్రవ్యముసంతయు నష్టపడునట్లు చేసెదమా! చట్టములోని లోపములన్నిటిని తాగుగా చర్చించి దానిని సవరింపవలెను గాని, అట్టి చట్టమే అనగర్భమని తీర్మానించుట హాస్యాస్పదము.

ఇదివరకు అమలులోనున్న కాసనములకొంద యెంతయో ద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టి, స్క్రీముల సేర్పాటు చేయించుకొనుచున్న ను వానిప్రకారము అమలుజరుగుచున్నదా, లేదా యని యెల్లప్పుడు ప్రతినిధిచేయుటకు కమిటీలు లేకపోయినయెడల లాభమెంతమాత్రము లేదు. ఎవరికివారు తమ స్వంతవసులలోనే మగ్గులయ్యాయందురు గాని, బ్రట్టిలు క్రమముగా పరిపాలించుచున్నాకో లేదో తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించువారు మిక్కిలి అరుదుగనున్నారని నా యనభవమువలన చెప్పుచున్నాను. కాబట్టి మన దేవాదాయ సర్వదా య పంరక్షణకు చేరుగ నొక యే తీర్మానం దవలసివేత గ్రామపారిశుధ్యము మొదలగు పనులకు మునిసిపాలిటీలు, లోకల్ బోర్డులు యెట్లు యేర్పడినవో ఆవిధముగానే ప్రజాప్రతినిధులలో కూడిన కమిటీలను వీనినన్నిటిని సంపుటికరణముచేసి, ఒకేవిధముగ నడిపించుటకు మన యాంధ్రరాష్ట్రమునకు ఒక బోర్డును, యేర్పరుచుట మిగుల యుపయోక్తము. ఈ దేవాదాయములో నూటికి 1 శత రూపాయచొప్పున తీసికొని ఆ సొమ్మును శూన్యైజర్లు, ఆడిటర్లు మొదలగువారిచేతములకు వినియోగించుటకు తీర్మానము చేయబడినది. కమిటీమెంబర్లు మాత్రము గౌరవార్థముగ పనిచేసెదరు. బోర్డులోని మెంబర్లకు నెలకు చెరు రు 100 లు దానిపెసిదెంబుకు రు 1200 లు మించకుండా జీతముల సేర్పాటుచేసెదరు. జీతములేకుండా ప్రైవేట్ క్రమముగాను సంస్కృతికరణముగాను యెప్పుటికిని జరుగదు.

హిందూయనల శరణాలయము

ఒకవిధము

గతవారము కంభంమెట్టునందు శ్రీమత మాడపాటి తిరుమలరావుగారి కుమారుని వివాహసంబంధమున పలువురు బోగముమేళము పెట్టవలెనని పట్టుబట్టిరి. కాని శ్రీమత మాడపాటి హనుమంతరావుగారి ప్రోత్సాహమువలన మేళమును పెట్టుట మాని సంస్కారబోధ్యముపట్ల తమ బాధిదానము కనబరచుటకు మారణశాలయ సహాయమును విదురూపాయను పంపినందులకు వారికి మౌనకృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుచున్నాము. మరియు నీసందర్భమున దేశీయులెల్లరు శ్రీగారి ఉపాహారము గమనించి తమ తోడిదేశీయులను వివాహములు మొదలగు కుభకార్యములలో నాడించి నీచపరచకుండు రీతియూ, వారిమానసంక్షాంతిమై ఏర్పాటుచేయబడిన మారణశాలయమునకు సహాయము చేయుదుననియు ప్రార్థించుచున్నాము.

శరణాలయ కార్యదర్శి.

అనంతపురమండ లాదిమాంధ్రమహాజనసభ

ధర్మవరమున జరుగ నిశ్చయించుట

1925-వ సం॥రము ఫిబ్రవరినెల 6 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటల సమయమున ధర్మవరమునందలి పంచములవాడ తోనుండు శ్రీక్రియాశక్తియొడెనురు కాళాగ్రంథాలయ భవనమునఁ బ్రధానగ్రంథాలయసభ్యులలోఁ జేయుటను నిశ్చయించుట. నాదిమాంధ్రమున సమావేశమై జనాభా 5 వర్తక సాహెబుగారి యాజమాన్యమున వైసభా సమాలోచనసంఘము జరిగెను. అం దీక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

1-2. అనంతపురమండ లాదిమాంధ్రమహాజనసభ ధర్మవరమున ఈ సంవత్సరమున ఏప్రిల్ నెలలో జరుగ నిశ్చయించబడెను.

3. మహాజనసభ జరుపుటకు నలయుద్రవ్యము చందాల మూలమునను విరాళముల మూలమునను నేకరించుటకై ముగిసిన రాత్రి శ్రీ. సి. డి. పార్క- ఎన్. కాశ్యప్- కె. కాంతప్ప- కనగానీపల్లె ముత్యాపన్న- జయరామకృష్ణయ్య- యం. తోనెడ్- టిట్టి ఓబన్న- తిమ్మకృష్ణ- తిరుపాలప్ప- సుబ్బన్న- బారిక వార్మ- సంపన్న- గార్ల- గౌరవసభ్యులుగ నేర్పయిపడిరి.

4. ఈ మహాసభకు నలయు వ్రాతబియ్యములను ముద్ర జాబియములను సిద్ధముచేసి యిచ్చుటకై చి.రా.రా.శ్రీ. సీరిపి అంజనేయులుగారు బ్రార్థింపబడిరి.

5. సభాభవన నిర్మాణమునకు నలయు సదుపాయముల గావించుటకై మ-రా-రా-శ్రీ రామానందంల వేంకటేశమయ్యగారు ప్రార్థింపబడిరి.

6. జయద్రథముగ నీమహాసభను గొనసాగించుటకు శ్రీ జనాభా 5 వర్తక సాహెబు - చిండులూరి కామచంద్రయ్య పెట్టి- మద్దిపి హనుమంతప్ప నాయుడు కెనకెండు విల్లియ మాకె రాప్రాటి నుబ్బదాను, మరాటి. కాకిరావు, గుజాయరి కంకరప్ప, కామాయగారు వేంకటసుబ్బయ్య - గోరకాటి చెన్నారెడ్డిగారు - కడితరకార్యములకై వైస నిర్మాణింజనదేవ మహాశయులు - నుపసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

7. మహాసభ క్రాసనాధికర్యము వహించుటకై మ-రా-రా-శ్రీ నరాల పెట్టికేనేంద్రుడు - సి. పి. రాజు - వీరయ్యగార్లు ప్రార్థించి, ఇందుసంఘాక్షాంకికారము జూచించు వారి నాహ్వానింప నంగీకరింపబడెను.

8. వైసభకు మ-రా-రా-శ్రీ కె. కాంతప్పగారు సన్మానసంఘసభ్యులుగను, సి. డి. పాలు - యస్. పెద్దకానెప్ప - మట్టి ఓబన్న - చి. పెద్దన్నగార్లు సన్మానసంఘకార్యదర్శులుగ ను నిర్ణయింపబడిరి.

కృతజ్ఞతాభివందనములతో సభముగి సెను.

(ధర్మవర విలేజింగ్.)

బొంబాయిరాజధాని ప్రభుత్వమువారి

గుమాస్తాలసభ

పూనా, ఫిబ్రవరి 3:-గుమాస్తాలసభమువారి యాజమాన్యమున పూనా బొంబాయి ప్రభుత్వపు కచ్చేరిగుమాస్తాలసభ జరిగెను. భావల్కురు యస్. యల్. కి. గౌరవధర్మతపాసించిరి. గ.గుమాస్తాల కే యత్యవసరమును ముఖరాగానియ్య కృత్యముల విచ్చుటలేదనియు, పెద్ద యుద్ధోగములు చాలకాలమునండి యనుభవించుచుండెదనియు, నీయత్యాజమున ప్రభుత్వమువారు సహాయము గాకయనియు తీర్మానముతో యామోక్షింపబడినది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాల

ధర్మవైద్యశాల-బెజవాడ

ఆయుర్వేదభూమణ నోరి రామకృష్ణగారి విజ్ఞప్తి నేను పరంపరాప్రసిద్ధ వైద్యములుంబునుకు శేరి శ్రీ మారండ్రాగారి యొద్దను గ్రహింపబడిన శ్రీమత్ వైద్యరత్న పండిత డి గోపాలాచార్యులవారి యొద్దను సక్రమముగ వైద్య శాస్త్రాభ్యాసముచేసి 'ఆయుర్వేదభూమణ' బిరుదము నొంది ౧౯౦౭ సం॥ నందు బెజవాడలో ఆయుర్వేద నిలయమును స్థాపించి తదాదిగ అనేక గుప్తవిద్యములను తయారు చేసియు, అనేక క్రూరవ్యాధులకు చికిత్స యొనర్చియు స్వతంత్రానుభవము బడసియున్న సంగతి బహుజనవిదితమే

నేను బెజవాడయందు ఆయుర్వేద నిలయము స్థాపించి నప్పటినుండియు శేవము వైద్యముచేయుటే ప్రధానముగా నెంచుకొనక ప్రతీవయోగమున వైద్యవిద్యాలయమున వైద్యాలయమును స్థాపించవలయుననెడి కుతూహలముతో నుండెడివాడను. ఈసమర్థవ్యమునకు మాగురువయ్యలగు శ్రీమత్ గోపాలాచార్యులుగారి ముఖ్యకారకులు. నాకుభిప్రాయమును గని పెట్టిరి యెట్లు చీఫ్ ఎంజినీరు ఎ. రమలింగయ్యగారు, సబ్ జడ్జి సోమంచి వీలకంఠము పంతులుగారు, టైల్డర్ జిల్లాజడ్జి కి. శ్రీ వివాళు బహదర్ యెల్లెపెద్ది బాసకీరామయ్యగారు, బెజవాడ మ్యునిసిపల్ చెయ్యరు కి. శ్రీ రామబహదరు తాడంకి వెంకటవరపుపంతులుగారు, అయ్యదేవర కాశీశ్వర రావుపంతులుగారు, పెద్ది భొట్ల వీరయ్యగారు మొదలగువారు ౧౯౧౯ సం॥ నందే నాకు ప్రోత్సాహ మొసగి యుండిరి. కాని పరిస్థితులు చక్కగ లేనికారణమున కొంతకాలముదాక నాసంకల్పమును గ్రియార్హమున బెట్టాలనైతిని. తరువాత 3౦-౯-౨౨ తేదీని దుండుభి సం॥ విజయదశమివాడు కుభముచూరమున కళాశాలను స్థాపించెడి శాగ్యము నాకు లభ్యమయి. 8 అవంశస్వరము ౧౫ గురు విద్యార్థుల శిష్యుని. మరువత్సరము మరి ౨౦ మందిని శిష్యులొందిని. ప్రస్తుతము 3౫ గురు విద్యార్థులు చదువుచున్నారు. సరియైన పరిస్థితులు ఇంకను సంపూర్ణముగ గలుగని కారణమున ఎక్కువ సంఖ్యకు శిష్యులనలంపరానిని కొందరు వీర విద్యార్థులకు మిత్రుల బోధావ్యయచే భోజనమునూక ఏర్పాటు చేయుచున్నాను.

కళాశాల దినవివాధిసృష్టి గాంచుచున్న సమయమున, శ్రీ మత్కృతకారణము మొదలయిన నాపాపియులు వీని యభివృద్ధికి సంతసించి, కళాశాలను ప్రోత్సాహపరచి యింకను దీనిని బాగుగ లైకి దీనికొనిరావలెనని కుతూహల పడినవారెరి శ్రీ రాజాగారు ౧౦౦౦ రూపాయల విరాళమిచ్చుటయేగాక, నాకును ౨౦౦ రూపాయల విద్యార్థివేతనము నిచ్చి యొక విద్యార్థినిగూడ బంపి యున్నారు. అది యం గాక బెజవాడ మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు నాలుకు ౪౦౦ రూ. లిచ్చుట శిష్యులు చేసినారు నియోగి ఫెండు ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు ౯౦ రూ. ల విద్యార్థివేతనమిచ్చుచున్నారు. రమావతి ౨ నెలల క్రిందనుటకు పాఠశాలనా స్వగృహముంజేయించెను. తరువాత శ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు ధర్మవైద్యశాలయలకై యుద్దేశించిన ఫలమున, కమిటీ వారి యసజ్జపడెడి యొక చిన్నభవనమును నిర్మించి దానిలో నీకి మార్చిలిమి. వైద్యశాల యుపయోగార్థమై, కమిటీవారు కొన్ని మందులకుడ ఉచితముగానిచ్చి వారు. నాకు చిరకాలమునుండియుండిన ఉద్దేశ్యముల కనుబిగ్యముగ యిట్టి య ప్రయత్న భార్యక సహాయమును బడసినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచు, ఇట్టి సంస్థలు నాయొక్కనిపైనే యుండునట్లు నుజుంజనముకాదని పట్టిక ఆధీనము చేయనుద్దేశించి ౧౮౬౦ సం॥పు ౨౮౪౪ ప్రకారము (లిటరరీ, వైడిఫికే, చారిటబుల్ సంఘముల నిజప్రభు చేయుటనుగూర్చిన ఆక్టు) నిజప్రభు చేయించినాను. బాల్యనశాలనున్న యాకళాశాల వైద్యశాలను వృద్ధాశిక్షణియై యాంధ్రదేశమున కాకర్నప్రామముగతయై బాధ్యత ప్రజలపైనున్నది. మహానీయులందరను దీనికి కగురిని సహాయము చేయించెదవని గట్టిగా న ముచ్చుచున్నాను. ఈ సంఘపు ఉద్దేశ్యముల దెలుపు మిమోరాండము నిందుతో జరపవలసి నును.

మిమోరాండం ఆఫ్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల ధర్మ వైద్యశాలసంఘము

పేరు:- ఈసంఘము పేరు శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల ధర్మవైద్య సంఘము అని నిర్ణయించడమైనది.

ఉద్దేశ్యములు:- ప్రస్తుతము శిష్యాశిష్యు జెందియున్న దేశీయ వైద్యమును అనగా ఆయుర్వేద, యూనాని వైద్య శాస్త్రములను, ఆదికల్ప విధానములను ఉద్ధరించి సర్వలోముఖ్యుగ ప్రచారము చేయుటకుగాను ఈడిగు నుదహరించిన సాధనములను, వీని కనుసరించిన యితర సాధనములను అవలంబించి కార్యాచరిణిలోనికి తెచ్చుటకు నిర్ణయించడ మైనది.

1. ఈ ఆంధ్రదేశమున కంఠకు, ఆదర్శకముగను, ముఖ్యస్థానముగను నుండునట్లు బెజవాడ, పట్టాయన ప్రభృతీ ఆయుర్వేద భూమణ నోరి రామకృష్ణగారిచే రెండుసంవత్సరములక్రిందట స్థాపింపబడి అభివృద్ధి గాంచుచున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల తదనుబంధముగా స్థాపింపబడిన శ్రీవేంకటేశ్వరాయర్వేద ధర్మ వైద్యశాలల పరిపాలనా నిర్వహణమును స్వీకరించి ఆవరణిస్థాపనల శిథిలపరచి పోషించుట.

2. ఈకళాశాల వైద్యశాలల కనుబంధముగ నొక ఆశురాలయమును (యిన్ ఫేమంట్ల్య హాస్పిటల్ ను) స్థాపించి నిర్వహించుట

3. ఆయుర్వేద మూల విద్యములను వ్యాఖ్యానములను సంస్కృతభాషయం దుండునట్లు గ్రంథములను స్వతంత్రముగ చదువుకొనుటకు అవకాశముగలుగునట్లు ఈ కళాశాలను బాధముగ శ్రీ శాస్త్రులుగారిచే స్థాపింపబడిన సంస్కృత పాఠశాలను పోషించుట.

4. రసశాలలను (ఫ్యాబ్రిక్) మూలికావనములనూ, ఆదర్శక శేంద్రవైద్య వస్తుప్రదర్శనశాలను, పుస్తకభాండాగారమును నిర్మించిపోషించుట.

5. ఆయుర్వేదశాస్త్రసంబంధమును సందిగ్ధవిషయములను నిర్ధారణచేయుటకు యొకపరిశోధకమండలి (రిసర్చియిన్విస్ట్యుట్యూట్) నేర్పాటుచేయుట

6. ఆయుర్వేద విద్యాపోషణకొరకు ఆయుర్వేద విద్యార్థులకు పరివర్తులను సమావేశపరచుట.

7. కళాశాలయందు పాఠ్యక్రమము ననుసరించి నియమితకాలము విద్యాభ్యాసముచేసి కళాశాలావరతీతులయం దుత్తీర్ణులైనవారలకు నిఖిలభారతాయర్వేద విద్యాపీఠమువారిచే నొసంగబడు సన్మానపత్రములతోబాటు కళాశాలా నూచకులకు విడుదలపరచుటలగు సన్మానపత్రముల నొసగుట.

8. ప్రస్తుతముజరుగుచున్న యితరములగు దేశీయవైద్య ప్రతిష్ఠాపనలను యిందులో చేర్చుకొనుట.

9. వీలుగలిగినప్పుడు నూతనములగు వైద్యశాలలు, పాఠశాలలు, ఆశురాలయములు మొదలగువాటిని స్థాపించి నిర్వహించుట.

10. కళాశాల పోషణార్థమై అనగా సంఘసభ్యుల ప్రత్యేకభాగము సమిత్తముగానుండే శాస్త్రీయముగ ఆయుర్వేద బోధనములను తయారుచేయుచి విధియించుట. ఇన్ ఫేమంట్ల్య హాస్పిటల్ లో చికిత్సను పొంచవారిలో ధనికులవలన ధన సహాయముపొందుట.

11. ఈ ప్రతిష్ఠాపనల పోషణార్థమై చందాలు విరాళములు వివరముచేయుట ను, దేవస్థానములయొక్కయు యితర ధర్మసంస్థాపనలయొక్కయు, సంఘములనుండి సహాయమును పొందుటయు, స్థానిక ప్రభుత్వసంఘములు అనగా మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాబోర్డులు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డులు మొదలగువాటివల్ల న, గవర్నమెంటువారివల్లను, వెనీషిలువల్లను, గిఫ్టులను, వరియు లేలు మహారాజశ్రీ మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారి విల్లులో యావియమై యేర్పరచిన ధర్మతాదాయమునుండియు ద్రవ్యము నేకరించుట.

పైన ఉదహరించిన ఉద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకును ఇంకను అప్పటిప్పటికి అవసరముగ యేర్పాట్లను చేసుకొనుటకును యిందుతో బాధితచేసిన నిబంధనకు లోనై యీసంఘము యొక్క వ్యవహారములు, ఒక ప్రెసిడెంటు, ఒక మేనేజింగు డైరెక్టరు, మరి రెగురు యితర సామాన్య డైరెక్టరుల యొకబోర్డు వారివలన ననుపబడుచుండును.

ఈడిగున నుదహరించినపేర్లును, విలాసములు గలవారు యీ మిమోరాండము ననుసరించి ఒక అసోసియేషన్ గా యేర్పడినారు.

1. శ్రీ రాజా వాసిరెడ్డి (శ్రీ దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద్) బహుశ్రేణులైన జమీందారు గారు జయంతిపురం య స్టేటు-పేరేడింగు.
2. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గౌరవ నోరి రామకృష్ణగారు, ఏ. జే. ఏ. సి. నిజాం-మీసేజింగ్ లెక్కరు.
3. కాతా ప్రార్థనంబం పంతులుగారు, మర్చెంటు బేజవాడ.
4. కానలి కండ్ల ప్రాపుపంతులుగారు లాండుల్డ్ అండ్ మ్యానిజింగ్ కాంటెయిన్.
5. అద్దెంట్ల వెంకటప్పయ్యగారు మర్చెంటు మిల్ ఓనర్.
6. మంకాపాటి తారామయ్యగారు మిల్ ఓనర్స్ మ్యూనిసిపల్ కాంటెయిన్.
7. తుమ్మలపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారు లాండుల్డ్ అండ్ షిప్.

కాళిండి, య నోడలోని ప్రయాణికుల మరణము బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 9 - కాళిండి యనునోడలో మలబా ర్ నుండి బొంబాయికి ప్రయాణము చేయువారి మరణము ఏమ యమయి "యండికా డెయిలీమెయిన్" పత్రికలో ప్రతి వచ్చినవారిలో నొకటియై డెల్వెను. "ఆయోడ" శావరము సాయంకాల మారుగంటకు మలబార్ తీరమునది బడగారా యను గ్రామమునుండి బయటదేవుడు, తెల్లవారమునపు గం 1-30 ల కొడవోరపడి 20 నిమిషపులోపులో తుల్కిగుట్ట వద్ద మునిగెను.

ఓడయందున్నోగీయులతో గలసి 28 మందియండిరి. బొంబాయికి బోవు పదిహేం ప్రయాణికులుండరి. మరునాటి సాయంకాలము సమయ గం 8 లకు "జుడెకే వెల్" ఓడవచ్చు పరికి మేముమాత్రము బ్రాహ్మణులైన మరణించిన 16 గురిలోను 3 ఆడవాండ్లు, ముగ్గురుపిల్లలు గలరు.

మిడివితమును భీమా చేయించుకొన గోరికచో బి టానియా లైఫ్ ఇన్సూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, సరస మైనరేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్య మైన నిర్వాహకము, ఆలశ్యములేకుండా సొమ్మును (క్లెయిమ్స్) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్తికృత కా వలసినవారు వ్రాసిన పంపబడును.

చిఫ్ ఏజెంట్:- జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్. 20, కచ్చా లేవీర ఆగ్రహారం, మద్రాసు.

ప్రమాత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతిబలహీనతకు ఆ మోషుమైన నివారణ

దీర్ఘ కాలమునుండి నేను మాత్రసంబంధమైన వ్యాధిమో షను, చిక్కువ్యాధుల వలననే గలిగిన అతివలనతకు బలహీనతచే బాధపడుచున్నాను. నాముఖము నొప్పు తిరిగెను. కండ్లయం దు మంటయ్యుండెను. నా ఉదాత్త, అశ్రద్ధయే నా పీనస్థితికి గారణము. తిరునల్వేలిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుత ము చెన్ననగరము, ఆర్యునియనుభవలో, నెం 72వరు, గృహము నందుండి పండిత స్వామి శ్రీనివాసాచార్యులగారి అద్భుతసా మర్థ్యమును గురించి తెలిసినందున తక్షణమే నావ్యాధులకు వాణిర్దవ చిత్తము ప్రారంభించితిని. నేను ఒక నెలవరకు వారి చికిత్సలతోనుండి. ప్రస్తుతము నావ్యాధులన్నియు నన్నదిచి నవి ప్రస్తుతము ఆరోగ్యముగా నున్నానని మిక్కిలిసంతోషము తో డలుపుచున్నాను.

జి. ఎల్. పర్నాన్ డెజ్, పి డబ్ల్యు. ఇన్నప్పెర్లు, ఎస్. ఐ. రైల్వే-లివాలూరు జక్షన్, 2.1.1925.
వారి సలహాకట్టుము రు 15

మదరాసు కార్పొరేషను

ఆదాయవ్యయపట్టిక

నిన్నటి సాయంత్రము 5-15 నిల లకు చెన్నపురి పుర పాలకసంఘసభ్యులు ఖా|| బి|| మహావ్యయ ఉస్మాన్ సాహేబు గారి అధ్యక్షతన 8వ ప్లన్ భవనమునందు సమావేశమైరి. కమిషనరుగారిచే తయారుచేయ బడినాసంఘపు ఆమోదనను బడిన 1924-25 సం||పు జమాఖర్చులను 1925-26 సం||పు ఆదాయవ్యయపట్టిక విచారించుటకు సభ ఉద్దేశింపబడినది. కాకా పు 25 గురు సభ్యులను కమిషనరుగారును హాజరైరి.

మహమ్మదీయ బాలికాపాఠశాల

కార్యక్రమముచే చర్చ ప్రారంభించుటకు ముందు ఖా|| టి|| వరదరాజులు నాయుడుగారు మాహాఖానుతోటయందు మహమ్మదీయబాలికల కొకవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు సభ వారు తీర్మానించినందుండిరి. విద్యాసంఘసభ్యులు ఫలమును తరీఖీంచి ఒక గృహమును పాఠశాలకుగాను ఏర్పాటుచేసిరి. వెంటనే ఇంటిని తీసికొని పక్షమునందు ఆయింటి యజమాని తరహిక్వైన్ నోపంగడలయే చున్నందున వెంటనే దానిని తీసి కొనవలెనని కోరిరి.

హామిదుఖానుగారు పై యభిప్రాయమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

రు 80 ల వంతున 8 సంవత్సరములవరకు అద్దెక్కు యజమాని అంగీకరించెనని అధ్యక్షులు తెల్పిరి.

8 సం|| లకు రు 60 లకు ఇంటిని బాడుగకు తీసికొను నటుల అంగీకరింపబడినది.

పురవీధులంద పరిశుభ్రత

ఖా|| బి|| సి నజీఫ్ ముదలియాగారు పట్టణపాలకు ధ్యమునివయును ముచ్చటిం చుచు వీధి మాలలందు అశుభ్యమును కార్పొరేషను అధికారులు నిలువజేయుచు న్నారనియు, ప్రతివీధి సాయుఖానా బోర్డింగ్ మారుచున్నదని యు, కావున వెంటనే కమిషనరుగారు తగుమర్య దీసికొని ఈపద్ధతిని చున్నకోరిరి.

కమిషనరుగారివిషయమై తగుశ్రద్ధ తీసికొందురని అధ్యక్షులు తెల్పిరి.

ఆదాయవ్యయపట్టిక

సభ్యులు ఆదాయవ్యయపట్టికపై చర్చప్రారంభించుటకు ముందు ద్వారక విజయరావుపుటపెట్టిగారు క్రమభిన్నాంశము కోకదానిని నూదించిరి

కమిషనరుగారు ఆదాయవ్యయపట్టికను తయారుజేసి దానిని పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు పంపుట ఇదివరలో ఆచార ముగ నున్నది. ఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘముల స్థాయిసంఘముల తీవ్రమయ్యె ఆలోచింపబడుటలేదు. ఆరోగ్యశాఖయొక్క గాని, విద్యుత్ శాఖ యొక్క గాని, అవశ్యకములన్నియు పన్ను ఆర్థికసంఘము తెలియజాలవు. వైద్యమునకుగాని, రోడ్లకుగాని, ఎంతెనలకట్టుటకు గాని ఎంతెడబ్బు అవసరమో అవిహామలన్నియు వారికి తెలియజాలవు. అసంఘమునకు లేని హక్కును తెచ్చిపెట్టికొనుట ఆయుక్తము. చట్టముయొక్క ఆర్థిక నియమముల ననుసరించి ఉన్నచాలేదాయని సరిచూచుటలే తప్పపన్ను ఆర్థికసంఘమునకు నేరేమియు జేయదగదు. ప్రతిసంఘమునకు తగినప్రాతిభ్య మీబడవలెను. అట్లుగానిచో "అధికారుల ఆదాయవ్యయపట్టిక" యగును. ఇతరసంఘములవలన తీర్మానములకు ప్రాముఖ్య మొసంగి కార్యరూపమున తెల్లవ రియు నని పల్కిరి.

ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు గారు పైయభిప్రాయ మును బలపరచిరి

వి. చక్రయ్యకెట్టిగారు విజయరావుపుటపెట్టిగారియభి ప్రాయమును బలపరచుచు చట్టనియములక్రింద పన్ను ఆర్థిక సంఘమున కట్టిపని విధింపబడి యుండలేదనిరి.

అధ్యక్షులు:- డి|| బి|| టి. రంగాచారిగారు పన్ను ఆర్థిక సంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నుండిన పుడి విషయము సంపూర్ణముగ చరిచ్చింపబడి పన్ను ఆర్థికసంఘమే ఆదాయవ్యయపట్టిక విచారించవలెనని అంగీక రింపబడినది. నేడు నూతనవిధానము చెప్పుటవలన లాభమేమి యులేదని పల్కిరి. ఆదాయవ్యయపట్టికను విచారణకుదీసికొని క్రమముగ ప్రతివిషయముపైను సవరణలను, సలహాలను సభ్యు లెల్లరు ఈయదగునని అధ్యక్షులు నూదించిరి.

పి. వి. నలరాజుమదలియాగారు పన్ను ఆర్థికసంఘ ము సక్రమముగనే ప్రవర్తించెననియు ఈ విమర్శక అసంబద్ధ దనియు పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:- నేను దానినే బలపరచుచున్నాను. కె. వ్యాసారావుగారు - పన్ను ఆర్థికసంఘము సక్రమముగనే విచారించినది ఆదాయవ్యయపట్టికను తిరిగిపంపుటయుక్తము నాదు. ప్రతికూలముగ విమర్శించిన స్నేహితులు మిక్కిలి పొర బడినారు.

అధ్యక్షులు:- పన్ను ఆర్థికసంఘస్థాయి సంఘము శి బ్బందికొనివుండెడి పాపము మహాపాపముగావించినది. వా రొన్ననదానియం దక్రమమేదియు లేదు.

ఖా|| బి|| తనికాచలంకెట్టిగారు విమర్శనలకు సమాధాన మిచ్చుచు నిరుటి సంవత్సరమే సిబ్బందిజీతము లభివృద్ధి చేయుటకు నూచనలొనంగబడియుండెననియు ప్రధమమున నెలకు రు 9,000 లు ఖర్చు క్రమముగ 11,000 లకును, 20,000 లకును చి వరకు రు 26,000 లకు పెంచబడినదనియు అందుచే సంవత్సర మునకు రు 8,14,000 లు ఖర్చు తెక్కించబడినదనియు, పన్ను ఆర్థికసంఘము వ్యయమును పూర్తిగ పరిశీలించి ఒకటిన్నరలకు తగ్గించెననియు, ప్రస్తుతము కమిషనరుగారు సభ్యులయెదుట తెల్లతోపు ఆదాయవ్యయమును సభ్యులిచ్చవచ్చినటుల విమర్శిం పవచ్చునని పల్కిరి.

పి. టి. కుమారస్వామి కెట్టిగారు:- ఆదాయవ్యయప ట్టిక పన్ను - ఆర్థికసంఘము, ఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘములకు తిరిగి పంపబడవలె"నని ఉపపాదన గావించిరి.

కె. శ్రీరాములు నాయుడు, ఆర్. మదనగోపాలనా యుడుగారు బలపరచిరి.

డి|| బి|| టి. వారాయణస్వామి కెట్టిగారు ప్రవిధానము సమంజసమని తలచిరి.

వి. చక్రయ్య కెట్టిగారు ఆరోగ్యశాఖ, స్థాయిసంఘము ఆరోగ్యశాఖాధికారి జీతము దగ్గించుట చాలయుక్తముగను న్నదనియు, ముఖ్యమగువిషయముల విచారించుటకుగాను కొంత వ్యవధి యుండవలెనని కోరిరి.

అధ్యక్షులు:- రేటుపేయర్ల శ్రేయమునుగోరియైనను ఆ దాయవ్యయపట్టికను క్రమముగ సలహాలనొసంగుచు చర్చింప దగును. లేనిచో 187 శెక్సనుక్రింద పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు ఆదాయవ్యయపట్టికను పంపుటకు తీర్మానించుటకు తప్ప గత్యం తరము లేదు. ఇంక ఏవిధానమైనను క్రమభిన్నమే యగును.

పి. టి. కుమారస్వామి కెట్టిగారు:- "24 వ తేదీవరకు సభను నిలిపిఆరోగ్య, వర్క్సుసంఘముల నూచనలతో ఆదాయ వ్యయపట్టికను పన్ను ఆర్థికసంఘమునకు తిరిగి పంపవలె" నని ఉపపాదించిరి.

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు బలపరచినవిషయ సభ్యు లెల్ల రంగీకరించిరి. అంతట సభను చాలించిరి.

కలకత్తా కార్పొరేషనుసభ

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:- కలకత్తా పురపాలక సంఘము వారి యాదాయవ్యయ పట్టికయందు 1925-26 సంవత్సరమునకు రు 18,09,000 లు వ్యయము హెచ్చుననటు - లూహింపబడు చున్నది. పట్టికయంతయు సభవారియెదుట పెట్టబడి, 16 గురు గలసిన యొకయువసంఘము విమర్శించుటకై వరులబడినది. ప్ర ధాన కార్యనిర్వాహకుడు (చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు) నేటి సంవత్సరముక యసహ్యమును పట్టిక మీయెదుట తెల్లబడుచు న్నదని తెలిపెను. క్రమక్రమముగ క డ్ల మ గు ణ్ణి తి కి చచ్చినామని తెలిపెను. ఈ ఘట్ట మీ సం వ త్సరమేగాక వెనుకటి సభ్యుల కాలములోగూడ రెండుమాడు సంవత్సరము లిట్టివిక్కులు గలిగినవి. దీనికి కారణములు నీటివ సభ్యుల నెక్కువజేయుట, యయి మున్నది. 1921 లో జేసిన య థికభ్యర్థనల మార్పువలన యేటేట పన్నువ్యయము హెచ్చి యినది. ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి, ముఠికినీటిని బారద్రోలుట కు, ఆరోగ్య సంరక్షణమునకును జేసిన నూతన విధానములవలన వ్యయమధికమాయెను.

బాబు కాళీనాథ మిశ్రున పి. బి యి. గారు చనిపోయి నందులకు విచారమును నూచించుచు తీర్మానించిరి. వీరుపురపాలక సంఘముందు సభ్యుడుగానుండి 1899లో సర్ ఆలెగ్జాండరు మెన్జీగారి శాసనమునకు వ్యతిరేకిం చి మరి 27 గురితో సభ్యత్వమునకు రాజానామా నిచ్చిరి. వారి గౌరవార్థము సభను నేటి కాపుజేసి, శేపు ములల గూడును.

వల సినా 1-కి వేలకు మందు రు. 0.4-0

తమనెను తలకురాచిన నేలు తమి నళియెగు ధర్మ మునకు నెండుకలకు నని యుండక తెల్లకులు పెరుగును. అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి మదరాసు

అయోగింనుటకు అతని సరము కాదని యీ కాసనసభ వారు గేరంటి చేయగలరాయని మోయరుగాను ప్రశ్నించిరి. అధికారము భారతీయుల హక్కుగల మైనను మలబారునందును యితరప్రాంతములందును సాంఘిక విభేదములచే అధికారములలో కష్టములు సంభవించును. అధికారుల హక్కులందున్న అధికారులను దీనివేయవలయునని గోరు గౌరవనీయసభ్యుడును వారి స్నేహితులును వెంటనే రిగ్యులేషను గావలయునని కాసనసభకు గోరెదరు అని మోయరుగారు నుడివెరి.

(హర్షధ్వనులు)

యం. ఎ. జిన్నాగారు

మోయరుగారు కుపితులై ఆగ్రహమును గ్రహించు ప్రసంగించిరిగాని యందుకేమ మేమియును లేదనియు, మాధ్యమగారి ప్రసంగము ప్రాంతకాలభోజనానంతరము గావించజనని ప్రసంగమునకు జిన్నాగారు నుడివెరి. మిక్కిలి శ్రద్ధగను గౌరవముతోను దెన్ని సుఖేగారి ప్రసంగమును జిన్నాగారు వినిరి. శ్రేణిగారి దృక్పథమును వారు గుర్తించి, కొన్ని విషయములందు యీ సమస్య కష్టపరంపరలకు కారణమగుచున్నదని జిన్నాగారు చెప్పిరి. సరిహద్దు సమస్యయొడ యీ కాసనసభ వారు లాఅర్డరు లను గాపాడుటకుగల బాధ్యతను గుర్తించజాలరని వేయవలయును జిన్నాగారు ఖండించిరి. ప్రెస్సు అట్టను నిర్మించుటకు వెనుకటి భారతసామ్రాజ్యకాసనసభ ప్రభుత్వమున కెటు హృదయపూర్వకముగ దోడ్పడెనో జిన్నాగారు తెలిసిరి. ముదల వారు యీ కాసనమునకు ప్రతిపూలరుగనుంటిరనియు లార్డు సింహగారు వారి కాగితములను జూపినపిదప జిన్నాగారు ప్రెస్సు అట్టను జేయుట కనుమరించిరి. ఆరాచక నేరములను అణచి వేయుటకు అనధికారులు సహకారమును జూపుచున్నారు. ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును భేదము అవలంబింపవలసిన పద్ధతులందుమాత్రమే గలదు. రిగ్యులేషను అనునందుగల దన ష్టికి పరిపాలనయని అర్థము. నూలుయేబది సంవత్సరములందుండి శ్రమిపరిపాలనము అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగుచున్నది న్య కిపరిపాలనము న్యాయపరిపాలనచే (Rule of law) రద్దు కాబడవలయును. ఇక రిగ్యులేషనులను ప్రజలు వసాంపజాలరు. “నాస్తమగ మీకు సౌకర్యముగ గల నిరంకుశాధికారములను మీరింకను గావలయునని గోరుచున్నారు కాటిని నాకేసము చేయవలయునని మేము ప్రయత్నించుచున్నాము.”

ఈ అధికారములను గావలయునను కోరికను బలపర్చుచు మోయరుగారు ప్రసంగించిరి.

వారియొక్క ప్రసంగము కడిదీరునట్లుగ నీయుబడెనని జిన్నాగారు తెలిపిన నతింతమ మోయరుగారు జిన్నాగారి రిమా ర్కును ఆక్షేపించిరి. (నవ్వు) మోయరుగారి ప్రసంగమును వినించుట కంతకంటె ఉచితమై భావ వారికి తెలియదని జిన్నా గారు నుడివెరి. నైతిక ధైర్యమును, న్యాయపరిశీలన సామర్థ్య మును జూపవలసినదని మొన్న సర్ చార్లెసు యిన్ని సారు జభ్యులను గోరిరి. ప్రస్తుతముందు నిరుపకారము ప్రవాస కును భవించు మన్నానమును, చుర్రవార్కరుగారును వీతిక్రాత్తు గారును గావించిన నేరముల పరిక్షించుట క్రాసు పరిక్షలేని పోలీసు రిహార్డు ఖండింపబడెననియు, వాటివ్యవస్థలకు దెల్పి నట్లుగ నూటికి ఐదుగురు నిర్దోషులు శిక్షింపబడిరనియు అంగీ కరింపబడెనని జిన్నాగారు తెలిపిరి.

మీరా రీతి నేనడచి, మీచేష్ట వలన జూపినయెడల, నీ సభవారికి న్యాయనిర్ణయ చాతుర్యముగాని, నైతిక ధైర్యము గాని, స్వాభిమాన గౌరవముగాని యుండదని ఖండితముగ జెప్పవచ్చును.

(సశేషము)

ఓడలు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 10:—‘వాట్టిరా’ యోడ గతమా సము 81 వ లేడి యుత్తరములతో బొంబాయినుండి బయలు దేరి, పోర్టు పెద్దు రేవున కాదివారము రాత్రి 9 గంటలకు వచ్చి, తెల్లవారు ఝూనున 1.30 గంటలకు బయలుదేరెను.

శిశ్వారోగ్యప్రదర్శనము

దెల్లి, ఫిబ్రవరి 10:—రీడింగ్ ప్రభుత్వ రెండవ దెల్లి శిశ్వారోగ్యప్రదర్శనవాసరము దెలుచెను. రీడింగ్ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ రీడింగ్ ప్రసంసానాధీశులు, ప్రజలు నీవిషయమున స్వల్ప గ్రహించుటకును చాల యభివృద్ధి జూపిరని తెలిపెను. రీడింగ్ ప్రభుత్వ గూడ హిందూదేశము జూపినయెత్తనానునకు చాలసంతోష మును జూపెను. మనోహర్యము గలిగించెనని తెలిపెను. పిమ్మట ప్రదర్శనము దెలుచెను.

బొగ్గువిచారణసంఘము

బొగ్గులయొక్క తరహాలను నిర్ణయింపవలయును కరాచి, ఫిబ్రవరి 10:—హిందూదేశపు బొగ్గు విచారణసంఘము వారు నిన్నటి గ్రాద్వరీనుండి యిచ్చుట సాత్వముదీసి కొనుమన్నారు. కరాచి పోర్టుట్రస్టు కన్వేక్షనడర్ జి. వి. ఇ. తూర్పుగాను సాత్వమిచ్చిరి.

తూర్పునుగారు

ప్రభుత్వమువారు బొగ్గులయొక్క తరహాల నెంచి స్పష్టికే టులనివ్వవలెను. ప్రజలు తాముకొనునట్టి బొగ్గుకేమో యది మాత్రము గోరుదురు. 1922 నుండి కరాచి పోర్టుట్రస్టు వారు రాంగ్ దేశముయొక్క బొగ్గుకక్షి కాఫీకాయొక్క బొగ్గును హిందూ దేశపు బొగ్గుకంటె బాగుగనుండుటచే, సుపయోగించుచుంటి మి. అనుభవమువలన వేల్పుబొగ్గుకంటె నూటికి 80 వంతునను, ఆంగ్ల దేశముదలి యుత్తరభాగపు బొగ్గుకంటె నూటికిరెండు యె నిమిషవంతునను, దక్షిణభాగపు బొగ్గుకంటె నూటికి 18 వంతున ను, హిందూదేశపు బొగ్గుకంటె కాలునని తెలుచున్నది. అవినిగూడ సరిగ నిచ్చుటలేదు.”

నాహోహోంగుగారు

నేటి యదయము యె. యి. దినా కంపెనీవారి తరపున సాత్వమిచ్చెను. “కంపెనీవారు సాలుకు 50 మొదలు 100 వేల టన్నుల బొగ్గు ఖచ్చితమెదరు. గడవిన కాలుగు సవ త్వరమును మేము విచేతపు బొగ్గునే యుపయోగించుచుంటిమి. బొగ్గు తరహాలను ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించుటకంటె, వర్తకలే నిర్ణయించుట మంచిది. హిందూదేశపుబొగ్గు సుపయోగించుటకుల జేయుటకు, రైళ్ళ, ఓటల బాధుగలు తగ్గించవలెను. హిందూదేశమున నుంచితరహా బొగ్గు దయూజేయుట మొదలగుమాన్యుల జేసినగాని లాభములేదు శుభ్రమునందు, తరహాయందు విశ్వాసము గలిగింపగలిగినయెడల యొక్కవభారీరునం గలకష్టముండదు. బొగ్గు తానియందుండు క్షేత్రని బట్టి తరహాలుగా విభజించిన యెడల, తా మెట్టిబొగ్గును కొనుచున్నా రో తెలిసికొనుటకు వీలుండును. తరహాలను విచుర్చించుట కగుఖచ్చుల కొను వారలవిద జెట్టవచ్చును.

భోజనానంతరము, కూపరుకంపెనీ తరపున యి. యర్ ప్రెసుగారు సాత్వమును రహస్యముగ నిచ్చిరి.

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందా రూ	24	0	0
అర్ధ సంవత్సరము	12	0	0
మాసమునములు	6	4	0
మాసమునకు	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.			

నూతన సంవత్సరాది సంచిక వెలులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	1	4	0
ఇతరులకు	2	0	0

ప్రస్తుతము పోస్టు రూల్సు ప్రకారము 0.20 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మనీ యార్డరు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపవలసా సామ్య ముకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికల తపాలాలో పంపుటకు తపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగా చార్జి చేయబడును. మే నె జరు.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7. తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు.

తేలుమందు

తెల ససా 1-కి రూ. 0.8-0. వి. పి. సహా 0-18-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలది తేలు కాటువలన విషము నెత్తులలో ప్రవేశించదు. బాధ నరుములయొక పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపాయనటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల పూట గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోటు కొంచము మంచుపోసి బాధ మారు మగును. మంచును గలిగి ఉన్న తాము బాధపడు నితరులకు తుప్పులు గట్టుకొనుచున్నాము. ప్రతియెండు నుండదిగిన.

అమృతాంజనం దిపో బొంబాయి-మదరాసు

భారత శాసనసభ

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణచట్టము చర్చ నిలిపివేయబడెను

క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డు ప్రకారముగ క్రిమినలు కోడు విచారణయందు వలసరాజ్యవాసులు అనుభవించుచున్న ప్రత్యేక పు సౌకర్యములను దొలగించుటకు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డును సవరణ గావించుటకు పట్టుగారుబిల్లును ప్రతిపాదించిరి.

దేశీ కుళాళ సంయుక్త కార్యదర్శియగు టాంక్స్ సర్ను గారు పట్టుగారి ప్రతిపాదనను ప్రతిఘటించిరి.

రంగారాధ్యులుగారు అవసరమైనసవరణ గావించుటకు నెలెట్టుక మిటికి పట్టుగారు బిల్లునుబంపవలసి నూచించిరి.

లిండ్సెగారు పట్టుగారిబిల్లును బ్రతిఘటించిరి బిల్లు జైచ్చు మరయొక ప్యను గావించవలయునని ఉపపాదించిరి.

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు పట్టుగారిబిల్లును గట్టిగ బలపర్చిరి.

లిండ్సెగారి తీర్మానము వోటున కు జెట్ట బడెను.

చట్టము పై చర్చ నిల్పుచెయుటకు గావించబడి తీర్మానమున కనుకూలముగ 44 వోటును ప్రతిపూలముగ 42 వోటును వేయబడెను. రేపటివరకును ఆంట్ల నిల్పివేయబడెను. క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డునందు సవరణగావించుటకు పట్టు గారిచే జేబడినచట్టముపై చర్చనిల్పివేయవలయునని డార్సీవిం డ్సెగారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానమునకు అనుకూలముగను ప్రతిపూలముగను వోటువేయబడినా రిషేడ్డువిషయ జేర్కొనబడినవి— డార్సీలిండ్సెగారి తీర్మానమునకునుకూలము 44.

సర్ గార్డనుప్రేజరు, సర్ శివస్వామి అయ్యరు, సర్ పి. తామరదాసు, డబ్లియు. యన్. జి. విల్సన్, సర్ కాంథె లుజోడ్సు, మోయరు, సర్దారు బి. ఎ. పటాలు, వెలు, కు క్కు, కన్నులు క్రాఫర్డు, కె. వి. ఆర్. రెడ్డి, కాశ్మీరి, ఆక్రాం హుస్సేను, కె. అహమ్మదు, దువాలి, మాలవి అబ్దుల్ కాసీ ము, అబ్దుల్ మూమిన్, పైమింగు, మెకలం, డార్జరు దత్తా, ఆర్. ఎ. విల్సన్, సర్ హెన్రీస్టాన్ యన్, సర్ జాక్వీన్ డార్జరు, సర్ భూపేంద్రనాథమిత్ర, సర్ అలెగ్జాండరుమడ్డిమెను, సర్ బాసిల్ బ్లెక్టెట్టు, సర్ చార్లెసుయిన్నిను, అభువర్డు, కాల్యర్డు, దెన్ని సుక్రే, భోరు, క్లో, కామెన్ సన్ను, సిమ్, ప్రాఫెసరు రుప్రబ్రూకు విలియమ్సు, గ్రహం, బర్దను, నవాబు సర్ సా హెబ్ బాదాఅబ్దుల్ కుయాం, యన్. యన్. సింగు, హడ్డెసను, స శ్యు గు మ హమ్మదు యి స్కేల్, చాల్కెరున్, కపైను హిరాసింగు, కోకుగ్రేపుగార్డు.

ప్రతికూలురు—42

రామచంద్రరావు, హరిశ్చంద్రవివేకదాసు, పశేలు, జిన్నా, రంగస్వామిఅయ్యంగారు, నిహంగి, మణ్సుంగంకెట్టి, ఆవార్య, దొరస్వామిఅయ్యంగారు, కెల్కూరు, రామఅయ్యంగారు, డార్జరు జేలూరి, మాలవి సయ్యదు మూర్తూబా, కె.కె. నంబియూర్, డి.వి. బెల్లె, జమ్నూ దాసు మిశ్రా, సర్దారు బి. ఎన్. ముతాలిక్కు, గోస్వామి, ఆచార్య బాపయ్య, మాలవికాజిం ఆరీ, కుమారశంకర రాయు, జవోదయా, శంబుదయాలు మిశ్ర, అభయం కరు సమియ్యలూఖాను, పండిత చందామోహనమాలగ్గ, లాలా హంసరాజు, పండితమోతీలాలు నెహ్రూ, లాలాభునిచందు, గయ ప్రసాదసింగు, చిండాసు, హరబిలాసు సర్దూ, పండితమాలా లునెహ్రూ, డార్జరు కృష్ణలూలునెహ్రూ, సర్దారు గలబుసింగు, జోషి, పండిత నీలకంధాసు, సర్ఫరాజు హుస్సేనుఖాను, మాలవి హహమ్మదుహాఫీ, కుమారు గం గానవసింహా, పండిత హరకర్న్ నాథ మిత్ర, రాజా ఖుజనఫర్ ఆలీఖానుగార్డు.

తటస్థులు—2

సర్ హరిసింగు, గవయ, రంగారాధ్యులుగార్డు.

కర్ణాటకవారి

వెల ససా 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0 ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి నీచులు కారుట, చెవిదిద్దుడ మొదలగునవి వెంటనే నయనగును. 1926 బొబ్బను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అస్పృశ్యతను గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలు

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరములు
(ఎంగుళిండియా)

అస్పృశ్యతను గూర్చి తెలుగువారికి ఒకరు వ్రాసిన లేఖను యిదివరకు ప్రచురించినట్లుంది. అది భావముక్తముగ నుండెను. ఇట్లనుండికను ఆవిరయ్యమై పరిశోధనము చేయుచునే యున్నాము. అట్టివరిశోధనచేయు నుద్దేశ్యముతోనే చెన్నపురినుండి యొకవిలేఖరి ప్రశ్నపూర్వకముగ వ్రాయుచున్నాడు. పూర్వార్థచారపరాధములగు హిందువులు యాక్షిప్త సమస్యను గూర్చి చింతించుటకు యిదియు శుభసూచకము. ఈ ప్రశ్నల నన్నియు చిత్తుకొని తీసికొని యందుకు దిగిరినియే నమ్మెము. ఆ ప్రశ్నల యొక్కముగ నందఱును అడుగుజాతీయిగ నున్నది. కేవల సంచారము చేయుచుండినపు డెన్నియు నన్నుడి గినవేగాని ప్రైవేటు గురువు లేవు కావున యావత్ ప్రైవేటి యాదివయస్సు పరిశ్రమ జేయువానికి, యాదిలేఖకునకును యట్టి యింకొకరినగునాడ నాప్రత్యుత్తరములు మార్గదర్శకముగ నుండి. ఈ కరముగ నందునను నుద్దేశ్యముతో యాది లేఖ నాదేహముల ద్వారా ప్రయత్నించెదను.

1. అస్పృశ్యతను తొలగించుటకు కార్యసానుకూలమగు యాచారము లేదా?

(అ) బ్రాహ్మణేతరులు తిరుగుచు ఉపయోగించుకొను నట్టియు, యేకాంతిగాని ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించునట్టియు పాదకాలమున దేవాలయములను, రస్తాలను అస్పృశ్యులగునాడ నుపయోగించుకొనుట కెట్టి ఆటంకమును లేకుండ జేయువలయును.

(ఆ) జాతిహిందువులైనవారు అస్పృశ్యుల కిల్లలకు పాదకాలమున స్థాపించియు, అవసరమున్నచోట్ల బావులను క్రమింపించియు, యింకను కావలసిన సహాయమును యేమైనదేనియు అనగా అరోగ్యవిధానమును కేర్చుటయు వైద్యసహాయమును జేయుటయు, వనగిషేషమును సేర్పించు పనిచేయవచ్చును.

2. అస్పృశ్యతాదోషమును సంపూర్ణముగ తొలగించి నపుడు అస్పృశ్యులయొక్క మతవిషయములం దెట్టియున్నత గలుగు?

జాతిహిందువులకెట్టి యున్నతగలదో అట్టిదియే వారికి నుండును. వారలను అతిశూద్రులుగాక శూద్రులందురు.

3. అస్పృశ్యత తేమింప జేసినపుడు అస్పృశ్యులకును ఉన్నతజాతి పురతనహిందువులకును యెట్టి సంబంధముండును? బ్రాహ్మణోత్తర హిందువులతో నెట్టి సంబంధముండునో అట్టిదియే.

4. అన్ని వర్ణములను కలియుట మిక్కిలి మేనా?

అన్ని వర్ణములను కలియ ప్రధానమగు చాతుర్వర్ణ్యములు మాత్రముండునన నాయాశయము.

5. ఇప్పుడున్న దేవాలయములతో ప్రసక్తి లేకుండ అస్పృశ్యులు తమకు ప్రత్యేకముగ దేవాలయములను కట్టుకొనరాదా?

వారల ధర్మముగ నట్టిపని సాహసించి జేయుటకు సామర్థ్యము ఉన్నతవర్ణములవారే లేకుండజేరిరి. మనదేవాలయములలో వారిలకు ప్రసక్తి లేకుండ చేయవలెననుట యావిషయమై దుర్విశ్వాసముతో పరికించుట యనవలయును. హిందువులందఱును భోవుదేవాలయములలోనికి వారిగుడారానిచ్చి మనకు ఉన్నతవర్ణములవారిని పిలువబడువారము ధర్మమును నేర్పించుచున్నాము.

6. జాతిప్రాతినిధ్యము మిక్కిలి మేనా, అస్పృశ్యులకు సరిగలకలనకలననిట్టిలోను ప్రాతినిధ్యముండవలయునని మీరు ప్రాప్తయ్యారా?

నాకు జాతిప్రాతినిధ్యము యిష్టములేదు. కాని బలముగల వర్ణములవారు అస్పృశ్యులను బహిష్కరించునెడల అది అన్యాయము. అట్టివర్ణములవారు కాలంకము నగునని మాత్రమునే తెలియదు. జాతిప్రాతినిధ్యము నాక్షిప్తము లేవనగా యేకాంతి ప్రాతినిధ్యము లేకుండజేయవలెనని కాదు. అటుగాక యేకాంతి ప్రాతినిధ్యము లుండో వారు ప్రాతినిధ్యమునలే లేకుండు. అస్పృశ్యులన్నియు జాతులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యమును గలవలె జాతిభారమును వహించవలసియున్నది.

7. అస్పృశ్యులకు పట్టుకొనవలసినది మీకు నమ్మకముగలదా?

అవును. కాని యాశోజాలలో వర్ణముగాని ఆశ్రమముగాని యేమియు గానియుంటులేదు. ధర్మము పరావృత్తమైనది. ధర్మములేతయును సంస్కారము గావలసియున్నది. మతము నందు యిప్పుడు నూతనముగ కనిపెట్టిన విషయములన్నిటితోను సమన్వయము జేయవలసియున్నది.

8. భారతదేశము కర్మభూమి యనియు, అందు జన్మించిన వారందఱును పూర్వజన్మకృత పాపపుణ్యముల కట్టి భాగ్యమును, విజ్ఞానమును, సంఘమునందున్నతీయు, మతాధికారమును గాంచుచుండురని మీరు నమ్మెదరా?

ఈ విలేఖరి భావించిన విధమున మాత్రముగాదు. కారణమేమనగా ఎచ్చటనైనను సరే, పెట్టినవానికి పుట్టుట సాక్షియ నున్నతీయు, చేసుకున్నవారికి చేసుకున్నంత యనునట్టియు ధర్మములు సార్థకము లగుచునేయున్నవి. కాని భారతదేశము కర్మభూమియేగాని భోగభూమిగాదు.

9. అస్పృశ్యతానివారణమును గూర్చి మాట్లాడుటకు ముందు అస్పృశ్యులందు విద్యావ్యాప్తియు సంస్కరణమును గలుగజేయుట ముఖ్యముగాదా?

అస్పృశ్యతానివారణముజరిగినదే అస్పృశ్యులందు విద్యావ్యాప్తిగాని సంస్కరణముగాని కలుగజాలదు.

10. త్రాగునీరు త్రాగుబోతులను, కాకాహారము మాంసభక్షకులను నిషేధించుట సహజముగాదా?

అట్లకర్తలేదు. త్రాగుద్రావ్యమును త్రాగిలేనివాడు త్రాగుబోతు సోదరుని దురభ్యాసమును మాన్పుటకై సామానర మవలించుట ధర్మముగ నుండునట్లును. అట్లే కాకాహారగుడ మాంసభక్షకుని సామాచర్యమును గోరవచ్చును.

11. త్రాగుద్రావ్యమును మాత్రములేక కాకాహారమై విడుదలైనవాడు త్రాగుబోతుతోను జంతుహింసజేసి వానిని తినువానితోను కలసినపుడు త్రాగుబోతును, మాంసభక్షకుడును గాదా?

తప్పని తేలియక సారాత్మగి మాంసాచర్యమును తినువాడు అపరిశుద్ధుడుగా నుండియుండవలెనని లేదు. కాని దురభ్యాసములు గలవానితో కలయకవలన చెడుగుమాత్రము కలుగవచ్చును. కాని యాసందర్భమున అస్పృశ్యులతో కలసియుండు విషయమేమియును రాలేదు.

12. ఈకారణముచేతనే గాదా పూర్వార్థచారపరాధములగు బ్రాహ్మణులు యితర వర్ణములవారితో అస్పృశ్యులతో గూడ జేరక ప్రత్యేక మొక తరగతినుండి ఆధ్యాత్మికాన్నతికి జీవనము గడుపుచుండురు.

పెట్టెలో పెట్టి భద్రముగ నుండుకొన వలసిన ఆధ్యాత్మికతత్వము బహుస్వల్పము న విలయును. ఇంతేగాక తమకున్న ముగుణమును శాశ్వతియుగ అన్యసంపర్కములేకుండ ప్రత్యేకముగనుండి రక్షించుకొను శోభలుగూడ పోయినవి.

13. మీరు అస్పృశ్యతను తొలగించవలెనని ప్రచారము జేయుట పూర్వకాలము మతములకును వర్ణాశ్రమధర్మములకును అందెట్టి మంచి విషయములుగాని చెడవిషయములుగాని యున్నను, భంగముగలుగజేయుట గాదా?

ఒక సంస్కరణము గావలెనని ప్రచారము జేసినంత మాత్రమున వేనికిగాని భంగము జేయుట యిట్లుగను! అస్పృశ్యత యుండవలెనని పట్టుదలతో నున్నవారిపై దౌర్జన్యము నుపయోగించి వలెనని నేను ప్రోత్సహము జేపియుండిన యెడల నిజముగా భంగము గలుగజేయుటయే యగును.

14. పూర్వార్థచారలగు బ్రాహ్మణులకు ముందు నమ్మకము గలుగజేయుకుండ వారిమతవిశ్వాసములకు భంగము గలుగజేయునెడల వారిలకు హింసయొనర్చుటగాదా?

నమ్మక మేర్పడినగాని వారిమతవిశ్వాసములకెట్టిభంగమును గాని నేనుగలుగజేయక పోవుటవలన పూర్వార్థచారపరాధములగు హిందువులకు హింసజేయుచున్నానని నేనుకలంపము.

15. అస్పృశ్యులమాట యట్లుంచినను, బ్రాహ్మణులు యితర జాతులవారితో వివాహములుగాని భోజనములుగాని జేయక తాకుడునుపుడు అస్పృశ్యులను గమనించు దోషము గారా?

బ్రాహ్మణు లితరవర్ణములవారిని తాకకపోయినయెడల అపాపమును జేసినవారేయగుదురే.

16. బ్రాహ్మణులగృహారములలో అస్పృశ్యుని తిరుగనిచ్చి మానవునకు గలశక్తును స్థిరముజేసికొన నిచ్చినయెడల అతని ఆకలి దీరునా?

మానవుడు ఒక్క-అహారముతోనే జీవించుటలేదు. అన్నముకన్న ఆత్మగౌరవ మెక్కువని చాలమంది పాటించెదరు.

17. అస్పృశ్యులకు కార్యకర్తలసహిత అసహాయాధ్యయ

తత్వము సంపూర్ణముగ తెలియనప్పుడును బ్రాహ్మణులకు తాజీయములుగాక మతమే ముఖ్యమైనప్పుడును సత్యాగ్రహ మవలంబించుటవలన దౌర్జన్యమురాదా?

ఇందు చైకవిషయమై మనయగునెడల అస్పృశ్యుడు, అద్భుతమగు ఆత్మవిగ్రహమును జూపెననలయును ప్రశ్నయందు చివర భాగమునుజూడ బ్రహ్మణు లేదౌర్జన్యమునకు గడంగునటుల గానించుచున్నది. వారు దౌర్జన్యమునకే దిగునెడల నాకు చాలా విచారముగల్గును. అట్లుజేయునెడల గౌరవమునుగాక అజ్ఞానమును ప్రకటించినవారగుదురని నానుభిపాయము.

18. జాతిమత వర్ణభేదములను హెచ్చుతగ్గులను లేకుండ పోయి అందఱును సమానము గావలెనని మీరు కోరెదరా?

జాతిమత వర్ణభేదములులేకుండ మనకందరమను ఆకలి దప్పిక లేట్లుగలవో అట్లే ప్రాథమికమనవస్థత్వములభేదమునగూడ సమానముగ నుండుట న్యాయమును ధర్మమునై యున్నది.

19. కర్మపరిపక్వముబొందిన మహాత్ములుమాత్రమే గ్రహించి ఆచరణలో పెట్టుగల గొప్పవేదాంతతత్వములు సామాన్య గృహస్థులకు రాజకీయ వ్యవహారములం దేమైన నుపయోగకరముగ నుండునా? సామాన్య గృహస్థ ఋషులజేప్పిన వాక్యముల ననుసరించుచు శిక్షణయొనబొంది తద్వారాన నమూనారాహిత్యమును బొందవలసియుండునాదా?

జన్మమాత్రమున నెవరినిగాని అస్పృశ్యులగు సరిగణింపరాదను స్వల్పసత్యమును గ్రహించుటకు యేమహావేదాంత తత్వజ్ఞానముగాని అక్కరలేదు. ఈసత్యమును ఒక్కపూర్వార్థచారపరాధములను హిందువులందఱు అందఱును గ్రహించిరి. మన మాచరణలెట్లుమన్నవివమున అస్పృశ్యతా సిద్ధాంతమును ఋషులు సేర్పిరాయని నేను సందేహించుచున్నాను.

మో|| క|| గాంధీ.

ఎస్. ఎస్. శేష్టాస్త్రిమధ్యో సదుపాయములు

సి. ఆర్. నాయుడుగారి ఛాలేంజి

కాననపర్వలో క్రిందటివారకు సత్యమూర్తి గారు యిండియానుండి నైస్త్వమరులో వలసపోవు భారతీయుల సదుపాయములను గూర్చి ప్రశ్నించిరి. వారికి సంకతిసంకర్షములు పూర్తిగా తెలియకపోవుటచే అదనపు ప్రశ్నల (సప్లె మెంటరీ ప్రశ్నల) నడుగుటకు చేతకాకపోయినది. అందుచే హోం మెంబరు ప్రజలకళ్లలో దుమ్ముకొట్టి తప్పించుకొని ఒక అసంతృప్తికరమగు జవాబునిచ్చివాడు. పాడిసన్ గారు స్త్రీమరును పరీక్షించి రని జవాబునిచ్చిరి. ఆనచో పాడిసన్ గారి రిపోర్టు నేలప్రమరించలేదు! స్త్రీమరులో తగిన పాయికానా సదుపాయములు, వంటగదులకలనియు స్త్రీమరుమట్టు పాడిగా నున్నదనియు చెప్పిరి. ఈ సందర్భములో మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి నేవ్రాసినజాబులో నొక భాగము నిట పొందుపఠయచున్నాను. “1800 ప్రయాణీకులకు పాయికానాలో 18 మందికి మాత్రమే స్థలముకలదు. అట్టిచో 52 గంటలకోక్కసారియైనమా ఒక ప్రయాణీకుడు తనదేహాధార తీర్పుకొనజాలడు. అందులో కంపు మహాస్వరోగము, వాటిని సరిగా కడుగుటయైన లేదు. అట్టిచో శాడ్యము అంటుననుటలో వింతి యేమన్నది పాయికానాల చివయములో దాపక మెంతమాత్రములేకుండ తెలుపుచున్నాను.

ఈ వైవిధ్యములను కావని రుజువుచేయగలకట్టి ప్రభుత్వమునకున్నచో బదుటికి రావలెనని చాలేంజి చేయుచున్నాను. మదరాసు కిదివరకు కలెక్టరుగానున్న రెయిలీగారి రిపోర్టు దాక్టరుమాత్రై గారి రిపోర్టు మాడుదు. అందాకా ఎందుకు యిప్పుడు ఆ స్త్రీమరును పరీక్షించి నేచెప్పినది నిజమాకాదో పరీక్షించుడు. 1800 మందికి 18 పాయికానాలు చాలునని బుద్ధియున్నవా డెవడైన చెప్పగలదా?

ప్రయాణికాలము 10 శోబలు. ఈపదిశోబలు ప్రయాణీకులు తిడిపుట్టుపై నుండవలెను. ఈవిషయములందు నాయకులు కాననపర్వలకు క్రద్ధపహించి పని చేతురుగాక యని కోరుచున్నాను. అసి. సి. ఆర్. నాయుడుగారు మాకు వ్రాయుచున్నాను.

దంతశ్రుల హక్కి

తెల సీసా 1.కి 0.కి-0. వి. పి. సహా 0-14.0

దంతశ్రులకు వైద్యము, రహస్యము, పుష్టిమములు, ట్యుట్టిన కనిపిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. సోపిగల వోళ్ల, మాని మందులతో తడిపి పెట్టిన సోప్సి పెంకుతో పోవుట, అమ్మతాంబనం డిపో, బొంబాయి - ముఖరాము.

మహాత్ముడు రావల్పిండినుండి వచ్చుట

సమాధానము కుదిరిన దని తెలిసినది

కోనాట హిందువులకు మహమ్మదీయులకు సఖ్యము కుదుర్చుటకు రావల్పిండి జైలరు మహాత్ముగాంధి మాలానా షాక తాళి మహాదేవ శాఖాయిగాల్లు మున్నగువా రటచుండి మరల అహ్మదుబాదుకు వెళ్లిరి. అచట వారి ప్రయత్నముల విన ర్మములు తెలియలేదుగాని హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఆమోదికరమగు సమాధానము కుదిరిన దని మాత్రము తెలిసినది.

(అ. ప్రె.)

హార్మి మనుగారి ఆంక్ష ఉత్తరువు

బొంబాయి శాసనసభలో తీర్మానము

హార్మి మనుగారి ఆంక్ష పుత్తపురుషుల గడ్డ చేయవలెనను తీర్మానమును రాష్ట్రీయ శాసనసభలో ను పాపాదించెదనని దా వ్యుతిం బి. వెల్లూరు (స్వరాజ్యపక్షము) నరు తెలియజేసి రి. నిరండు వారీయను (స్వరాజ్యపక్షము) గా రిట్టితీర్మానముచే ఉపపాదించిరి గాని అది వీరిపోయినది. ఈసారి యీతీర్మాన ము కగ్గంపున (అ. ప్రె.)

బెజవాడలో నోబిలు కాలేజీ భవనము

ఇంతవరకు ఏదిటటు చేసినది

బందరులో నున్న నోబిలు కళాశాలను బెజవాడకు మార్చి అడలు నోకర్లి. ఎమును కట్టించుటకు ధనమును సేకరించుటకు ప్రసిద్ధిపాలు రినరెండు జానురాయి స్థాపకగాని ఆమెరికా దేశమున కేగిరి వారి కచు నింతవరకు పనిటటు లభించినవి వారు ఒక సంవత్సరము గడచినపిమ్మట మరల బందరు వచ్చిరి యొక్కరు వ్రాసిరి.

హెడాజు యాత్రికులు

అపహరింపబడిన సొత్తును రాబట్టుట

"1928 లో భారత యాత్రికులు మెడీనాను వెళ్లమం గా వారిసొత్తులను ఖాయపువ్వు దొంగలు పోరించిరి. ఆసొత్తుల జెడ్డాలోని బ్రిటిషు ఉద్యోగులు హెడాజి గౌరవనమువారి ద్వారా రాజ్ టి మాకు పంపిరి. ఆయాత్రికులక రాబీలోనున్న ప్రాబెర్టను ఆన్ పిల్గ్రము అని ఉద్యోగికి వివరములతో వ్రాసిన సొత్తును ఒడముచురని మైసూరు దొరికినయివారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

రూ 3,40,000 లు డిలించురు ఋణము కార్పొరేషనువారు పుచ్చుకొనెదరు. 100 కి సెం. రెం. 1 కి రూ 6 లు చొప్పున రి సేలలకొకదనా వడ్డీ యివ్వబడును 30 సెం. రెం. 1 కి వాయిదాలొకల అసలుకు అసలు వాసముచేయబడును నదరు ఋణము విషయమై వరత్తులు, పద్ధతులు పూర్తిగా తెలియగోరువారును, దరఖాస్తుపాఠము కావలసిన వారును రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారికి వ్రాసిన పంపబడును.

కెండరులు ఎంత మొత్తమునను పంపుటకు ఇష్టముగలదో వారు 100 కి రూ 6 లు చొప్పున డిపాజిటుతో సహా దరఖాస్తులను చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి 2-3-1925 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలులోగా పంపుకొనవలెను

నిర్ణయించబడిన మొత్తమును పూర్తిగా 16-2-1925 తేదీలోచో చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } జి. టి. బోగ్, కమిషనరు, చెన్నపురి కార్పొరేషను. 10-2-1925.

బొంబాయి దారుణహత్య ఇంకొక గొప్పఉద్యోగి అరెస్టు

ఇందూరు అడ్డుకెంటు జనరలును అరెస్టు చేసిరి

ఇద్దరిని ఏడుదలచేసిరి

మమతజాబేగం సవరి తండ్రియగు మహమ్మదాలీని ఆతని సోదరుడగు అలాదీయను నిన్న 10 వ తేదీని చెరసాలనుండి పదలిరి. ముగ్గంబూరు, నోరాగాల్లు ముద్రొగురుని యింకను కొంతకాలము రిమాండుగా నుండుటకు ఉత్తరవుచేయబడెను నిన్న విచారణ యంతయును రిహస్యముగానే జరిగెను.

సర్కార్ ఆనందరావుగారు

ఇందూరులో వహరాజు సేనలో అడ్డుకెంటు జనరలుగా నున్న సర్దారు ఆనందరావు ఫాన్సేగారిని యిందూరులో రి వ లేదీ సాయంకాలము అరెస్టుచేసి 9 వ తేదీని యిందూరు మేజిస్ట్రేటుగొర్రుకు తీసికొనివెళ్లిరి. ఇందూరులో అరెస్టుచేయబడినవారిలో నితరు ఎనిమిదవ వాడు. ఇతనిని నిర్భరలో బొంబాయికి తీసికొనివచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

కామ్యూరు వర్తమాను పత్రిక

సంపాదకునిపై రాజద్రోహపు కేసు

ఈకేసుకు ఆధారములగు వ్యాసము ఇంకను పూర్తికాలేదు. మూడవ వ్యాసముతో పూర్తియైనది. దానిలోనే సంపాదకీయాభిప్రాయములు వెలువడును సామ్యుగారి సంకెనుతో నున్న లేఖ మువారటా పత్రికలో మొదట ప్రకటింపబడెను. ఆవ్యాసమునే విద్వంసును పత్రికలో మరల ప్రకటించితిమి ఆవ్యాసమును ప్రకటించినందుకు మువారటా పత్రిక, వైకేసుచేసి యుండితేదు మాపత్రిక దౌర్జన్యమును నిరసించుటకే ఏర్పడినదిగాని నితరు రద్దుపరచులెనని కొనియెను సంపాదకుడు రామశంకర ఆవస్థిగాని విజయను పెట్టిరి. కానిని ప్రభుత్వమునకు పంపవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను పంపగూడదని ప్రభుత్వవ్యాపి వాది నడిచెను. కాని మేజిస్ట్రేటు దానిని లెక్క చేయలేదు పిటిషను దొరలిన సునకు పంపబడెను. (అ. ప్రె.)

ఏడేండ్ల బాలుడు

గానవిద్యనుం దఖింక పొందిత్యము

లండను కగంమున పోటిగ్రాఫు క్లాపహముగారి కుమారుడగు బార్టిజానుబాలుడు అను ఏడేండ్లబాలుడు గానకళయందన్నత స్రజ్జను వెల్లడించెను లండనులో రోజులు మ్యూజికు కాశో డైరెక్టును సర్ హ్యూయల్లెనుగారును మెరిపెట్టుమంది సంగీత విద్వాంసులను ఆబాలుని పరీక్షించి మెచ్చుకొనిరి లండను కొంటీవిద్వాంసులమువారు ఆబాలునకు ప్రత్యేకముగ గొప్ప విద్యార్థి వేతనమునిచ్చిరి. ఆతడు మొదట హోయోనియంమిని వాయింప సాంధించెను. ఇప్పుడు ఫిజేలు విజయ గూడ చాలప్రశంసనీయుగా వాయింపి మన్నాడు. పాఠశాలలో నతనిప్రశ్న బయలుపడెను (మెయిన్)

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము

స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులకు

సహాయము చేసెదరా?

"ఈ విషయమును చేకబంధుదాసుగారు నిర్ధారణగా యేమియును తెలుపలేదు. ముఖ్యనాయకులను నిష్కారముగ ను నిర్ణేతుకముగను చెరసాలలోని బంధించిన దొరతనముతో నెట్టి సమాధానమును జరగవీలులేదు వారిని ఎదిలవరకును స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులను పూర్తి ఆలోచింపవలెను అని ఫార్వర్డుపత్రిక ప్రకటించెను.

గవర్నరు మంత్రిమున జరిగినవధినుగూర్చి పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వార్తలు సరిగానుండలేదని ఆసభకు వెల్లిన కిరణశంకరరాయి (స్వరాజ్యపక్షము) ప్రభుభవాధి చెప్పి (స్వరాజ్యపక్షము) గార్లు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

అమెరికాలో మహాత్మునికిగల గౌరవము

ఒక అమెరికాదేశీయుని ప్రశంస

ఒక గొప్ప గ్రంథాలయమునకేగి చూడగా ముఖ్యముగా చూచునగినది అధికారిచే వ్రాయబడిన నోటీసు కనబడెను. అపట్టికలో సుమారు 100 గ్రంథముల పేర్లున్నవి. అందులో గాంధీగారి ఎంఘయిండియా పత్రిక పేరును, పెర్రుకు ఆఫ్ దిసీ, అనుగ్రంథము పేరునుగూడ నున్నవి. కోమియను కోరండు హరిదాసు ముజుందారు, సి. హెచ్. వాంటైను, గ్రేపాతెకు, బ్లాంచీవాట్సును, హోమ్సుగార్లును, హ్యూబర్టు కంపెనీవారును గాంధీగారిని గూర్చి వ్రాసిన గ్రంథములను అమెరికా దేశీయులు విస్తారముగా చూపుచున్నారు వీనిలో ఒకటి రెండుమాత్రమే ప్రతిమాలముగా నున్నవి గాని రిక్కిన వన్నియును ప్రశంసా పూర్వకముగానే యున్నవి. కొన్ని గాంధీగారిపట్ల అత్యంతభక్తిని వెల్లడించుచున్నవి. వరల్డు టుమోకో అను పత్రిక న్యూయార్కులో ప్రకటింపబడుచున్నది. ఈపత్రికలో గాంధీగారిని గూర్చి చాలవ్యాసములు ప్రకటింపబడుచుండును. కిస్త్రువు సులో గాంధీ సంఘిక ప్రత్యేకముగా ప్రకటింపబడెను అని అమెరికానుండి మాకోకరు వ్రాసిరి (ఫార్వర్డు)

వైకం సత్యాగ్రహము

తీర్మానము వీగిపోవుట

7 వ తేదీని జరిగిన తిరువ న్యూరు శాసనసభలో వైకం ఆస్పత్రికేతను పూర్తి మువారిగా రుపపాదించిన తీర్మానము నది ఆమోదయి 21 మంది, ప్రతికూయి 22 మంది తీర్మానము వీగిపోయినది.

చెన్నపురిమండల

ద్రవిడకాంగ్రెసు

నూలుచందాపరతు

నూలుచందాకి యిమ్ములకు ఓలులేనివారు నెలకు రెండురూ యిచ్చావలెను. 2010 గ జములనెల 5 ఆజూలు. ఈసాకు యిచ్చువలెన మొత్తము 20000 గజములకు రు 8-2-0 యిచ్చువలెను. చార్జి మొదలు డిసెంబరు ఆఖరుకు 10 నెలలకూరైమె యిచ్చువలెన మియ్యవలెను. 18 ఏండ్లు దాటిన వాండురును యిచ్చువలెను ఒకట బుర్లై కాంగ్రెసులో చేరవచ్చును. మంపలసంబంధములు నూలుచందాకాక నెలకు రెండురూ ప్రత్యేకచందాగాను యిచ్చువలెను ఇంతవరకును ధనమును సమహర్షవలెను ఆమతీర్మానములు 9 వ సాయంకాలము తేదీ జరిగినవధిలో ఆమోదింపబడెను.

తిరువల్లిక్కే క కాంగ్రెసుసభ

ఈసభ తిరువల్లిక్కేలో వెంకటరంగంపేధ 20 గృహమునకు మార్చబడెను. ఉపము 7½ చుండు 11 గంటలవరకు సాయంకాలము 8 గంటలు మొదలు 7½ వరకును తెరువబడియుండును. పెక్కివారమువారు నెలపు వీటును నిడుగానున్నవి. నూలుచందాకు నూలును కొని పంపగోరువధ్యులకు 150 మందికి పరిపడిన చూలు నిదముగా నున్నదని కార్యద్యాయి ప్రకటించిరి.

టామిలునాడు పత్రిక

చెన్నపురికి మార్పుట

గొప్ప విదినరాజులు వాయుడుగారి సంపాదకత్వము క్రింద వెలువడుచున్న యీవారిపత్రికను నేలయునుండి చెన్నపురికి మార్చిరి. 9 వ తేదీని వాయుడుగారు చెన్నపురి రాజధాని మేజిస్ట్రేటుపేరుట కిక్కిరెవయిచ్చిరి వ్రాడ్వె 81 వ గృహమున కార్కాలమును నెలకొల్పబడెను దీనిని దినపత్రికగా మార్చుకొనును కొందరు వాయుడుగారికి లక్షరూపాయలనిచ్చిరిగాని వాయుడుగారింకను నిరారణచేయలేదని మేనేజరు దిండిపాణిశెట్టిగారు వ్రాసిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 11-వ తేది

బుధవారము

పటేలు చట్టము

నిర్బంధచట్టములను గొన్నింటిని రద్దుజేయుట వలయునని, వి. జే. పటేలుగారు చెప్పిన చట్టమును, ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపరని స్పష్టమయినది. ఇంతింతన్ను వేరుగ జరుగనని ఎవరును తలచియుండరు. నిర్బంధశాసనములగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సంఘమువారే కొన్ని చట్టములను తొలగింపగోరియుండిరి. వీరి కోర్కెను సయితము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచరయిరి. లా, ఆర్డరుల రక్షణకు నిర్బంధప్రయోగమే సాధనమని నమ్మునంతవరకు, వేరొకఫలితము గలుగజాలదు. నిజమేమనిన, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించుటయే లాఆర్డరుల రక్షణకు అనుకూలమయినమార్గము. ఈ సంగతిని అధికారు లింకను గ్రహించకుండుట, మిగుల శోచనీయము. శాసనసభ్యులెంత మొర చెట్టినను, అధికారవర్గమువారు తమ ఇంతమును మానుకొనకున్నారు. పటేలుగారి చట్టమునందు సూచించబడిన బొంబాయి నిర్ణయమును, రాజద్రోహ సభాశాసనము మున్నగువానిని సామాన్యముగ నుపయోగించుటలేదని, హాం మెంబరుగారు బదులు చెప్పిరి. అటులగుచో, వానిని నిలిపియుంచలేక ప్రజలను భయపెట్టుట కనుచేడల, నయ్యది వ్యర్థవాదమగును. నిర్బంధశాసనములను దేశమునందవసరముగలిగి, ప్రజలందుకు సమ్మతించినగాని నిలువజనదు. ప్రజలకు స్వచ్ఛిపాలనాధికారము లేనిచోట, నిర్బంధశాసనములను అనవసరముగ నిర్మించుటవలన, దేశమునకు మితిలేని యపద్రవముగలదు. దేశమునందు శాంతి ప్రబలుట, ప్రభుత్వమువారికన్నను ప్రజలకే ఎక్కువదవసరమనుట నిర్వివాదాంశము.

అట్టితరీ, శాంతిరక్షణ బాధ్యతను శాసనసభపై మోపిన పనులెక్కుడు సక్రమముగ జరుగుననుటకు సందియము లేదు. కాని, అవసర మేర్పడినపుడు నిర్బంధములను ప్రయోగించుటకు శాసనసభ్యులు వెనుదీసెదరనియు, అందుచే వారిని విశ్వసించు విలులేదనియు, హడుసనుగారు పూర్వవత్తుముగావించుచున్నారు. ఇందుకు నిదర్శనమేమని విచారించినచో, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిరాకరించుటయేయని, వీరు చెలుపుట విచిత్రము. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మించుట కెట్టి యవసరమేర్పడలేదని, పండిత మోలిలాల్ నెహ్రూ మున్నగునాయకులు నిరూపించగలిగిరి. ఆమాత్రము విశ్వాసము ప్రభుత్వమువారికి శాసనసభపై లేనిచో, సంస్కరణముల నింకను కొనసాగించి ప్రయోజన మేముండును? సంస్కరణములు బూలుకములని అప్రయోజనముగ నెల్లడియగుచుండు, వాని నెవ్వరు నమ్ముకొనగలరు? ప్రభుత్వమువారి ప్రవృత్తులు సత్వర

స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రజలను పురికొల్పుటకే సాధనములగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారికిని, శాసనసభ్యులకును సమాధానము గుడుర్చుటకు, రంగాచార్యులు గారు ప్రయత్నించి, పాశము, విఫలమనోరథులయిరి. పటేలుగారిచట్టమును సెలెక్టుకమిటీకి బంపవలయునని కోరుచు, రంగాచార్యులవారు ఇటునటుగాకుండ ప్రసంగించిరి.

నిర్బంధ చట్టములనున్నిటిని తొలగించిన, దేశమునకిట్టి యిది గలుగునేమోయని వీరికి పెద్దభయముగలదు. పటేలుగారు శాసనసభా బలమునాధారము జేసికొనుచున్నారు. హాం మెంబరుగారు పటేలుకొన్నిసభ నాధారము జేసికొని యున్నారు. రంగాచార్యులుగారుమాత్రము మధ్యమార్గము ద్రొక్కజూచిరిగాని, వీరి సామ్యస్వభావమును హాంమెంబరుగారు శారవింపరయిరి. ఏ మాత్రము రాజీతుటకును ప్రభుత్వమువారికిష్టములేదు. పటేలుగారు సూచించిన నిర్బంధచట్టములలో నొక్కదానినియినను రద్దు జేయుటకు, హాం మెంబరుగారు సమ్మతించరయిరి. రంగాచార్యులుగారేమిచేయుటకును వీలులేక, తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనవలసివచ్చెను. రంగాచార్యులవారి ప్రయత్నమున కెట్టి ఫలితము గలిగెనో మితవాదలు గుర్తించి, లేనిపోని రాజీలకు ప్రయత్నింపకుండుట మేలు. ఎల్లరును కలిసి సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై కృషినిలుపవలసిన తరుణమానన్నమయినది. ప్రస్తుత శాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులసంఖ్య లధికముగనుండుటచే, వీరేకమగుచో, ప్రభుత్వతీర్మానముల నోడింపవచ్చును. తాము ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములను శాసనసభచే నంగీకరింపజేయవచ్చును. కాని శాసనసభ లెటుల మెలగినను, ప్రభుత్వమువారు తమ పద్ధతులను మార్చుకొనుటలేదు. శాసనసభా తీర్మానములను శారవించుటలేదు. స్వాతంత్ర్యవిరోధము శానురాను పెచ్చు పెరుగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలు స్వశక్తిపై నాధారపడి దేశమునందు నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింపవలయును. ప్రజాభిప్రాయమునకు తగిన పట్టుత్వమున్నగాని, దానిని శారవించుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనరు. సామ్రాజ్య శాసనసభలో జరిగెడి చర్చబట్టియు, రంగాచార్యులబోలు మితవాదుల ప్రయత్న ఫలితముబట్టియు, గ్రహించదగినదీ సంగతియే. పటేలుగారి చట్టముపై జరుగుచున్న చర్చ మరియొకరోజుకు నిలిపియుంచబడెను. ఈ చట్టము శాసనసభవారి యనుమతిని బొందుట సహజమయినను, ప్రభుత్వమువారి యంగీకారము బడయుట దుర్లభమని, చెలుప నక్కరలేదు.

హాం మెనుగారి ప్రవాసము

హాం మెనుగారి నింకను హిందూదేశమునకు రానియకుండుట, బ్రిటీషు పరిపాలనకు మిగుల కళంకదాయకము. హాం మెనుగారు జేసిన నేరమేమి? ప్రజలకు చెలిసినంతవరకు, వారు హిందూదేశమును గాఢముగ ప్రేమించుటదప్ప వేరొకటి గనుపింపదు. హిందూదేశముకొరకై మిగుల శ్రద్ధవహించి, ప్రజలతోపాటు స్వరాజ్యసిద్ధికై పరితాపపడిన యూరపీయులలో హాం మెనుగార్ని మించినవారు గనుపింపదు. హాంమెనుగారు యుద్ధ

ముమునేమి, సహాయ నిరాకరణోద్యమమునేమి, వ్యాపింపజేయుటకు హార్మి మెనుగారు తమశక్తి సామర్థ్యములను వినియోగించుటయగాక, నేటికిని ఇంగ్లండులో భౌతికశరీరమున్నను మనస్సంతయు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమునందే లగ్నము జేసినటుల గోచరింపగలదు. ఏనిముసమున తమనిర్బంధము వదలునా, ఏనిముసమున హిందూదేశమున బ్రవేశింతుమాయని, హాం మెనుగారు విజ్ఞాపించున్నారు. యూరపీయులయినను భారతీయులయినను, హిందూదేశముపై నభిమానము జూపనంతవరకే, అధికారవర్గమువారిదయకు పాత్రులగుచున్నారు. నిజమగు దేశాభిమానులు నిర్బంధములపాలగుచున్నారు. గతసంవత్సరము, హాం మెనుగారి ప్రవాసమును రద్దుజేయవలెనని, బొంబాయి శాసనసభలో నారిమెనుగారు గతసంవత్సర మొక తీర్మానముచెప్పిరి. ఆతీర్మానమునంగీకరింపక, శాసనసభ్యులు తమసంకుచిత స్వభావమును వెల్లడిజేసిరి. మరల సంవత్సరము గడచినగాని తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండదు. ఈమారుజరిగెడి శాసనసభలో, హాం మెనుగారిని నిర్బంధవిముక్తుని గావించవలయునని, డాక్టరు వెల్కాదుగారు మరియొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెదరట. శాసనసభవారీసారియైనను అన్యక్షముగప్రవర్తింపక, వెల్కాదుగారి తీర్మానమునంగీకరించెదరని భావించెదము. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారికనయినను, హాం మెనుగారికి జరిగిన అన్యాయమును నివారించెదరో లేదో చూడవలయును.

అనుచిత ప్రసంగము

నాభామహారాజును దూషించుచు, పాటియాలా మహారాజుగా. రీసమయమున ప్రసంగించుటకన్న అనుచిత ప్రవర్తనము వేరొకటుండబోదు. సిక్కులలో పెచ్చుబెరిగిన యశాంతినింకను వృద్ధిజేయుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండదు. నాభామహారాజుగారిపై నింతవరకు ఎన్నదగిన నేరముల నెవరును మోపియుండలేదు. వారిని బహిరంగముగ విచారించి శిక్షించియుండలేదు. నాభామహారాజుగారు ప్రజాభిమానులనియు, స్వాతంత్ర్య ప్రేయులనియు, వ్యవహారపరిజ్ఞానముగలవారనియు పేర్వడసిరి. నాభామహారాజుగారి పదభ్రష్టతకు ప్రజలు వగచుచున్నారేగాని సంతసించుటలేదు. పాటియాలా మహారాజుగారు ధైర్యవంతులగుచో, నాభామహారాజుగారు జేసిన ఘోరదోషము లెవ్వయో తెలిసియుండవలసినది. అందుకుమారుగ, బహిరంగముగ చెలిసినదానికన్న ఘోరమగు నేరములను నాభారాజుగారు గావించిరనియు, దయదలచి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూషను జేయుటకు మానుకొనిరనియు, పాటియాలా రాజుగారు చెలిపి అనుమానముల సధికముగావించుట, వారి శారవమునకుగాని ప్రతిష్ఠకుగాని ఏమాత్రము తగియుండదు. ఇట్టి యనుమానములను పెంచుటకన్నను, నాభారాజుగారిని బహిరంగముగ విచారించి శిక్షించినచో వారికిని దేశమునకుగూడ లాభకరముగ నుండెడిది. బ్రిటీషు ప్రతినిధి యగు కలనల్ మిక్లెచుగారుగూడ యిట్టి ధోరణిగోనే ముచ్చటించిరి. వీ ప్రసంగములు, సిక్కుప్రజలకు మరింత మనస్తాకారములగుట సహజము.

నెల్లూరు
(ఓంవిలేఖరుడు)

వెంకటగిరి రాజాగారికాలాశాల, నెల్లూరు.

ఈ కళాశాల విద్యార్థులు తమ భాషాసమితియొక్క సాంవత్సరికీత్యమును నెల్లూరు అడివనల్ సబ్ జడ్జిగారగు శ్రీమన్ కె. సంపత్తయ్యగారి యధ్యక్షతన గలాశాలభవనము ననే జనవరి 31 తేదీ శనివారము సాయంకాలము జరిపిరి. చెన్న పురినుండివచ్చిన ప్రొఫెసర్ శ్రీ కుంతపి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య బి. యే. యల్. టీ. యస్. యమ్. యు. గారు ఆంగ్లమున నుపన్యసింపిరి. శ్రీయుత దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు ఆంగ్లమున కొక వ్యాసమును జదివిరి. సభ 8-30 ఘంటలకు దైవప్రార్థనముతో నారంభమయ్యెను. కార్యదర్శి భాషాసమితి వ్యవస్థాపకమున-గడచిన సంవత్సరమునకు సంబంధించినదానిని నివేదించెను. ఆపల నధ్యక్షులు ప్రొఫెసర్ గారిని అర్హతకై బ్రకంసించి యుపన్యసింపుండని కోరిరి. అత్యుగారు కేటి విశ్వవిద్యాలయ పునర్నిర్మాణములలో పరిగణనమునుండి తొలగించిన ఇంటర్ మిడియేటు కళాశాలపరిధిగతుల గురించి కొంతకెప్పి పదప వివరణలకు విజ్ఞేయగులను నమూనాకేయముల ననేకములు నుడిపిరి. విద్యార్థిసంఘములు ఐకోపా ఆమెరికాదేశములలో నెట్టి మహాకార్యభారము నిర్వహించుచున్నదియో వివరించి భారతీయవిద్యార్థులను పాఠప్రసవసిద్ధిపూర్వకము విద్యార్థిధర్మములకు బరమావధిగా గ్రహింపక స్వతంత్రసంపాదనమునూత్రమే, స్వకాభ్యాసాత్మకధర్మములు నూత్రమే పరమార్థముగా భావించక, ప్రపంచజీవితమును తజ్జీవితము పాదముచున్న సత్వరపరిణామములును గురించి వ్యవేకాభ్యుదయమునూత్రమే గాక విశ్వకల్యాణమునకుఁ గారణములగు మహాద్యమములూఁ బాల్గొనుటకు విలయు ధైర్యసాహసములు విద్యార్థి దళయందే యలవరించుకొనవలయునని వాక్రచ్చిరి. భరతఖండము తొట్లతివలె అన్య సంకల్పమైన పృథ్వీదేశముగా నుండక, ఆంతర్జాతీయ జీవితమున నర్హులగు గాంచ ముందంజవేయుచున్న యీ సమయమున విద్యార్థులు తమ దేశభావలపట్టును, సంస్కృతము పట్టును, నిర్వేలమైన ప్రేమబూని ఆంగ్లభాష్యాదిపఠనమునఁ దాము సంతరించుకొన్న సహజజ్ఞానమును దేశీయలకుఁ బంచి పెట్టుటకు మాత్ర భాషను పరమ సాధనముగా వినియోగింపవలయునని వారు హెచ్చరించిరి. వీరి యుపన్యాసము సముద్రనిర్భోషణవలె గంభీరమై జయదుం దుభియుఁబోలె నుత్సాహజనకమై విద్యార్థి జనహృదయము కుహరములలోనిఁ మాంద్యతిమిరమును బాఁడోలు విమృద్ధిపమై విరాజిల్లుచుండెను. ఉత్సాహశ్రోగమునుండి దొరలుచున్న గంగాప్రవాహములలోని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ప్రాధాన్య వాగ్దంభనముల వెనుక తన నుడికారముమేలు గర్జనము పిదప నెండుటాకుల చవ్వడువలె నుండునేమోయని వివరణనిత్యముగా చెప్పి శ్రీయుత దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారు నీతిని గవిత్వము గల సంబంధమును గూర్చి మనోహరమైన తమ తెలుఁగు వ్యాసమును జదిపిరి. ఇందువీరు ప్రాచ్యపాశ్చాత్య వాఙ్మయమార్గముల నొందుక వివరించి కవిత యొక్క ధర్మము నీతిబోధనముగా కున్నను కావ్యప్రపంచము నీతిబాహ్యముగామాత్ర. ముండరాదని చక్కని యుపపత్తులతో సమర్థించిరి. అనంతరము విద్యార్థులు ప్రతాపరుద్రులును నుండియు, జారియన్ నీజరు నాటకము నుండియు కొన్ని భాగములు నిపుణులుగా నాడి చూపి సభ్యుల నలరించిరి. అధ్యక్షులు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి మహాపస్వాసములలోని యధ్యక్ష మతనకు నునుపైననునకుఁ దెచ్చుకొనవలయునని చెప్పి, విద్యార్థులకు భృత్యులు, ఏకాగ్రత, సహనము ఆత్మసంబంధము అత్యంతవశ్యకములని మగచుమైన మృదుభాషణములు ముచ్చటించిరి. ప్రెసిసిపాలు గారు శ్రీయుత రాధాసం వెంకట శివుడుగారు గావించిన నమస్కరణ సమర్పణములతోఁ గార్యక్రమము పూర్తియయ్యెను.

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

ఫిబ్రవరి నెల 1 తేదీ సాయంకాలము ప్రొఫెసర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ వారి ప్రార్థన ననుసరించి వాఙ్మయము-దేశాభ్యుదయము-అను విషయమును గురించి యుపన్యసించిరి. శ్రీమన్ మాధభాషి నరిసింహ చాట్యులు బి. యే. బి. యల్. గారు ఆగ్రాసన మలంకరించిరి. అత్యుగారు తపస్యసిందినది యొక గంటకాలము యయినను, ఈ యవకాశములలోన వారు అనేకతాజ్ఞలునుండి విధిల్లమన్న ప్రపంచ వాఙ్మయ చరిత్రము నాఁక శించి ఐకోపాఖండమున మత రాజకీయాని విషయముల

సోంపేట తాలూకా దేవాంగజన ప్రథమ మహాసభ

తే 20-1-1925

అధ్యక్షులగు మ|| రా|| శ్రీ దుర్గమహంతి ఆదినారాయణగారి ప్రారంభోపన్యాసమునం దీ క్రిందిభాగములు ముద్రితములు.

దేవాంగసోదరులారా!

అహింసా వృత్తి

వస్త్రము లెట్లుబియ్యే మిప్రధానమగువృత్తి మనుష్యులకు కావలసినవి ఆన్నవస్త్రములే. రయితు నేవ్యవసర ధాన్యమును పండించి అన్నమును ప్రసాదించుచున్నాడు. మీరు వస్త్రములను ప్రసాదించుచు, రయితు ప్రాణరక్షణమును చేయుచున్నాడు. మీరు మానరక్షణమును చేయుచు, భారతీయులకు ప్రాణరక్షణముకంటె మానరక్షణమే ఉత్కృష్టమైనది. పాండవు లజ్ఞాతపాసమునకున్నను, అన్నమునకు వాపోయినను, చింతించలేదు. కాని ద్రౌపదిమానరక్షణమే ప్రధానమని తలపోసిరి. భారతీయులలో అన్ని తెగలవారికంటె మీరే నిజమగు దేశోపకారులు. భార్య వధువును, భర్త సేయును. తనకు, తనబంధు మిత్రులకు తన గ్రామస్థులకు తన దేశస్థులకు దేవాంగుడు వస్త్రముల నిచ్చుచున్నాడు.

అ|| వె|| గృహిణిపడుచుండ గృహమేధి సేయుచుండ మనకు గొడవయ్యుండునొక్క! రయితు ప్రాణములను రక్షించు మీరింక మానరక్షణమును బూనరయ్య వదుటబ మీయింటి విద్య. ఖద్దరువ్రతమే మీనిరంతరవృత్తి. నిరాడంబరజీవనము. త్రిప్పడు. రాట్నము నే త్రిప్పడు. ఓంకారధ్వని నుజ్జ్వలించజేయుచు పట్టునది ఆహింసావ్రతము వధువునది ఖద్దరు వినునది క్రాంత్యుగ గు ఓంకారనినాదము. అందుకే ఒక కవిశ్లోకండు క. ఆకదురన వికరవసున్ | ఆకదురన భృంగరవము నాత్మారవసున్... 'అని వర్ణించియున్నాడు మీరే పూర్ణముగ ఖద్దరు వ్రతమును బూనుచో దేశము దాక్షిణ్యపరిస్థితు లతిశయింపగలవు. భారతీయుల పురోభి నృధికి మీరే హేతుభూతులయ్యెదరు. దేశమున మిల్లులు లేనికాలమున విదేశీయులకుండి మిల్లునూలు దిగుమతి లేని కాలమున మీసేతనై పూర్ణము ప్రపంచమున కరతలామలకముగ నుండెను. మీరు వధువునూలు పార పారలుగా ధరించినను అంగసౌష్ఠవముల యల్పత్వనంతటి సన్నముగ విరాజిల్లుచుండెను ఆదినములు గడచిన విదేశీయున కాపేరు పోయినది. దేవాంగసోదరులారా! లెండు నాణ్యంబులగు వస్త్రములను రచించి మీ రాకాలమున మరల రప్పించుట.

ప్రస్తుత విద్యాభివృద్ధి

మీలో విద్య బహులోపముగనన్నదని చెప్పగలుగుటకు నేనెంతయు విచార మొందుచున్నాను. పారిశ్రామికజీవనము లగు మీకు విద్య ముఖ్యావశ్యకము. బంగారమునకు వెలిగారమునలన మెట్లు కలుగునట్లు విద్యవలన మీ పారిశ్రామికజీవనమునకు గొప్ప ఉత్తేజము కలుగును. మీలో రాజకీయకేత్రము కీర్తి కాములు పండితులు విద్యాంసులు గలరు. కాని, వారందరు స్వల్పసంఖ్యాకులే. అందాంధ్రులలో నత్యల్పము. అధమము ప్రాథమికవిద్యవరకైన అభ్యసించుట మీకేకాదు. భారతీయులలో ప్రతివాని విధియని కీర్తిశేఖరుల గోఖలేమహాశయుని కాలమునుండి యెలుగెత్తి

గలిగిన విప్లవములు, మార్పులు, సంస్కారములు - ఎంతవఱకు వాఙ్మయప్రేరేతములైనదియో దిగ్విదర్శనముగా నూచించిరి. ఆంగ్లభాషలో, మేక్స్ వీయర్, మిల్టన్ మొరలుగాంగల కవిధియలగ్రంథములు, జాతీయజీవితమున కెట్టి నాగరకతఁ జేకూర్చునదియు, ఆర్నాల్డు, డ్రౌనింగ్, మరెన్ను, మొదలగు మహానీయుల పద్యగద్యరచనములలోని భావములు దేశీయాభ్యుదయమున కెట్లుతోడ్పడినదియో దెప్పి ఈమాత్రములు భారతీయులను చాటింక తరుచేశభాషలు, ముఖ్యముగా ఆంధ్రులతిమియొంధభాషను, మొదలకేఁజిచ్చి తెలుగుమున దేశమునగు పెంపు సంపాదించవలయునని నక్కానించిరి. అధ్యక్షులు, స్థానియార్థకమైన యయ్యగారి గంభీరోపన్యాసము, అనీ వెనె. టుమ్మగారి ఉన్నతవాగ్వివ్యాకరణము, ప్రపంచ ప్రాథమముల తలంపించును, కొన్ని యెడల నలంకరిం బాహుళ్యమునకేసే సంతకన్న కోభావంతముగానున్నదని నుడివి, భాషాప్రాధిమ్యమునకే కొన్ని చోట్ల దుర్భాగముగానున్నను, కొంతలు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి సందేశమును జక్కగా నవగరించి, యధర్ధరస యపారలాభమును బొందుచు గావుతమని చెప్పిరి. వివిధ సమర్పణములతో సభాకార్యము పూర్తియయ్యెను.

చాలబడుచున్నది. పారిశ్రామిక జీవనములగు మీకు విద్య అత్యవసరమని నేరే చెప్పవలయునా? కార్మికునకు విద్యయే ప్రధానము (బిరుదు నందలి కార్మికులు విద్యావంతులౌటనేతనే పార్లమెంటునందు ప్రాధాన్యమును వహింపగలిగిరి. ప్రపంచమున మన్ననను బడయగలిగిరి. 1921 సంవత్సరమున గణింపబడిన జనాభాప్రకారం మెడ్రాసు ప్రెసిడెన్సీలో 2,80,080 జనసంఖ్యగలరు. మనగంజాంజిల్లాలో 15,275 మందిగలరు. ఈ జనసంఖ్యలో 100కి 25 రు మాత్రమే విద్యాభ్యాసకులు మిగిలిన వారందరు విద్యాహీనులేయనిన మీజాతి విద్యావిషయమున నెంత వెనుకబడియున్నదో మీరే అలోచింపుడు ఇప్పుడిప్పుడు మీపక్షమున దేవాంగసేయును నొక వారాపత్రిక స్థాపింపబడి మీయోగజ్ఞేయులను లోకమునకు వెల్లడింప జేయుచు మిమ్ముద్ధరింప బూనుకొనినది. మొదట దేవాంగజ్యోతి వెలిగెను. ఆజ్యమున్నంతవరకు జ్యోతివెలిగెను. కాని నేడు దేవాంగసేవకుల సేవకై బతుకుదేరి సాటిపత్రికలలోపాటు విశ్వవిహారమొనర్చుచున్నది ఈశ్వరదీప పత్రిక చిరాయువునట్లు ఆకీర్త్యించుగాక.

సంఘభావము

సంఘసంస్కరణమునకు సంఘభావమే ధనము. సాధికమ్యమును మించునరకములేదు. ఒక్కడు యేకార్యమైనను సాధింపజాలడు. అనేకు లైకమత్యముగా నుండుటచేతనే కపి వైశ్యము గాఢిమద్యము నారధిగట్టగలిగెను పాండవులు ప్రజ్ఞావంతులయిరి. మిత్రమండలి వైశ్యములు కుశంతులగు జర్యులును పారదోలగలిగిరి. వీనియన్నిటికిని మూలకారణ మైకమత్యమేకదా! సంఘసేవపట్ల శ్రతివారును వైకమ్యములకు పూర్తిగ విడిచిపెట్టి మీజాతినంతటిని పురోభివృద్ధిగావించురని నమ్ముచున్నాను.

సోంపేట దేవాంగజన ప్రథమ మహాసభ

తీర్మానములు

20-1-1925

- (1) దేవాంగసేవ పత్రికాభివృద్ధి చేయుచున్న ప్రచారము కీసభ నా రెంతయు జ్ఞాపించుచున్నాడు. దేవాంగసేవ పత్రికను ప్రతిదేవాంగుడును తెప్పించి చదువవలయునని యీ సభవారు ఆంగ్రహేతదేవాంగ సోదరులను గోరుచున్నారు.
- (2) అధమము 12 సంవత్సరముల వయస్సువచ్చువరకైనను తమ బాల్యము నిర్బంధముగ చదివించవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (3) దేవాంగ మహాజనులు చందాలను వసూలు చేసి తమకులబాలకు మతవిద్య పారిశ్రామికవృత్తి మొదలగు జాతీయాభివృద్ధికరములగు విద్యను నేర్పే ఆశ్రమముకట్టి స్థాపించవలయునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (4) పెద్దాపురమున జరుగు ఆంగ్రహేత మహాసభను దిగ్విజయముగ జరుగుగాకయని యాకీర్త్యించునట్లు సర్వేశ్వరుని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
- (5) శ్రీమతలమున గంజాంమండల దేవాంగ మహాసభను జరిపి గంజాంమండల కేంద్ర సంఘ మొకటి స్థాపించవలయునని యీ సభవారు గంజాంమండల దేవాంగమహాజనులను కోరుచున్నారు.

దుర్గమహంతి ఆదినారాయణ,

అధ్యక్షుడు.

సోంపేటతాలూకా దేవాంగజనప్రథమ మహాసభ 20-1-1925 తేదీని దుర్గమహంతి ఆదినారాయణగారి యాధిపత్యమున జరిగెను ఘనము జేయుమంది సభనలంకరించిరి.

ప్రథమమున జి. రామమూర్తిగారు దైవప్రార్థనచేసి పిదప నల్లఅబ్బాయిగారు అధ్యక్షునియొన్నకొనిరి తదుపరి పిల్లసింహాద్రిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులతోపన్యాసమును చదివిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు దేవాంగుల పూర్వోన్నత్యమును గూర్చియు ఖద్దరుగుర్చియు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. రాట్నమును గూర్చిన పద్యములును దేవాంగప్రబోధమున పంచరత్నములును గుంటురు రామమూర్తిగారు చదివి సభ్యులనానందిపరచిరి. తీర్మానా ఆదినారాయణగారు విద్యను గూర్చియు ఖద్దరును గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి. విజాపురపు వెంకట్రావు పంతులు బి. ఏ. గారు భక్తినిగూర్చి ఉపన్యసించి తులసీదాసు రచించిరి. హిందీరామాయణము నుండి పార్వతీపరిణయమును చదివి సభ్యులకుతృప్తిపరచిరి నానుబాల సన్యాసిరావుగారు దేవాంగుల వృద్ధినిగూర్చి యుపన్యాసమొకటి చదివిరి సభసాయంత్రం తి గంటల కారంభింపబడి రాత్రి 9 గంటల వరకు జయప్రథముగ జరిగెను. ఇది దేవాంగమహాసభయైనను ఇతరకులస్థులు దేవాంగులను గూర్చి సంబోధనకరములగు నుపన్యాసములిచ్చి జయప్రదమునట్లుట మిగుల నానందికరమగునంతయు ఉపన్యాసములైన పిదప తీర్మాన ములూసర్పబడెను.

రామేశ్వరం మహాకుంభాభిషేక మహోత్సవము

శర్మసాదరుల గౌరవనభ

ఈనెల గత 7 తేది ఉదయము 9 ఘంటలు మొదలు 2 ఘంటలవరకు శ్రీరామలింగేశ్వర స్వామివారి కల్యాణ మంటప మునందు శర్మసాదరుల సంగీతకచేరి జరుపబడెను. ఆకచేరికి తిరున్నేలి గోమడిగారి మృగంగమును, ఉమమూపురం సుందర మయ్యగారి ఘటమును, సీతారామయ్యగారి మోర్సింగును ప్రక్కవాద్యములుగా నేర్పట్టు కాబడెను. శ్రీరామనాథపు రం రాజావారు అధ్యక్షతవహించి తిరుబంధుమిత్రపుత్ర రత్న ములతో సభనలంకరించి. నాటకాలకెట్టి వరులును, చుట్టుపట్ల నుండివచ్చిన సంగీతవిద్వాంసులును అధికార వర్ణమువారు ౪ నాటిసభకు విచ్చేసిరి. అందును ఆరంభమునండి అంత్యపర్యం తిము నిశ్చయించుటై వీణాగాత్రవైపుననునకును ఫిడెల మార్చు ము న కు ను, స మ ర్థ మై న ప్ర క్క వా ద్య ము ల ఉ చి తా ను స రణ న ము న కు ను, న డు మ నడుమ సాదరుల గౌరవం దమరిముండిన సహజమాధుర్యము కాస్త్రాచిత సంగతిరూపమున వెలసినపుడు సభాసగుల ఆంద నూచకములగు కరతాశ్చర్యములను శ్రోతలు గానరసవరణకు లై శ్రీస్వామివారి కటాక్షవశమున యీసాదరులు నిత్యాభ్యు దయ మొందెదరు గతయని ఆశీర్వాదించిరి.

సభానంతరమున శ్రీరాజావారు సాదరులను దిగ్గరకు పిలిచి మిసంగీతమునకు చాలతృప్తి జెందితిమని నుజివి బాలకుల గూర్చి కొంతయోగక్షేమము నడిగి "సరపన" అను బిశహరికీర్త న వినినప్పుడు కీర్తి కేసులైన బూచితయ్యంగారు జ్ఞాపకమున వారనికూడా సాదరముగా తెలిపిచ్చి రు 500/-లు బహుమాన ముగా దయచేయించిరి. పిమ్మట సర్వోత్కృష్ట రక్షాభ్యుదయం శ్రీరామలింగేశ్వర స్వామివారి అనుగ్రహముచే మిరుయింకను ఆయురారోగ్య విశ్వరూపుల నొందెదరు గతయని బాలకులకు ఆశీర్వాదముల నొసంగినారు. (చిత్రాభి)

సాముద్రికము-జ్యోతిష్యము

ది 3-2-25 న ఆంధ్ర దినపత్రికలో సాముద్రికము- జ్యోతిషము వ్యాసము ప్రియమిత్రులకు మ.రా.శ్రీ. మే. శ్రీ రామమూర్తి ఎం. ఏ. గారు వ్రాయించినారు. మ. రా. శ్రీ సామిశేని వెంకటమూర్తినారాయణగారు యీ శాస్త్రము నభ్యసిం చియున్నటుల వ్రాసినందుకు విని చాల సంతసించుచున్నా డను. కాని వీరి కాపురస్థలము తెలియమిచే వారి దర్శన భాగ్య మనుబొందుటకు అవకాశము లేకపోయినందుకు విచారించు చున్నాను.

సాముద్రికము జ్యోతిషమునుగురించి మన ఆంధ్రమండలములోకన్న తమిళరాష్ట్రమున యెక్కువ గ్రంథరాజములున్న వని వినియుండుటయొక్క నా స్వానుభవము పయిని జెప్ప గలను. ఇందుకు దృష్టాంతము గత తెప్పెంబరు నెలలో నేను మ దరాసునందు కొన్ని కారణాంతరములచే నుండవలసివచ్చినది. అ ప్పటిలో నా ప్రియమిత్రులకు గరిమెళ్ల సత్యగోదావరి శర్మగారి ప్రోత్సాహముచే నూత స్వామికణ్ణపిళ్ల వీధి 51 నెంబరుగృహ మందు మనిస్వామి నారాయణుగారు రను జ్యోతిషనివద్దకు వెల్లిలిమి. ఆయన నా కుడిచేయి యందువున్న కేళిని పరీక్షించి ఆ కేళాసముదాయములనుబట్టి 'ము తలత్తురీముక్కవల్ తుళిమాల్ పుల్లిమాల్' అనుపేరు వున్నట్లు 3 నిపెట్టి వారివద్ద వందలకొలది వున్న తాళపత్రసంపుటములలో వెతకి యీ పేరుగల యిండె క్కుటీసి, చదువగా నా జన్మపరిరము నెల వారము తేది గడి యలు చిట్టలు సహా గ్రహచక్రములన్ను మరళింపము, చదివి నారు. అది నన్యకమున్నచో పడకొండవ అధ్యాయములో యీ పేరుగలవాని జీవితము నుండగలదనియున్నది సరిఅయినది కావున పడకొండవ అధ్యాయమును తీయించితిని. అందులో పూర్విజన్య కృత్రాంతము యిప్పటిజన్మలో జన్మించినదాది 8 సం॥రములకు వొక్కొక్క టుక్కుగా జీవితములకు వ్రాయబడి యున్నది. మనిస్వామి నారాయణుగారు చెయినిబట్టి పేరుపో ల్పుటయేగాని మిగతాపాంశములు పుస్తకములలోచూచి చెప్ప బలసినదే ఈ గ్రంథము అగస్త్యమహాముషి ప్రోక్తముగు నది నాడిగను పిలువబడెను. ఇందునాడి అన మార్గండియునతో యీశ్వోనాన్నిగ్గుమందు నడుమ నందిశ్వరుడు చెప్పసంగతులు యిట్టిని అనేకము కాకినాడి ప్రియనాడి అను మహాగ్రంథము లుకూడా నన్నుచి వినియున్నాను. ఈసందినాడివంటి గ్రం థము మన ఆంధ్రములో నందెరుగని నా అభిప్రాయము. ఈ న్నయెడల విని సంతోషింకగలవాడను.

శ్రీపాద సత్యనారాయణశర్మ, గంజాంనుండల ప్రియగ్రహరవాసి.

6-వ వాయిదా నూలు పంపిన నభ్యేతరులు

ముస నం.	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిష్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
1	టి. పి. ఆశ్వాసు	తూ.కృష్ణ	6	2100	17	5 1 / 8
2	ఆకెళ్ల శ్రీరాములు	ప.కృష్ణ	11	2000	18	7 8 / 8
3	వేలూరు నాగేశ్వరశర్మ	"	28	2000	38	2 1/2
4	" రామమూర్తి	"	29	2000	38	2 1/2
5	" పార్థసారథి	"	30	2000	12	4 3 / 8
6	" అన్నపూర్ణమ్మ	"	31	2000	19	5
7	అండ్లగోలు గోపాలకృష్ణమూర్తి	"	33	2000	18	5 1 / 4
8	చిలుమూరి త్రిపురసుందరమ్మ	గుంటూరు	37	4888	38	6
9	ప్రభల కామేశ్వరమ్మ	"	38	2500	21	5 3/4
10	దొడ్డి పోతరాజు	గోదావరి	53	2000	29	8 3/4
11	దూర్వాసుల మహాలక్ష్మమ్మ	విశాఖపట్నం	58	4000	18	15
12	బోడా రంగనాయకమ్మ	గోదావరి	61	500	20	1 3 / 16
13	" బసవమ్మ	"	65	500	25	15/16
14	" మహాలక్ష్మమ్మ	"	66	500	16	1 1/2
15	నాళం సుభద్రమ్మ	"	69	500	32	3 1/2
16	మల్లిమడుగుల లలితాంబ	విశాఖపట్నం	82	2000	14	4
17	కాళాపట్నం కేశయ్య	గుంటూరు	93	1650	22	8 1/2
18	యస్. సుబ్బరామయ్య	విశాఖ	98	2000	19	5
19	మద్దుల అంజలరాజు	గోదావరి	114	1000	48	1
20	యం. వీరభద్రమ్మ	అనంతపురం	184	2520	22	5 1 / 8
21	జుజారి టాకొజీరావు	"	185	2520	32	8 3/4
22	ఆకులూరు వెంకట్రామయ్య	"	186	2000	55	1 3/4
23	మనుగంటి వెంకట్రావు	గోదావరి	187	2000	30 to 87	2 9 / 16
24	గాంధీజీ తీర్థవిద్యాలయం	విశాఖపట్నం	148	700	5	7
25	కొట్టా నూర్యనారాయణమూర్తి	గోదావరి	146	2000	18	7 1/2
26	దేవిరాజు సత్యభామమ్మ	గుంటూరు	148	2000	56	1 11/16
27	మామిడాల వెంకటరత్నం	"	149	2000	33	2 7 / 8
28	దూబగుంట వెంకటకృష్ణయ్య	నెల్లూరు	155	1200	18	4 1/2
29	మరిగంటి భట్టు వెంకటరమణమ్మ	విశాఖపట్నం	168	1200	26 to 31	2 1/4
30	గరిమెళ్ల కృష్ణమూర్తి	గంజాం	173	2800	26	8 3/4
31	దేవిరాజు వెంకటనరసింహారావు	గుంటూరు	185	3200	20	7 1/2
32	మంతెం కృష్ణరాజు	"	198	2240	16	7 1/4
33	పాతూరి రావమూర్తి	"	196	2520	12	10 7 / 8
34	రాయప్రోలు సీతారామాంజనేయశాస్త్రి	తూ.కృష్ణ	207	420	10	1 / 10
35	యల్లాప్రగడ వెంకటసత్యనారాయణ	గుంటూరు	215	2000	32	3
36	చిలుమూరు అంతర్వేదిశర్మ	"	218	2000	22	4 1/2
37	" చెల్లమ్మ	"	221	3000	42	3 8 / 8
38	" సుబ్బమ్మ	"	222	2000	30	3 1 / 8
39	మాధవపెద్ది అన్నపూర్ణమ్మ	"	223	2000	28	3 1/2
40	అక్కిరాజు కామేశ్వరమ్మ	"	224	2000	17	5 1/2
41	జేదాంతం రామమ్మ	"	225	5000	29	8 1/4
42	ప్రభల లక్ష్మమ్మ	"	226	2000	16	6
43	" నుండలలక్ష్మమ్మ	"	227	4000	49	3 7 / 8
44	నుదురుపాటి సీతమ్మ	"	228	2000	17	5 5 / 8
45	జయంతి చినసుబ్బయ్య	గోదావరి	280	2000	38	2 1/2
46	పేరాల రామమూర్తి	గుంటూరు	248	2000	40	2 8 / 8
47	కారంచేటి కుమారస్వామి	"	250	2000	23	4 1/4
48	" వల్లయ్య	"	251	2000	31	3 1 / 8
49	వీరగడ్డ లింగయ్య	"	252	2000	38 to 102	1 1/2
50	నూరి సత్యవతమ్మ	"	253	2000	24	4
51	పన్నాల బ్రహ్మేశ్వరమ్మ	"	254	2000	30	3 1/4
52	ఇటికాల అన్నపూర్ణమ్మ	"	255	2000	24	4
53	మిరియాల మంగరాజు (శ్రీ)	గోదావరి	269	1000	34	1 15/16
54	ఇటికాల కామేశ్వరమ్మ	గుంటూరు	301	2000	22	4 1/4
55	యేలేశ్వరేశ్వరమ్మ త్తంభాట్టు	"	304	3000	24 to 36	15 1/4
56	" హనుమంతిరావు	"	305	5000	27 to 32	8 3 / 16
57	మైనేపల్లి శివరామయ్య	"	306	4000	27 to 48	5 1/2
58	కోరుగొంగ బాపిరాజు (శ్రీ)	విశాఖపట్నం	318	4000	24	8 1 / 8
59	ప్రచురునాథ్ ముఖర్జీ	"	321	2000	15	6 11/16
60	వేములూరు వీరభద్రస్వామి	గోదావరి	340	2028	39	2 1/2
61	దిగుమర్తి వెంకటరామస్వామి	నెల్లూరు	346	2500	21	5 2 / 3
62	" బానకీబాయి	"	347	1500	19	3 3/4
63	పత్రి ర సుప్ప	గుంటూరు	352	2000	23	4 1 / 8
64	జుజూరు పుల్లమ్మ	అనంతపురం	358	2000	17	5 3 / 8
65	మనిం హాదీక్	"	361	1000	30	1 5 / 8
66	జుజూరు లక్ష్మీదేవి	"	362	2200	24	4 8 / 8
67	కె. చెన్నమ్మ	"	363	2000	22	4 3 / 8
68	కొడాలి సీతారామ్	తూ.కృష్ణ	371	1500	38	1 7 / 8
69	వడ్డిపట్ల వెంకటరమణయ్య	గోదావరి	373	1640	17 to 31	3 1 / 8
70	కల్లూరి లక్ష్మయమ్మ	ప.గోదావరి	384	3000	28	5
71	తాడిమేటి రాఘవమ్మ	"	385	2000	32	8
72	వంగల సుభద్ర	"	386	500	19	1 1/4

సెలెక్టుకమిటీ నియామకము: కొత్తనిర్ణయము

పటేలుగారి చట్టమువల్ల, హోంమెంబరు గారుజూపిన పట్టుదల, దేశమునకు మేలుజరిగెడి విషయములలో వినియోగపడిన నెంతయో మేలుగ నుండును. ఈ చట్టముల యవసరమేమియో తెలిపి, తమను నమ్మింపవలయునని ఉన్నాగారు వాదించిరి. అందుకుబదులు జెప్పజాలక, హోంమెంబరు గారు త్రాడుబొంగరములేని సమాధానము జెప్పట విచిత్రము. ఈ సందర్భమున నొకవిషయము బయల్పడినది. సెలెక్టుకమిటీకి, చట్టమును పంపవలయునని కోరునెడల, చట్టమునందలి ప్రధాన భావము సంగీకరించునటులగునా కాదాయను సంగతి, నిర్ధారణ కావలసివచ్చెను. చట్టములతో నేకీ భవించినను ఏకీభవింపకున్నను, సెలెక్టుకమిటీకి పంపు సంగీకరించుట యాచారమయినది. అంత మాత్రముచే బిల్లువిషయముల సంగీకరించినటుల నెంచగూడదనిగూడ అధికారు లంగీకరించెదవారు. ఈమారు హోంమెంబరుగారు వేరుమార్గము నవలంబించుచున్నారు. రంగార్యులగారి సలహా ప్రకారము, బిల్లును సెలెక్టుకమిటీకి బంపునెడల, అందలి సూత్రము సంగీకరించినటులగుననియు, ఒకచోట లొంగిపోయినయెడల, మిగిలినచోటుల కూడ లొంగినటులగుననియు, హోంమెంబరు గారు బదులుజెప్పిరి. అందుచే పటేలుగారిచట్టము నేమాత్ర మంగీకరింపగూడదనిపీరుపట్టుబట్టిరి. శాసనసభాధ్యక్షుడుగూడ హోంమెంబరు గారి కనుకూలముగ చూలింగునిచ్చెను. ఇకమీద, శాసనసభ్యులయినను తమకెప్పుములేని చట్టములను సెలెక్టుకమిటీ కంపుటకు నిరాకరించుట యత్యవసరము. రంగార్యులగారు జేసిన పారభాటు నితరులెవరును గావింపరని తలచెదము.

ప్రైండ్ బుణములు

అమెరికా తనకురావలసిన బుణములను వదులు కొనుటలేదు. ఇంగ్లండు అమెరికాకు 90 కోట్ల సవరనులను చెల్లింపవలయును. ఫ్రాన్సుమున్నగు మిత్ర మండలి దేశములనుండి ఇంగ్లండుకు 180 కోట్లు రావలయును. తాను అమెరికాకు చెల్లింపవలసిన మొత్తమునయినను ఫ్రాన్సు తనకు చెల్లింపవలయునని ఇంగ్లండు గోరుచున్నది. ఫ్రాన్సు జర్మనీనుండి సాము రాబట్టుచు, దాను రిపోర్టు ననుసరించి వచ్చినంతవరకు చెల్లింతునని బలుకుచున్నది. కాని అమెరికా యొకమూల బలవంతము జయుచుండ, ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సుపై కరుణజూపజాలదు. బ్రిటీషు వారు ఫ్రాన్సుకుదెలిపిన సందేశ మిదీయే. దీనివలన ఫ్రాన్సునందు కొంతకలవరము గలిగినది. ఎక్కడ నయినను శావా కాని వంగతోటయొద్దకాదను రీతిని, డబ్బుదగ్గర మొగమోటిమి యుండవలదు. ఫ్రాన్సు యిప్పుడేమిజేయును? ఎక్కడనుండి డబ్బు తెచ్చి బుణముల తీర్చగలదు? తాను చెల్లింపవలసిన నష్టపరిహారమును జర్మనీ త్వరలో తీర్చగలుగునా? ఈప్రశ్నలకు జవాబుచెప్పటకు సాధ్యపడదు. భావిష్యము మెటులుండునో జూడవలయును.

కోహలు సమస్య

రావల్పిండినుండి, గాంధీమహాత్ముడును, పోకతాలియు గలిసి విచ్చేసిరనియు, కోహలు

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య అనుకూలముగ పరిష్కారము గుదిరెననియు తెలియుచున్నది. ఈవార్త నిజమగుచో, మిగుల సంతసించెదము. గాంధీయు, పోకతాలియుజేరి, ఇరు సంఘములను విడిచియుచున్న చిక్కలను దొలగింపగలరని విశ్వసింపవచ్చును. హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ సాధించుటకు, ఉభయలలో హృదయ పరివర్తనము గలుగజేయుట ముఖ్యము. ఎవరి హక్కులను వారు సమర్థించుకొన జూచుచు, దేశ సాభాగ్యమునుగమనింపనియెడల, స్వరాజ్యసిద్ధిగాని ఐకమత్య ప్రవర్ధనముగాని గగనకుసుమగును. ఈ సంగతిని ప్రజలెంత బాగుగ గ్రహించిన సంతోషము. స్వరాజ్యము జాతిమతభేదములేక ప్రజలెల్లరకును గావలయును. ప్రతిసంఘమును, ప్రతివ్యక్తియు దాని లాభమును పొందవలయును. ఈసత్యమును గ్రహించునెడల, భారతీయు లొండొరులు కలహింపజాలరు. లేనిచో, కాగితపు హడంబడిక లెన్ని జరిగినను, ప్రయోజన ముండదు.

చిత్రకళాభివృద్ధి

“స్వయంప్రకాశమునకు సంపూర్ణావకాశ మొనగుడు. వెలుపలనుండి ఎట్టివద్దతులను జూపింపకుడు” అని బొంబాయి గవర్నరుగారు చిత్రకళా పారశాలా బహుమానోత్సవ సందర్భమున హిత మొనగిరి. వ్యక్తులభావ వికాసమువలె జాతీయ భావవికాసమును పెంపొందవలయును. రెంటికిని సంఘర్షణముండజాలదు. రెంటికిని సమన్వయము గలుగకమానదు. ఇటులనే, కళయొక్క యున్నత వికాసము అన్నిజాతులకును అన్నిదేశములకును ఆనంద మొనగూర్చును. ఏకళకయినను హద్దులును నియమములును కొంతవరకవసరమని యెంచినను, ప్రతిభాశాలులు వీని నతిక్రమింపక మానరు. స్వప్రకాశమే ముఖ్యమని ఎంచుచో, కళలు వికాసస్ఫూర్తి గాంచగలవు. దేశకాలభేదముల నతిక్రమించి, కళలు జేపుని ఈశ్వర సామీప్యమున జేర్చగలవు. నాదోపాసనచే తరించిన నిదర్శనములు భారతదేశ చారిత్రమునందు పెక్కులుగలవు. కళలు ఈశ్వర సామోత్సాహమునకు సాధనములగు ననుటకు కభ్యంతర మేమిగలదు?

స్ఫోటకవ్యాధి

చెన్నపురియందు స్ఫోటకవ్యాధి విశేషముగ ప్రబలియున్నదనియు, అయ్యది అంటువ్యాధిగ పరిణమించెననియు, 7 వ తేదీతో అంతమయ్యెడి వారిములో 73 మందికి వ్యాధి తగిలెననియు, 13 గురు చనిపోయిరనియు, అన్ని డివిజనులలోను యూవ్యాధి వ్యాపించెననియు, అందుచే పిల్లలకు టీకాలు వేయించుటకును, పెద్దవారలు రెండవ మారు టీకాలు వేయించుకొనుటకును, బూనుకొనవలయుననియు, కార్పరేషను హెల్తు ఆఫీసరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ హెచ్చరికను గమనించి, వీరి ప్రయత్నములకు చెన్నపురి పౌరులు తోడ్పడగోరెదము. కార్పరేషనువారు వ్యాధి నివారణకు శ్రద్ధవహించుట యత్యవసరము.

క్రిమిలు ప్రాసీజుకోడ్డు సవరణ

క్రిమినలు ప్రాసీజుకోడ్డు సవరణచట్టమును పటేలుగారు ప్రవేశ పెట్టిరి. ఇందునుకూర్చినచర్చను

లిపివేయవలయునని, లిండుసేగారు దెచ్చినతీర్మానము సభికసంఖ్యాకులు అంగీకరించుట, కడువిచిత్రముగ నున్నది. శివస్వామిఅయ్యరు కె. వి. రెడ్డిగార్లు తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయుట విచిత్రము. రంగార్యులుగారు శతస్థులుగనుండుటకు కారణము గనుపించదు. ప్రజలకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములగూర్చి చర్చజరుగకుండు నాటంకపరచుటకు, నూతనమార్గ మవలంబింపబడుచున్నది.

దేశవార్తలు

బ్రిటీషు పార్లమెంటు

కార్యక్రమము

అవసర మగు గృహసమన్వయము
 లీపెల్లు, ఫిబ్రవరి 9:—పార్లమెంటు మరల రేపు సమావేశమగును. ప్రాతసభయే మరల సమావేశమగును. సార్వభౌముని యుపన్యాసమునకు అందుచే అవసరమండదు. వెస్టు మిన్స్టరుకు రాజ రాసక్కరలేదు. వేపవికాలము చాలకాలము పార్లమెంటు జరుగును. ఆర్థిక, గృహనిర్మాణ, పనిలేని కార్మికుల కుపాధి వ్యవసాయము వర్తకసమస్యలు ఆలోచింపబడును. ఆదనపు మదింపులను, విచ్చేసంవత్సరమునకు స్వయి మరీతర ఆర్థిక సమస్యల నాలోచించెదరు. ఈస్టరువరకు ఈసమస్యలనే ఆలోచించెదరు. విచ్చేసంవత్సరమునకు మదింపులను ఆలోచించుచున్నారు. బీటిని పార్లమెంటులో చాలవరకు చర్చించెదరు. ఈస్టరునెలపు లగువరకు ఆర్థికవత్తమును ప్రవేశ పెట్టెదరు.

ఆంగ్లో-ఫెరిషియా చమురు కంపెనీ

బ్ర్యాడ్ఫోర్డ్ ప్రభు వొకడైరక్టరు
 చైరమన్ కంపెనీకి బ్ర్యాడ్ఫోర్డ్ గారిని డైరక్టరుగ నియమించిరి. మొన్నటివరకు ఇతను పద్మపరిహారసంఘమున బ్రిటీషు ప్రతినిధిగ పనిజేసెను. ఈకంపెనీలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికి అనేకముగ వాటాలు గలవు.

భారతదేశ గ్రామపరిస్థితులు

బర్మెహెడ్ ప్రభుని ప్రేమ
 లండన్, ఫిబ్రవరి 9:—భారతదేశ గ్రామ పరిస్థితులను రాయలు కమిషను సేర్పాటుజేయవలెనని పండిత గంగులీగాు చెప్పిన సంగతికి ఎంతయు సంతసించి తమ ఇష్టమును బర్మెహెడ్ ప్రభువు మాడెను.

మోటారు పడవ

తుపానులో పయన మగుట
 బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 9:—వ్యానింగునుండి లేతుకు మోటారు పడవ 24 గంటలు ఆలస్యముగ వచ్చెను. దీనికి కారణము తుపాను పడుటయే.

సర్ వార్డెన్ చిల్కాట్సుగారి సంచారము

లండన్, ఫిబ్రవరి 9:—రాత్రి 3.25. అధికార కీర్త్య ప్రభుత్వముతరఫ్ఫున సర్ వార్డెన్ చిల్కాట్సుగారు ఇండియాలో పయనము జేయుచున్నారని కలకత్తానుండి వచ్చినసమాచారము అసత్యమని వైటుహోలుప్రభుత్వము తెలుపుచున్నది ఇదియే కన్ఫర్మేటివు ప్రభుత్వము. పార్లమెంటుచట్టము (1918) రాయలు కాకా వైమానికదళములో ప్రాంసుదేశమున పనిజేసెను.

కపింద్రపింద్రుడు

ఇటీవలనుండి శాంతి కేతనమునకు
పండితులు వచ్చుట

ఇటీవలి భావను నేర్ప నుద్దేశించుట

రవీంద్ర, కాంధిగార్లు ఇటీవల కొనియాడుట

బ్రెస్లె, ఫిబ్రవరి 4 — కపింద్రుని ఇటీవల పయనముచే ప్రపంచమునందు ఖండాంతరవాసులందరును ఇండియావిషయములలో ప్రసక్తినిజూపి జోక్యము గలుగజేసికొని పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు ఉత్సాహమును జూపుచున్నారు. భారతేశాన్యులమును గోరుచున్నారు. కాంధి, రామగార్లు పూజించి కొనియాడుచున్నారు.

రామగార్లను మైలాపూరు బ్రహ్మచర్యము బట్టిరి. వెనుకలో వారతాంప్రదాయముగ రవీంద్రునకు హృదయపూర్వకము వీడ్కొల్పు గావించిరి.

ఇటీవలగల లన్నియు రామగార్ల తమ పట్టాములను వారతాంప్రదాయముగ వేసికొనినది. మా ఊరు రమ్మని వారును, మా ఊరు రమ్మని మీరును శ్రీమంతులు మాధ్యమిక తిరగతివారును ఊరేతో పుచ్చుచున్నారు. రైలునేడనులందు ప్రజలు రామగార్లను గురించి ఎంతయును గూర్చి. ఇటీవల ప్రతిక లన్నియు రామగార్లను గురించి వికగ్రీవముగ కొనియాడుచున్నది. పద్మరాజముగ గాముగారు ఇటు ప్రజలపెంపు వైకొని బయలుదేరిరి ఈ పద్మరాజు పత్రికలలో ప్రకటించిరి రెండేడ్లవరకు ఒక పండితురీ పరభర్తలతో శాంతిని పొందుటకు ఇటీవల పుంజు. విద్యభ్యాసించి ఇటీవల వచ్చుచున్న బహుమతికేసు నిశ్చయించిరి. ఇటీవల రామగార్ల భారతీయులను ఇటీవలి భావను నేర్ప బుద్ధ ప్రయత్నించెదరట.

అంతర్జాత్ర మండలియుగము

ఇంగ్లండును, ఫ్రెంచివా రీయనలసిన మొత్తము

బ్రిటిషువిధానము నాచూచించుట

లీస్ట్, ఫిబ్రవరి 9 — అంతర్జాత్ర మండలి యుగమును పై బ్రిటిషువా రంపికలకు ప్రాంతుకు తృప్తికరముగ నున్నది. బ్రిటిషువారికి ననుసరించి ఫ్రెంచివారు యుగమును తీర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

లీస్ట్, ఫిబ్రవరి 9 — ఇంగ్లండు లండనులో జరుగునని అనుచున్నారు. కారణము, బాల్టిక్ గార్లు కలిసికొని యుగమును చర్చించుటకు పిలవను.

గ్రేటు బ్రిటన్ మిశ్రమండాల్ మారమి 1800,000,000 పౌండులు ఇంగ్లండులో నున్నది. ఇందులో ప్రాంతు ఇన్వలర్లకైన అప్పురూప గలను. ప్రాంతు ఇన్వలర్లకైన మొత్తము 625,000,000 పౌండులు. గ్రేటు బ్రిటన్ అమెరికాకు 900,000,000 పౌండుల వియవలసియున్నది. అమెరికాకు గ్రేటు బ్రిటన్ ఈయవలసిన మొత్తము నిచ్చుకేయుచున్నది. కాని మిశ్రమండాల్ గ్రేటు బ్రిటన్ కేయవలసిన మొత్తము నీయులేదు.

అమెరికాకు కేయలసిన మొత్తము తీరినచో మిగిలిన మొత్తమును అంతకు మిశ్రమండాల్కి గ్రేటు బ్రిటన్ వదలిపెట్టునట. దీనివలన గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రజలపై ఇతర దేశములందు లేని పన్నులను విస్తారముగా ఈ భారమును మోయుటకు విధింపవలసి వచ్చెను.

బ్రిటన్ పై సోవియటు నిందలు

సోవియటు రషియాను చుట్టుకేయుటకు బ్రిటన్ ప్రయత్నించుచున్నదని మార్కెసు ప్రభుత్వము వారు మరల నిందించుటకు మొదలిడిరి.

వియటులపై బ్రిటన్ బాల్టిక్, బాల్కన్ రాజ్యములను ప్రతికూలముగ తిరుగుటకు పురి బిచ్చుచున్నదని సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతికూలలోను అధికార పత్రికలలోను ప్రాయము న్నారు. ప్రాంతు అమెరికాను గూర్చి సోవియటులపై పురి బిచ్చుచున్నట్లు ప్రాయము న్నారు.

రషియాలోనున్న ర ఒకయుగం దీలలో 90000 మందికి 30000 మందిని విచారణ లేకదే బంధిఖానాలోనుంచినది బాల్టిక్ ప్రతికూల తెలుపుచున్నది.

ఫ్రెంచి పరిస్థితులు

పార్లమెంట్, ఫిబ్రవరి 9 — వ్యవహారము లన్నిటిని చక్క తెలుసుకొని ఏర్పాటుజేసికొని లెక్కలను పరిశీలించుకొని హెరియటుగారుగాని అధికమంత్రిగాని ప్రత్యక్షముగ బాల్టిక్ చర్చిలుగార్లతో రాయబారములను పర్యవర్తన.

ఫ్రెంచి పత్రికాభిప్రాయములు

బ్రిటిషువారు తమలేఖముందు జూపిన సఖ్యమును, ను సౌహృద్యమును ఫ్రెంచి పత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నవి. వీరిలేఖనుబట్టి చర్చించుటకు మార్గ మేర్పడు సమకాలినులన్నారు. దీర్ఘముగ అతిశయగ్రస్తగ రాయబారములు జరుగునట.

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 9 — బ్రిటిషువారు తెలియజేసినవిధానము చాల సమంజసమైనది వ్యవహారము తుదురుటకు చక్కని మార్గమును జూపుచున్నది. ప్రాంతుగూడ ఇట్టి సుహృద్యముతోడనే ప్రపంచము గాక యని బ్రిటిషు పత్రిక లనుచున్నవి.

దాన్ నివేదికము కెగ్గినను కెగ్గినను బ్రిటిషువారి కేయవలసినసామును ఇచ్చుటకు తీర్మానింపవలెనని చర్చలుగాని నిశ్చయించుట ఎంతయు బాగున్నది వెట్టుమినిష్టరు గెజెటు కొనియాడు చున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫుగూడ కొనియాడు చున్నది. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ బ్రిటన్ అన్నిటిలోను లోబడు చున్న దనుచున్నది.

సోవియటు—ఏషియా

ఏషియాలో మరల బ్రిటిషువారిపై ముసల్మానులను సోవియటులు పురిబిచ్చుటకు మొదలుపెట్టి రనియు పూర్వమువలెనే ముమ్మరముగ పనిచేయుచున్నదనియు తెలుపుచున్నారు. లీస్ట్, ఫిబ్రవరి 9 — సోవియటు రిపబ్లిక్ లో నున్న ముస్లిములను పుచ్చె మహా దీయులందరకును బ్రిటన్ సామ్రాజ్యకాంక్ష దివదీసము మెచ్చి పోవుచున్నదనియు దౌర్జన్యము మెచ్చి పోవుచున్నదనియు లేఖలను ఖండించుచున్నారు.

రుషియావారు అంతరించినను బ్రిటన్ ముస్లిం సోదరుల రక్తమును త్రొక్కుచునే యున్నదనియు ప్రాయము న్నారు. ఇదివరకు తనకు వారిసలగ జేసికొన్న రాజ్యములతో తృప్తి జెందక ఇంగ్లండు దురాశతో ఆఫ్ఘనిస్తాను కబళించి ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును అడుచుటకు ప్రయత్నించుచున్నదని ప్రకటించుచున్నా రని ఇజ్మైల్ రీయా పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

సోవియటు రిపబ్లిక్ లో ముస్లిం సోదరులు అందరును శాంతితో విశ్వోచితో సుఖముగ నున్నారనియు తమ దృష్టిని ఇటు మళ్లించలేననియు ప్రాయము న్నారు. సంపూర్ణ మత స్వాతంత్ర్యమును దనుచున్నా రు ఇచ్చు బాతీయ ఆశయములను, రాష్ట్రీయ పోకర్మలను ననుసరించి నూతన రాజకీయ జీవనము చేర్చుట జేసికొనటకు పిలవననియు సోవియటు పాలనము అందరకును స్వాతంత్ర్యమును కలుగజేయుననియు ప్రాచ్య దేశములలో బానిసలగు నన్న వారికి మక్రీనిచ్చుననియు ఇంగ్లండు ప్రపంచమునంతను తనకు బానిసలగు జేయుచున్నదనియు ఇంగ్లండు నశించుగాక యనియు ముస్లిం మతగురువుచే సోవియటులు ప్రకటించ జేయుచున్నారు.

జపాను యుద్ధాంశమునిగి పోయి నని తెలియుచున్నది.

ఆగాఖాను గారు బాంబి బాటు జేరిరి. ఇండియనుల స్వాగత మొనర్చిరి.

సెంటుపాలు దేవళము

యాత్రికులక, ప్రేక్షకులకు భయము లేదనుట
ఫిఫ్త్, ఫిబ్ర 9 — మామూలు ప్రకారము పూజనల్లు వారును, ప్రేక్షకులును వచ్చిపోవుటకు ప్రమాదము లేదని దేవళపు బధికారులు తెలుపుచు అభయమొనరుచున్నారు. ఇంతవరకు 227 00 పౌండుల మొత్తము ఖర్చయినది.

బరామతు బ్యాంకు మోసము

సంవర్షములో ఇంకొక రివిస్టా సభ్యుడు డౌక్ హాఫీ అనునాతడు పూర్వము మాస్కోను మంత్రివర్గమునకు మంత్రిగ మండెను. అతడుగూడ రాజీనామా వీయవలసివచ్చెను. ఇతనికిగూడ ఆశ్చర్యమోసములో జోక్యమున్నదనిరి.

సుంకముల యభియోగము

ప్రీవీకన్సిలుకు అపీలుజేయుట

1924 సంవర్షము ఆగస్టు నెల 24-న తేదీని బెంగాలు హైకోర్టులో ప్రతివాదులకు పంచ వారము న్న గు పరుకులయిన ఎక్కువసుంకముల నిబ్బితినని వాది దావా దెచ్చెను. 1922 డిశంబరు 28 తేదీని సుంకములను తగ్గించినట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అందురా రావలెనని అపీలుజేసిరి. ఇండియా సుంకముల చట్టమును అర్థముజేయుటలో భిన్నాభిప్రాయము గల్గెను. పన్నులకును, సుంకముల కిచ్చుటకును భేదమును కల్పించుటలో భిన్నార్థమును ఆరోపించుటలో ఇండియాలో న్యాయాధిపత్యముల పారబజిననని వాదులవాదము. సుంకముల కిచ్చుటకు తగ్గించుటకుగా పన్నులను తగ్గించుటగాదని ప్రతివాదుల వాదము. “సమ కంట్రాక్టు జేసికొన్నప్పుడు సుంకములవిలువను దగ్గించుటచే ఆసలు సుంకములు తగ్గించుటగాదని గ్రహించిన ప్రతివాదుల వాదము. వాదులకు తెలియు ననిరి. తీర్పు జెప్పలేదు ఇంకను.

నల్లమందు నభ

జనీవా ప్రతిపక్షంభనము

లండన్, ఫిబ్రవరి 9. — చీనా అమెరికా లోలకపోవుట విచారకరమనియు సభ పూర్ణాయునవరరా దనియు సిసిలు ప్రభుని హితవు ననుసరించినసభ జయప్రథముగ సాగుచున్నది. చీనాలోనికి దొంగతనముగ నల్లమందుపోవడం జేయు ప్రయత్నములయిన అంతయు ఆధారపడియున్నను ఇట్లుగనో ఫలింపవచ్చు ననుచున్నది.

పోర్చుగారికి ఏమియు తెలియదనుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 10 — పోర్చుగారిలేఖ ఆతనికి ఈ సభా కార్యక్రమమునుగూర్చి సాధ్యసాధ్యాయము లేవియో ఏమియు తెలియదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక వాకొనుచున్నది. అమెరికాను ఈ పయోగించుచున్న కోకేమగాని హిరామగాని ఇండియానుండి ఎగుమతి రాలేదని ఆతనికి తెలియదనుచున్నది. ఫీనాయ్ దానికి కారణమని గ్రహించలేదనియు చీనా తన నల్లమందు ఉత్పత్తిని తగ్గించుటకు తక్కి లేకున్నదనియు అమెరికా చీనా తనదేశములో నల్లమందు నుత్పత్తిచేయుటకు తగ్గించునట్లు జేయలేకున్నదనియు తెలుపుచున్నది.

గ్రీకుమతాచార్యుని వెడలగొట్టుట

పెతీ బేగారి సమాధానము

లండన్, ఫిబ్రవరి 9 — వైవిధ్యముపై గ్రీకు ప్రభుత్వము వారు తీర్మానంపెనిలేఖ మైత్రితో గూడుకొన్నది గాదనియు తీర్మానాన్ని తిరస్కరించునకు అభ్యంతరము గలుగజేయుచున్నదనియు పెతీ బేగారు తెలియజేసిరి. సుతగురువు సంగతినిగూర్చి లాసేను ఒడంబడికలో గాని దాని అనుబంధములలో గాని ఎక్కడను జెప్పలేదనిరి.

దీనివలన తీర్మానము క్రైస్తవ ప్రపంచమునకు శోషము గలుగటకు ప్రయత్నించినారు. మేము క్రైస్తవ ప్రపంచమునకు అపరాధము సల్పలేదు.

నిలకడమీద నిజము యూరపుకు తెలియకపోదు. మనము ఒడంబడికల ప్రకారము ప్రపంచించిమి. మిశ్రమసంఘము వారి తీర్మానములనే ఆచరణలో పెట్టితిమి. గ్రీకు దేశరంపులకు తీర్మా భయపడునది గాదు తీర్మానప్రతికూలను స్వాతంత్ర్యమునకు భంగమును గలుగజేసినే తీర్మానంబయింకొనగలదు. వెడదీయదు. త్వలోలోనే గ్రీకులలో ఆధారపడి సభ్యులనుగాక ఎట్టిజరుగనున్నను ప్రభుత్వమువారు సంగతులన్నిటి కనుపెట్టి జూచుచున్నారు. అనవసరముగనో తగిన ధర్మను దీగికొనుటకు వెనుకాడననిరి.

గ్రీకు ప్రత్యుత్తరము

లాసేను ఒడంబడికలో ఈ విషయమై ఏమియు నూచించబడకున్నను స్వల్పసంఖ్యాకులనుగూర్చియు తురుష్క ప్రకటనమును గూర్చియు జెప్పబడియున్నదనియు గ్రీకు ప్రత్యుత్తరము దెలుపుచున్నది. మిశ్రమసంఘమువారు సుతగురువునుగూడ బంపిజేయవలె నని లేదనుచున్నది.

ఈ విషయమును నిశ్చయించుటకు ఆ సంఘముకు అధికారము లేదనుచున్నది దీనిని అంతర్జాతీయ న్యాయాధిపత్యము గాని బాధిసమితిగాని స్వల్పసంఖ్యాకులనుగూర్చి ఆలోచించవలసియున్నదనుచున్నది.

ఈజిప్టులో ఆలయములు

ఎన్ని కలగోల

పోలీసు చర్యలనుగూర్చి దగిన అధికారులకు తెలుపుటకు బదులు ఆలయమును, పోలీసుసాధనమును ముట్టడించుటకును జగలుబడుతున్నవారు పూనుకొనినది తెలియుచున్నది.

నలుగురిని అరెస్టుచేసి తీసుకుపోవుమండ 5000 మంది చెఱసాలపై బడిరట, ఈజిప్టుకొన్నింటి మౌర్యులకై గాలిలో కాల్చిరటగాని ప్రజలు మరింత దౌర్జన్యముగ ప్రవర్తించిరట.

నగరపాలకుని ఇంటినిముట్టచేసిరి 7 గురికి గాయములు తగిలెను. 5 గురు పోలీసు ఉద్యోగులకును, అధికారులకును గాయములు తగిలినవి. శనివారమునకు మేపల్లటిన ఎన్ని కులు ఆపుచేయబడెను.

ఉత్తర ఆఫ్రికాలో ప్రజలను విప్లవమునకు బురిగొల్పుట

జనీవీపుగారి లేఖ

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 10:—ఉత్తర ఆఫ్రికాలోనున్న జనసామాన్యమునంతయు తిరుగుబడులు ప్రేరేపించవలెనని అచటనున్న ప్రెంచి కమ్యూనిస్టుసభ్యుడు మార్సెలు కవిగారికి జనీవీపుగారు ఉత్తరమున ప్రాసీరట. 15000000 ప్యాంకులను ఈసని నిమిత్తము సహాయముచేసెదమనిరి అతిరహస్యముని ఆలేఖలో ప్రాసీరట. 2-12-1924 తేదీ చేయబడినది. ఇక్కడ అభ్యుదయ నడు సంతకముతో జనీవీపుగారింపిరి. అధినివేశములందు విప్లవముల సేర్పాటుచేయుటకు ఏర్పడిన శివ అంతర్జాతీయసంఘమునకు ఈ లేఖ అను శాఖచేరినది.

రత్న కల వ్యాపారము

కింగ్డమ్ లో రత్న కలనులందున్న సరుకునంతను కొనుటకు అమెరికనులు పూనుకొనిరి. 4000000 పానులు ఖరీదుగట్టిరి. కింగ్డమ్ వారు ఇతర యూరప్షియనులకు తంతునంపురు అమెరికను లిచ్చు సొమ్ము కంటె ఎక్కువగ నిచ్చినచో తమచేర భాషు పరచెదమనియు లేనిచో అమెరికనులే ఇచ్చివేసెదమనియు తెలియజేసిరి

ఇంగ్లండు ఆహారము

దేశములో 2600 000000 పానులు సొమ్ము ఎక్కువగ నున్నదని తెలుపుచున్నారు.

రుమేనియా - బేసర బేయా

బేసర బేయానుగూర్చి సోవియటులు ఏమియు నూచింప లేదనియు త్రమకేమియు తెలియజేయలేదని విదేశాంగమంత్రి దక్కగారు ప్రకటించిరని టైముస్ పత్రికా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. అట్టి హావము వచ్చినను ఆలోచించబడుచునది. ప్రభుత్వ వైఖరి మా లేదు రుమేనియావారి వ్యవహారమును గట్టిపెట్టిరి

రైగానుండి వ్లాడినాస్టకు మార్గమునంద ఆగకుండ రైలుమార్గము వేయుటకు ఏర్పాటు చేసిరి

కాపీట్ - సర్వస్వామ్యసంకల్పము

రిషియాలో నాటక కర్తలు, ఇతర గ్రంథకర్తలును సంగీత విద్వాంసులును ఏదైన గ్రంథములకు ప్రకటించిన 25 ఏండ్లవరకు సర్వస్వామ్య సంకల్పము నుండుకొనవచ్చుననియు తరువాత ప్రభుత్వమునా గొంత పరిహారము నిచ్చి స్వాధీనము చేసికొనుటకు ఏర్పాటు చేసిరి.

దొమినియనులు విదేశాంగవిధానము

కనడా యభిప్రాయములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 7:—దొమినియనుగూర్చి టైముస్ పత్రిక ప్రాసిన లేఖలకు విస్తారముగ బుచ్చిపెట్టుచున్నారు. పరిశీలకులను పరిగానే వర్ణించె ననుచున్నారు. అసలుపూరించుటలో ఎవరును ఈసమస్యను పరిష్కారము చేయుటకు అంగీకరించలేదు. ఒడంబడికకువరలేదు. సామాన్యవిధానములో కొత్తయెత్తులను ఉద్భవమునకు ములవారును అపుడుకల బెట్టిరట. అంతకంటె ఎక్కువనుఖ్యమును సమస్యలపరిష్కారముగానలసియున్నది సామాన్యసమస్యలు అంత ఉత్సాహమును కార్యనూపమును దాల్చునటుల గాన్పించవు కొత్తవాద్యతలను ఒప్పుకొని రాదనియు యూరపునిక్కులలో మల తగులునరాదనియు కనడావారనుచున్నారు.

ల్యాన్సుబరీగారి పత్రిక

ల్యాన్సుబరీ పీట్లీ అరి ఫియబడును. 28 తేదీని ప్రకటించబడును సార్వభౌమాని శస్త్రవైద్యుడును కంటివైద్యుడును నగు 50 వార్షి క్రిమలుగాను చరిహాయును.

కోడలిని వెళ్లగొట్టి కోరులో వ్యాజ్యము వేయుట

న్యాయము కాపాడబడెను తిరుమనాపల్లి ప్రాంతమున కరవుతూరు అను గ్రామమున రాజగోపాలయ్యరు అనునతని కుమారుడు వేంకట్రామ నుకు జి. స్వామినాథయ్యరు అనునతని కుమార్తె నిచ్చి పెండ్లి చేసిరి. పెండ్లిసమయమున 6000 రూపాయలు చెలగల 4 యకరముల భూమిని వేయి రూపాయల రొక్కమును కన్యాదాత అల్లునికి కట్టుముగానిచ్చెను. ఆపిల్ల 1917 ఫిబ్రవరిలో రజస్వల యైనదిగాని మరల ధనమిచ్చినగాని పునస్సంధానమును చేయమని పెండ్లికొడుకుతల్లి శేవమ్మ అను తండ్రితమ్మ పట్టుబట్టగా విధిచేక స్వామినాథయ్యరు 5000 రూపాయలను 1918 ఆగష్టులో ప్రామిసరీకోటు వ్రాసియిచ్చెను. తరువాత స్వామినాథయ్యరు యింటిలోనే బొంబాసనకార్యము జరిగినది. తనగృహమున జరిపించిన వ్యయము తాను భరింపవలసివచ్చునని ఆయిల్లా లందుల కంగీకరింపలేదు. ఈడేరి యింటనున్న బిడ్డ కెటులైన కార్యము చేసినగాని అపఖ్యాతి కలుగునను భయమున ప్రయత్నముల కాలించింపక కన్యాజన్మకు తనయింటను 1919 లో అకుభకార్యమును జరిగించెను. ఇంత చేసినను ఆ శేవమ్మ తనకోడలిని వడలగొట్టి తన కుమారునకు మరల నింకొక పిల్లను పెండ్లిచేసెను. వైగా 5000 రూపాయలకు దావాచేసెను: ఈ దావాలో తిరుమనాపల్లి సబుజడ్డి ప్రతివాది కనుకూలముగా తీర్పుచెప్పెను. దానిపొడవాది శేవమ్మ చెప్పినపురివైకోర్టులో ఆపిలుచేసెను. వైకోర్టువారుగూడ ప్రతివాది కనుకూలముగానే తీర్పుచెప్పిరి.

అలయన్సు బాంకి కేసు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 10:—నేటిదినము నులులనేరము విచారణ ప్రారంభ మయెను. న్యాయవాది పూర్ణాగారిచే ఛార్జము యొక్కెస్తు వాకరనుపతిడు పరిక్షింపబడెను. తాను లవలక్ష్మి అందులెదనుకంటె చార్జర్లు అక్రమంట్లు బాంకిలిక్విడెట్లలో నొకరు) లో భాగస్వామిడననియు, 1914 లో బొల్ల నులు, బాంకిలో జేరినప్పటినుండియు, బాంకివ్యవహారములు బరిక్షించి, పుస్తకములలోనున్న దానినిబట్టి నివేదికయొకటి తయారుచేసి పంపిరనియుఁ దెలిపెను. లండనువ్యవహారపు టమ్యుకముకొండ, బాంకి యాదాయవ్యయపట్టికలో 20 లక్షల రూపాయలనున్నదని దెలిపిరి. బొల్ల కునందరు లాసమమునునకు దావాయెత్తిరని వారి యెదురునున్న పుస్తకముల లేకలనుబట్టియు, వ్యవహారము (డ్రైగర్లు) తమనివేడికలందు నూచియిటచేతను గానవచ్చును. లండనువ్యవహారము కొనునప్పటిక, బొల్లనులు, బాంకికి కొన్ని వియనుల పానులపట్టుబడి యున్నారని దెలిపెను.

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ సమాశ్రమము

వచ్చే ఆదివారము యేలూరునందు జరుగును

15-2-1924 తారీఖున ఆదివారమునాన ఏలూరులో మారేవారి సత్రమునందు జరుగును. ఈక్రింది యంశములను గురించి ఆలోచన చేయబడును.

- 1. బెల్లాముకాంగ్రెసు తీర్మానములు తురుతుగా అమలులోనికి తీసికొనివచ్చుట.
2. ఆంధ్రజిల్లాలలో జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్యాదు, గ్రామ సంఘము లేనిచోట ఏర్పాటు చేయుటకు.
3. ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ మిటింగు సాంఘికవిశోధనము మార్చి 1వ తేదీని జరుపుట, ఏప్రిల్ నెలలో పార్టీ కాన్ఫరెన్సు జరుపుట.
4. స్థానియసంఘము అసగా మ్యునిసిపాలిటీలు తాలూకా బోర్డులు పంచాయితీల యొన్నికలలో జయప్రదముగా పార్టీ వారు ప్రయత్నము చేయుటకు.
మరి కార్మికదర్శులు అవసరమని తలచు నితర అంశములు కనుక మొదట్లను సానుభూతిగలవారు తప్పక దయచేయవలయు.

వేమనరపు రామదాసు, ప్రసేదంటు.

స్టేటు కౌన్సిలు ఎలక్షను

పోటియ్యవలసిన విధము

శ్రీయుర వేమనరపు రామదాసు పంతులుగారి లెలుల వ్రాయుచున్నారు:—స్టేటు కౌన్సిలుకు పోట్లు యే ప్రకారం ఇయ్యవలసినది తెలిసికొనగోరుచు వాకనేకులు వ్రాసియున్నారు. ఓట్లు క్రమప్రకారము రికార్డు చేయనిచో ఆది ప్రయోజనకారులుగావు గనుక ఓటర్లందరును నిబంధనలను చక్కగా తెలిసికొని ఓట్లు నిచ్చుట అవశ్యకము.

ప్రతిపోటీయకును రిజిస్టరు కవరులో పోటింగు చేపట్లు ఇదివరకే వచ్చియున్నవి. ఆకవరులో రికార్డులును 2 కవర్లును ఉండును. అందులో రెండుకాగితములు ఓట్లనిచ్చు నిబంధనలను తెలుపుచున్నవి ఓటరుచదివి తనవట్ల నెఱచుకొనవలెను. మూడవ కాగితము రెండుభాగములుగా ఉండును. రెండుభాగములను మధ్య రంధ్రములుగల మార్గము గలదు. మార్గముకు కుడిభాగము ఓటింగుచేపక, ఎడమభాగము డిక్లరేషన్ చేపక. ఈ చేపకను రంధ్రములమార్గముననుసరించి 2 భాగములుగా చింపవలెను. చింపకుండా దానినివేళకెదులో పెడిలేవోటునిరాకరింపబడును ఎడమభాగమైన డిక్లరేషన్ భాగములో మధ్య చేరువ్రాసి సంతకము చేయవలెను. కుడిభాగమైన ఓటింగుచేపకు ఆభ్యర్థులను సుగూరిపెట్టు గలవు. అందులో మధ్యచేరు వాది. ఈచేర్లకు ఎడమ భాగము నమూనూ భాగి ఫలములు గలవు. ఆ భాగిఫలములలో మొద ముఖ్యముగా నెవరిని ఎన్నుకొనవలెనని చలించుచున్నావో, వారిచేతుకు వెనుక 1 అను అంకే వేయవలెను. అక్షరములతో వ్రాయకూడదు. X మొదలగు యికిరగుర్లులు వేయకూడదు. మొద ముఖ్యులగువాకే గాక తిక్కినయిద్దరిపేర్ల వెనుక మొద యిచ్చుచున్నచో 2-3 అంకెలు మొ యిస్తానుసారం వేయవచ్చును. మరియేమియు వ్రాయరాదు. సంతకము చేయరాదు.

ఇట్లు అంకవేసి పోటింగుచేపకను చిన్నకవరులోపలపెట్టి ఆ కవరును అతికించవలెను. ఈ కవరును చి. డిక్లరేషన్ ప్రభుత్వ పెద్దకవరులో పెట్టవలెను. అట్లుపెట్టి పెద్దకవరును అతికించి రిజిస్టరు చేసి పోట్లు వ్యాపకపవలెను రిజిస్టరుచేయకుండ పంపిలేనిరాకరించబడును.

దస్త్రులు చేయగలవారి కాకిరీములు ఎవరినెల్లను ధ్రువపరిచ సక్రమలేదు. దస్త్రులు చేయలేనివారి కాకిరీములు మేటి స్త్రీలు లేక మునిసిపలు కౌన్సిలు మొదల లేక జిల్లాబోర్డు మొదలు మొదలగు సుక్ష్మనిలవల్ల ధ్రువపరచబడెను.

ఓట్లనిచ్చు యెన్నిపురిలో రిటర్నింగు ఆఫీసరుగారికి యీనెల 28 తేదీలోగా చేరవలెను. కావున సాగినంతవరకు పూర్తిచేసి రిజిస్టరుచేసికొన గోరెదను.

అలయన్సు బ్యాంకింగ్ కేసు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 9:—సింహ అలయన్సు బ్యాంకుదీవాలా సందర్భమున డైరెక్టర్లకు సమన్వయము. అలయన్సు ప్రధాన న్యాయస్థానమున న్యాయాధిపతి కేజ్ గారియెదుట విచారణకు వచ్చినది. లిక్విడేటర్ల తండ్రిని పూర్వము అనవసరమయ్యునుకేసి నష్టముగలుగజేసినందులకు వారిపైన సమన్లుపెట్టిన కేసుబడిపని జేపిరి. అలయన్సు బ్యాంకుదీవాలామీద లాభము నష్టములను పంచితేర్తిరా లేదా యను దానికి సంబంధించినవైయన్నవి. పిమ్మట న్యాయవాది బోల్టన్ సోదరులకును బ్యాంకింగ్ గల సంబంధమును దానిపై వారికి గల హామీల గూర్చి గూడ నూత్నముగా వివరించెను. ఒక్కసారి తోచుచు వారికి బ్యాంకింగు పరపతిపై విశ్వగల ధనములేయుదీసి నిలిచిరి. ఆధనములయందు తమస్వంత్రములనుపయోగించుకొని, బ్యాంకింగ్ యింగ్లండులో నేమియు వసూలుజేయుటకు పిలువకుండచేసిరి. ఈ సందర్భము బ్యాంకింగ్ నిర్ణయముగా దివాలాస్థితికి దీసికొని వచ్చినది.

బోల్టన్ సోదరులు కాలధానమున వారి పోషకత్వమున నున్న యనేక కంపెనీల కన్యనిచ్చి బ్యాంకింగ్ కుపయోగించునని నూతనముగా వినియోగ పాతల పీరియాడ్ యున్నది.

ఈ సమయమున మోసముచేయు నుద్దేశ్యము లేకపోయిన ను యే తిగి యుండి వ్యవహరించిన దానికిని బంధన తెలుసున్న వో నిర్ణయించు కొనుట మంచిదని న్యాయాధిపతి నడిచెను.

పూర్వము మోసము జేపిరి. విచారణకు చెచ్చిన నేరము, ముద్రాలులు స్వోపయోగమునకై ధనము నవహరించి మోసగించినది గాదు. స్మృతి ననుసరించి లాభములు పెట్టు బడినందు యిప్పుడడు.

పిమ్మట న్యాయవాది బ్యాంకింగ్ సాల్వేజర్లకన్యాయ ముగ జేపిరి. 1874 వ సంవత్సరమున మేనెలలో 5 లక్షల పౌండులలో స్థాపించబడినదియు 1916 లో పెట్టుబడికి 10 లక్షలకు పెరిగినదియు చెలిపెను. 1914లో బోల్టన్ సోదరులువచ్చిరి. పది లక్షల ఖరీదుగల ముసలను 20 లక్షల పౌండులనిచ్చి బ్యాంకింగ్ మూడవవంతు వాటాదారులగు నుండిరి. బ్యాంకింగ్ మూసీవేయి షేరువచ్చుటికి పెట్టుబడి 800 లక్షల పౌండులకు వచ్చెనుకాని సరిగ్గా లెక్కనువచ్చిన సొమ్ము 89 లక్షలేయున్నది. 1920 వ జూనులో బ్యాంకింగ్ యాజ్ఞావ్యయ పట్టికయందు ధనము ఖరీదు 59 లక్షలకుండెను. 1921 వ జూనులో 89 లక్షలకు వచ్చెను. దానికి కారణము ఖరీదుమీద వచ్చిన లాభమనిరి. ఆస్తులందు సరియగు ఖరీదుజాపపలసినదైనను, మొదటి ఖరీదుగూడ చేయుట కొప్పు కొందురు అదాయవ్యయ పట్టికయందు ప్రస్తుతముండిన లెక్కన ఖరీదు జాబుటవలన ఎండోవచ్చుదముగ నున్నది. ఇతరవధ ములగు యాస్తులేవయిన 11 లక్షలకు సరిపడ సంపాదించితే మోయకునట్లు లగు పడుచున్నది పిమ్మట బోల్టన్ లకు బ్యాంకింగ్ జరిగిన యంత్ర ప్రక్రియ తరముల జదివిరి. బ్యాంకింగ్ పరపతిపై నప్పు దీసికొనుటకు, వారు నెలపు బొందకయే ప్రారంభించిరి దానివలన బ్యాంకింగ్ 10,000 పౌండుల యప్పు వచ్చినది.

న్యాయాధిపతి:—బోల్టన్లు సరిగా యెంత దీసికొనిరి?

న్యాయవాది:—వారు 800,000 పౌండుల యప్పుదీసికొనిరి.

పిమ్మట న్యాయవాది, 1920 జూనులో, బోల్టన్లు బ్యాంకింగ్ కమిటీయగు యప్పుబడిరనియు, నాధనమంతయు బ్యాంకింగ్ వారికిచెలియకుండ వరకసంఘముల కప్పించినవైయనియును తెలిపిరి. ఆ సంగతి కనిపెట్టి, బ్యాంకింగు తమ క్రిందయున్న హామీలను 490,000 పౌండుల ఖరీదుగలవి, బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లకు తే బాకీగల ధనముక్రింద దీర్చిరని చెలిపెను.

న్యాయవాది యింకను తప్పుచుండిననీ, న్యాయస్థానము నాటికి చాలించెను. (ఆ. తె.)

సీసా 1-8

రృ. 2.0-0. కు సు ము

అనందకుటీరము, పోస్టుబాంపు. 246

జాతీయ పాఠశాల

తాలూకా (గొడవర్రు)

ఈజాతీయ పాఠశాల మ-రా-రా-శ్రీ, యలమంచిలి వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు 1921 సం॥ లో స్థాపించి ఇప్పటికి 7 గురు ఉపాధ్యాయులతోను, 100 పంది బాల బాలికలతోను, జీవీత్యమునముగా ప్రకాశించుచున్నది. ఈపాఠశాలలో పిల్లలతో నూలువడికించి కాంగ్రెసుసంఘము నకు సంపించుట, బట్టలకు రంగువేయుట, చాపలు, బుట్టలు మొదలగునం జరమైన చెలిపనులచేయుట మొదలగునవి నేర్పుకొనుచున్నారు. ఈమధ్య మ-రా-రా-శ్రీ, దుగ్గి గాల గోపాలకృష్ణ శర్మ పంతులు గారు, శ్రీరాజా కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదూర్ గారు యింక కొంతమంది ప్రముఖులు విచ్చేసి జాతీయ విద్యావిధాన మునుగూర్చియు, గాంధీ గారి పూజానిధినిగూర్చియు ముచ్చటించిరి. వైవారియపురు పాఠశాలకు 40 రూప్యముల విరాళ మిచ్చిరి.

ఈ పాఠశాలలో రాష్ట్రీయ భాష, చేతిపనులు మొదలగు నవి నేర్పుదురు. బీదవిద్యార్థులకు విద్య గరవుదురు. ఈపాఠశాల త్వరలో అభివృద్ధికి రాగలదులకు దైవమును ప్రార్థించుదురుగాక.

యేజ్జెల్ల శ్రీరాములు.

అంధఖడ్గరు బాంకు లిమిటెడు-గుంటూరు

1925 సం. జనవరి 26 లెక్క ఆదాయము

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: గతమాసపు నిల్వ, షేర్స్, ప్రైవేటు ఖర్చుల బాబులు, కిరూన్ ఆస్తుకం, ఆర్జన్ బాంకు నుండి, ఫీచరు విడుదల బాబులు.

మొ. 7200.7-11

వ్యయము

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: పోస్టేజి, స్టేషనరీ, చిల్లర ఖర్చులు, జీతాలు, ప్రాంతులు, ప్రయాణపు ఖర్చులు, అనంతపురం ఖాదిబోర్డుకు, జిల్లాబోర్డులకు ఋణము, ఫీచరు విడుదల బాబులు, చిరానిల్వ.

మొ. 7200-7-11

అయ్యురే వైద్యశాల దెబుట

నాగపట్టణము, ఫిబ్రవరి 9:—నాగపట్టణము తాలూకా బోర్డున కధ్యక్షుడు వి హమీదుసుల్తాను మరకయారు యవ్ యల్. సి. గారు వారివలను గ్రామమున యాయురేదర వైద్యశాల దెబుచిరి.

భగవద్గీతోపన్యాసము

(బ్రహ్మశ్రీ చెడలువాడ నుండర రామశాస్త్రిలవారు పురంధిరమున ఫిబ్రవరి 7 తేది సాయంత్రము ఆచుటజేరి యున్న జిజ్ఞాసువులకు 'భగవద్గీతార్థమునుగూర్చి' యుపన్యాసించిరి. బ్రాదుర్నా నుబ్రహ్మశ్రీ శర్మగారు, శ్రీ శాస్త్రిలవారు ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ భాషాంతరీకరణ విషయముగా జేసిన, చేయుచున్న, యల్పపరిశ్రమనుగూర్చి సభ్యులకు చెలియజెప్పి, వారి నుపన్యాసించుచుండెడి కొరి, తత్వభ కన్యకుత విహించుటకు బ్రా గాజులపల్లి హనుమచ్ఛాస్త్రిలుగారిని ప్రార్థించిరి. నుండర రామశాస్త్రిలవారు ఆనుభూతిగా గీతాశాస్త్రియై లోని పదునెనిమిది యధ్యాయములకు ఒండొంటికిగల సంబంధము సరిగ్గావేయుచు చెలిపి, శ్రోతల చేతములగొంతతడవు పరమాధ్యాత్మముగా వినిచిరి. హనుమచ్ఛాస్త్రిలువారు, ఉపన్యాసములోని సారమును ఆవిష్కరించి, శాస్త్రిగారి యుపన్యాసముల ముఖ్యములను సాధనముగా, శ్రీమతాశాస్త్రిలవారు వానిపై వివరణములను తెలిపించి, వారు ముద్రించుచున్న బృహద్గీతాధ్యాయముగూడు యెంతయు సమంజసవని చెప్పిరి. బ్రహ్మశ్రీ శాస్త్రిగారు నీతాపరిరావు పంతులువారు శాస్త్రిలవారిని పురమను గృతజ్ఞతాపూర్వక సమస్తముగా గావించి శ్రీ చెడలువాడ నుండర రామశాస్త్రిలవారి గ్రంథంపు సంపుటములు గొనుటకు, వారి పరిశ్రమను మన మభినందించుటకు మార్గమునియు, తా గ్రంథమునియు వందలించిరి. అన్నిసంపుటములను ముప్పదియైదు రూప్యములకు భించునని యాంించుచున్నారము. ధనిక ప్రకాశకులు, జ్ఞానవయోనృద్ధులైన శ్రీ శాస్త్రిలవారు నుచోద్యమమును కొనసాగించి యాధ్యాత్మిక గ్రంథ సంపుటిక ఆంధ్రులకు లభింపజేయుదురు గావులెమనికోరుచున్నారము.

యాజ్ఞాపాస్త్రపాఠశాల - వడ్లపల్నాడు

విప్రశ్రమలారా! మనవారలు స్వమత విద్యయందేమియు శ్రద్ధబాసకుండుటంజేసి యిప్పటికి స్వకార్యమునైనను నెఱవేర్చుకొనలేని యసమర్థతకు లోనగుచున్న కారణముబట్టియే బ్రతుక కాలసిద్ధినిబట్టియే జూడ లోటువడియున్న మనమకమునగల లోపములకు సరియమైనవినుటకు మా గామమునగా బండరుతాలూకా వడ్లపల్నాడును దీ సరిగ్గా గూఢుకొని సోపవారమునండి "యాజ్ఞాపాస్త్రపాఠశాల" నువేరఁ ప్రారంభించి పాఠశాలకురమ్మ విద్యార్థులకు శాక్తికొంది మతానకుల విద్యలను గలపఁ బ్రయత్నించును బూనియున్నాను. విద్యార్థులకు వసతిగూర్చును లేవలపఁగలను గాని ప్రస్తుతము భోజన సుఖపాములు విద్యార్థుల సాంతఖర్చులమీదనే జరుపుకొనవలసియున్నది. కావున మత విద్యాభిమాను లెల్లరు వారివారి శక్తి కొందికేయూరయొసఁగి యు వారి బంధు మిత్రాదుల గృహముల జుగు కుభకార్యదులలో ద్రవ్య:హాయ మేర్పఱపించియు బాఠశాలాభివృద్ధికి దోడ్పడవలెనని యిందుములముగా మనవి చేసికొనుచున్నాడను.

రెండుచింతల సత్యవారాయణమూర్తి,

వడ్లపల్నాడు, కృష్ణాజిల్లా.

దివితాలూకా ఓటర్ల మహాసభ

జరిగిన యాడు సంవత్సరములను ది మన ప్రతినిధులు గా తాలూకా జిల్లాబోర్డులో పనిజేయుచున్న సభ్యుల కార్యములను తెలిసికొని విమర్శించుటకు, ముందరాబోవు ఎండకు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు, దివి తాలూకా పక్షమున సమర్థులైన సభ్యులకు నియోజించుటకును, ది 15-2-25 తేదీన ఉదయం 11 గంటలకు మోపిశేరి గ్రామములో మ. రా. రా. శ్రీ చెఱువాడ వెంకట నరసింహము పంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద దివి తాలూకా ఓటర్ల సభ జంపబడును. కాన ఓటర్లందఱును తప్పకదయచే నుప్రాథితులు. తాలూకాబోర్డు సభ్యులు వారు బోర్డులో చేసినపనిని గూర్చి ఓటర్లడిగ ఎట్టిప్రశ్నలకైనను జవాబుచెప్పే సాధన సామగ్రితో దియచేసి బోర్డు పరిపాలనా విధానమును తెలియచేయుటకు ప్రార్థింపబడుచున్నాడు.

ఈ భానంతరముననే దివి తాలూకా రైతుల మహాసభ జరుపబడును. అందులో దివి తాలూకాలో ప్రాధికారమున్న నెఱవేర మొటునుగూర్చిచర్చింపబడి తగురీతిని తీర్మానించబడును. ఆధ్యక్షుని పేరు సభలోనే నిర్ణయించబడును కాన వినిసీమరైతులు కూడ తప్పక రావచ్చుతులు. తప్పక వెంకటకృష్ణయ్య కొత్తపాటి శివరామయ్య, కొత్తపాటి రాజేశ్వరరావు, వేమారి లక్ష్మయ్య, గొత్తపాటి శంకట సుబ్బయ్య, గొల్లపూడి చలపతిరావు.

ధర్మవర సరస్వతీనిలయ చతుర్థవార్షికోత్సవ సందర్భమున సమర్పించబడిన స్వాగత పత్రము

కట్టమంచి రామకృష్ణారెడ్డి, ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్. సి. గారికి. మహాభాగ! నేటి మీరాక మా విశేషములలో నెక్కువగా విశేషము. వివిధవిధముల విభాగములవారి నాహ్వానించి, యానందభావమున వారిని కత్తిరించుచున్న మేము మన పెద్దలందు వివిధకళావికారములను ప్రహసనములలో, బల్లకాంక్ష జేయున మీరగ్రగణ్యులు, మీ యాగమమునకై మేము చిరకాలమునుండి వేచియుంటిమి. కడవినరేలు శ్రీ సరస్వతీనిలయ సభ్యులు మీకాహ్వానము పియ్యు మీరు బహుకారాంతరాక్షలై యుండుటంతే విధమునోరగులయిరి. ఈనలగుడ మీ ప్రయాణ విధానము చాలజిత్రముగనుండెను. ఒక వాడే దుత్తరజేయునందలి యాచారము. ఇంకొక వాడు పాంచాలమునందలి డిల్లీ - మహాకవియను వంగదేశమునంగల కలకత్తా - వేరొక దివసము బొంబయియందలి బెల్గాము - ఈ ముగియెన్న పురము. ఇట్లు నిన్నటిదాక దినముక పట్టణముగ దిరుగుచున్న మీర శ్రీ సరస్వతీనిలయమున నప్రసిద్ధముగ నీగ్రామమునకు వచ్చుటో రాజులలోయని మామనములు సంతోషముతో భిక్షుల నూచుచుండెను. దీని నిష్పత్తికై మాసంకల్పము భలకారియగునను విశ్వాసము మాకు యాధిక లేకుండెను. మాభాగ్య విశేషమున మీరు మా గూర నడుచుకొంటున్నారేమి. కనుకనే నేటి మీరాక మా విశేషములలో నెక్కువగా విశేషముని విన్నవించితిమి. ఇట్టివిద్యానిధుల సందర్శన భయము తలుచు మాకు గల్గుచుండుట మా పుర సరస్వతీనిలయ విశేషముననే. నేనిందలి సరస్వతీనిలయభాగ్యులంద నగుటకే తద్దగ్ధనిలయ గర్భుల యుల పౌరులయు నత్యాపజితమును బట్టి, వారిపక్షమున నిండు స్వాగతముతో సంతోషపూర్వకముగ మీర స్వాగతము సలగుచున్నాడను.

మా పురమునకు మండల చారిత్రమున నెంతటియ సుబంధమునదియుఁ జెప్పబడినవారలు పలువురు, పలుమలు చెప్పియున్నారు. వానియొక్క చరిత్రచర్చల మొనర్చక కొన్ని మాటలలో సంగ్రహముగ చెప్పియున్నాడను. ఇది రమారమి యెనిమిదివందల యేడవ వాడు క్రియ శక్తి యుండెనుగాని దివ్యక్రియాశక్తికే బహుమతిస్తాననుగ వెలసినది. నాటినుండి నేటిదాక జరిగిపోయిన కాలమునందు గవిత్వములు - పండితులు - భక్తులు - మోక్షులు - పితృనామములు - నెండవో మాజనని గర్భముగ బుట్టి, తమ నిరపమభీలమునను గార్వ విశేషమునను వెలసి, యశోహాసాగరము నెలల ని స్రవించి, విజయగర్వ ప్రభుడగు రామరాజులకుఁ గుడిభజముగనుండి, యాచారంగమున నిజాంశాహినోడించి, పీఠముగ నారనిబట్టి తెచ్చి రామరాజులకుఁ గాన్గగరిది, కురళిభామణియగు హంజే మామమృతాయని పరిపాలనా విశేషమును - త్యాగ్యగతి మను - మాపురమత గుర్తింపఁగల్గినది. ఆంధ్రనాటక కవిత్వాని తామసనిగూర్చి మీ కెఱుఁగుదును గదా. ఆనుకవిచంద్రుడు మాపురమత కవిగూర్చి ప్రశంసించెను. ఇట్టియమూల్యరత్నముల నెల్లకోల్పి మాపురమని సంతకాభిల వివిధావరణమునఁ జిక్కిపోవుచున్నది, ఎడనడ స్ఫురించు తీక్షణమరచి విచిత్ర గాంధుని, నిండుకాయారణ్యమునది ఏమోకాని జీవిత భాగము నగ్గుతక భాసంగభావమునఁ ప్రబంధరూపమునకు చూర్చి, పెక్కిందలల బూర్వమే మీరు మా సంతకపుర మండలనామమున పర్వత పతాకము లాంధ్రప్రపంచమున వెలయించితికో, యామసలమ్యులలో - ప్రజలయ తన నిండు ప్రాణములొడ్డి యశమువారినితమియ్యుచు యెడ్డివారికాంత యై, నేటికి రెండువందల యేడవవందలవందల బూర్వమే, తన పూతచారిత్రములను మాపురమునకు బంగరు పూతపూసెను చెప్పబడినవో కాలగర్భమున కడగియున్న పవిత్ర కథ లిట్టివిక నెన్నియోగలవు. వానికే దీర్ఘప్రాయబూనిన మాధర్మికపుర పుర పుర మెన్ని ప్రబంధరూపములనో - చాలవసములు యతియముకాదు. నడచిపోయిన గాధలఁ ద్రవ్యకొనుచు 'మావనకటివార కట్టివారు - నాపట్టామిట్టిది, అని చెప్పకొని గర్వించుటకో నేమి భాగమని మీరు ప్రశ్నింతురేమో! అట్లు గర్వించుటకైన కాలము పోయినది. నిజమే, కాని యాపవిత్ర పరితల సమృద్ధివృద్ధి స్ఫురించుచుండుటకే నందలి పుణ్యపురముల మహానీతి క్రియాంశుగ పరంపరలో నొక కొన్నియేని మాలో నావిధించి, యం దావించియుండు సలహా బంధకమునను యొక కొంతయైన దొలపవచ్చునను నాకాంక్ష మా గల్గును.

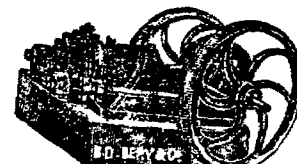
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

మీరలో యసామాన్యులు. ఇభియ భావనల్లో యాంధ్రమున నట్లే మిక్కిలియు. నాంధ్రాంగముల సమానవిజ్ఞానము నార్జించినవారి జాలవరదు మీకిది యదృష్టపూర్వకముగఁ గల్గినది. మా రమణుల వింతకాదు. చెన్నపురమునఁ బట్టపర్తిక్షుల జదువుచున్న సమయమున మీర వ్రాసిన 'మృతమృత'యగు, మను చిన్నిని పద్మకాన్యము, మీ కప్పటికే యాంధ్రమునంగల యనుపమానప్రతి పత్రికే బ్రుబలనిదగ్గనయి - మీభాషాకళ్యణమును నేయివిధము లఁ బ్రకటింపటకు సాధనభూతమై యున్నది. అనంతర మాం గ్గభూమికి వెళ్లి, యాంధ్రమున సమూల్యవిజ్ఞానముగడించుట యుం, దరచార నిందలిస్వదేశసంస్థానములలో గొంతకాలము విద్యానిధులగును, విద్యానిచారణకార్యకరులగును నుండి, చాలఁగ కాగబుద్ధితో సరస్వతీనిలయ ర్పించుటయు, గ్రాంతసంగతికాదు. ఆసందర్భముననే యూరపు, ఆమరకా, జపాను, దేశ లలకును, ఫిలిపైన్ దీవులకునుబోయి, ఆయాదేశములంగల విద్యానిధాన క్రమమును బరిశీలించిచ్చి, మహాత్తమాదర్శములపై నొక విశ్వ

సరస్వతీనిలయము మొనూగున నెలకొల్పఁజేసినది మీరలేకదా? పురి విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులగుండి, ప్రాథమికపరీక్షను బట్టపర్తిక్షులకును జదువుచున్నారల సాకర్వమునకై, సర్వసంస్కరణము లందఱునఁ జరిగినదే. ఇట్లు దేశాభిక్ష నిరంతరనేపలమృతమండియు, నీవల మీరాంధ్రమున ర న యగ్రాన్త్రుసంపుటములను మహాగ్రంథములలోఁ బె టికి వ్రాసిన యువాధ్యాయమును. 'కవిత్వతత్త్వవిచార' పేరున పంగళి నూరనాధ్యని కృతులపైనిరచించిన విపుల నములును, ఆంధ్రసారస్వతముపట్టున మీకుగల యువా శోధనమును, మీభాషప్రతిభా వైశిష్ట్యమును, వేయినో గాటుచున్నవి. ఆంధ్రమున నాంగ్లమున నిట్లున్నతపాండి ర్మగల మీవంటి పురుషసింహు లిందనుకనోక్కరు. మా సరస్వతీనిలయసంకలించియుండలేదు. కనుక నే నేటి క మా విశేషములలో నెక్కువగా విశేషముని నేను దొర్చి వింటిమి. ఇది యాకస్మికముగ నదృష్టవశమున గ్రహించి మహాభాగ్యము మాకుఁ గల్గించిన మీకు, మాసభ్యులనును బురజనుల పక్షమునను నేను మహాకమాలులు ముతో స్వాగతము నర్పించుచున్నాడను.

ఆర్యా! ఇప్పటికే కాలాంతమైనది. ఇందు గూడియుం మహాజనులెల్లరు, నుమనోజ్ఞములైన మీవాగమృతభారలఁ బ్రాణగోచర బరమోత్సాహమున నువ్విరులూరుచున్నారు. అట్టి వాయుమూల్యసమయమును నేను నా నీరసవాక్యములచే నిలఁగు విగ్రహముచేయ సాహసించెను. మీరు బహుకారభార నిమగ్న మునులరని మేమెఱిగియు, నిచ్చటికి మిమ్ము, నాహ్వానించుటలో మీకార్యకలాపముల కెల్లఁ జాలినంత ప్రతిబంధము గల్గించుటయకాక మీదుమిక్కిలి మీకెక్కువ ప్రయాసముఁ గూడఁ గలుగఁజేసిన వారమైతిమి. ఈయవరాధను మాయం గుఁ జాలగలదు. ఇది మీయొడ మాకుగల భక్తిపాశువున నై దేశాని వేటుకాదు. కనుక నిండులకు మమ్ము క్షమించి యల్ప మైనను మాయాత్మకము నుదారభావమున స్వీకరించి, మాద్రయ ల్పములకుజేషము, గల్గింపఁ బ్రార్థించుచు, విరమించు చున్నాడను.

సరస్వతీనిలయము } టి. రామచంద్రశాస్త్రి బి. ఎ.
ధర్మవరము, } అధ్యక్షుడు.

మె పి న రి త్రి క మి

ఈ దిగువ తెలుపబడిన మోనులు మా లండను ఆఫీసునందీ మాకు వచ్చియున్నవి.

24 బి. హెచ్. పి. హరస్సువి ఆయిల్ ఎంజను టెంట్ కేరింగ్తో ఆవిర్భవించియున్నది. 24 పాతమాది 20 బి. హెచ్. పి. హరస్సువి ఆయిల్ ఎంజను టెంట్ 24 బి. హెచ్. పి. హరస్సువి ఆయిల్ ఎంజనులు, టెంట్ 24 బి. హెచ్. పి. హరస్సువి ఆయిల్ ఎంజనులు, ఇవిగో 10, 12, 14, 16, 20 ఎఫ్. హెచ్. పి. హరస్సువి ఆయిల్ ఎంజనులు, కంసారిలకు, నగలుచేయువారికి కావలసినట్టి అశోకరకముల లింగు, అందు వైర్ మిలులు, వాల్ రింగుప్లాంట్లు, పంపులు, మగర్ మేకింగ్ ప్లాంట్లు, జిన్నింగ్ మేకింగ్ పర్కూషాపు మేకింగ్, ఉడ్ పర్కూంగ్ మేకింగ్ మొదలగునవికూడ మావద్ద స్థావరమున్నవి

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE - Calcutta.
BRANCHES:—London Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co.,
Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

ఎప్పుడు శ్రేష్ఠముగా నుండుటకు ఆయుర్వేదశాస్త్రమునంద ప్రాచీనములచే తెలుపబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.

ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును నమ్మకము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మ సి

వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ అహమదాబాదుగారిచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902 - 1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మద్రా, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం డెల్లీ, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదియ సమావేశములందును, హిందూ దేశీయ మహాజనసభలందును అనేక స్వర్ణ, రజతపతకముల నిచ్చియున్నారు.

అన్నిటి తీరములు ఈదిగువ విలాసమున కే వ్రాఖువలెను. పూ రివివరములు గల కాగితముగా ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co.,

201, Devaraja Mudaly Street, G. T. Madras.

అమృతాంజనము

బెజవాడ స్పిగ్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్

మిల్లుకట్టడములు పూర్తికావచ్చినవి. ఇంజనుసామానులు 100 మగ్గుములు అమర్చుచున్నారు. త్వరలో వస్త్రములు నేతవని ప్రారంభింపబడును. నూలువడుకు యంత్రములకు యింకను షేర్లు కావలసియున్నవి. 100 కి 25 చొప్పున లాభము రావచ్చును. మిలర సంజా యిషీ దరి ఖాస్తు ఫారములు వగైరాలు

గూడూరి లక్ష్మణరావు. బి. యే

మేనేజరు వజంటు అండ్ డైరెక్టరుగారు బెజవాడ అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

నమకము

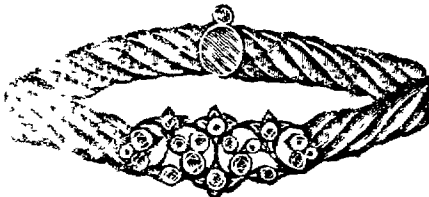
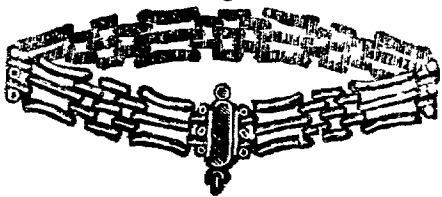
కత్తలేదు

మోసము లేదు

యా మూడు విషయములను శ్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి.

1842

పురుషుల చేతిగొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొదలు కొని 5 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. చేదారం వజారి రుప్య 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలను. మోపుకు పుష్పరాగ కచులు, పట్టె కంపులు, నీమకమలులు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సాము చెల్లింపవలసియుండును నీమ చెండికి, సవరముల గారుకు పూచి నిచ్చెదము. 172 పులుగుల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1-0-0 డబ్బిడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, వైవాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

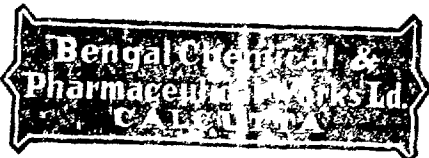
వైరెక్సు

ఒక్కటి అత్యుత్తమమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచుగుణమును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేనంత ఈ యాగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది.

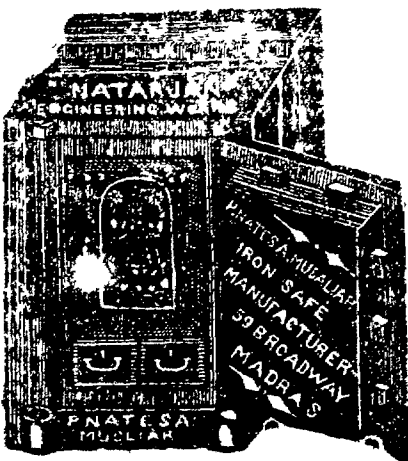
రహస్యమైన జొవ ధములుకాదు. ఫారముల వ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1.కి ధర రు 0-18-0 వి పి చార్జి తో పాటు రు 1-2-0.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యావత్తెహ ప్రత్యక్షకారము కాదుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈవిధమున లెబబబడిన వారివద్ద అత్యుత్తమమైన సిద్ధముకాయున్నవి. కాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తి, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిర్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషిన్ ఫ్యాబ్రికేషన్, మొదలగునవి రిపేరే చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైగుమిల్లుకు కావల్సిన సిలిండర్లు, సాసింగు, నట్టులు, నరసముగా యివ్వబడును. ముఖ్యముగా షేడ్ లిఫ్ట్, పెద్దగాయి వోల్టేజీ, కుర్చీలు, మెషిన్లు కలబంధించిన కృగములన్నియు అర్జును యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన ఇనుప వ్రాసుబడును,

చేంబర్లెన్ గారి

కూలనాప్తి

ఆతి సార

నివారిణి (2)

ఈ ధర్మమును

సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, కూలనాప్తి,

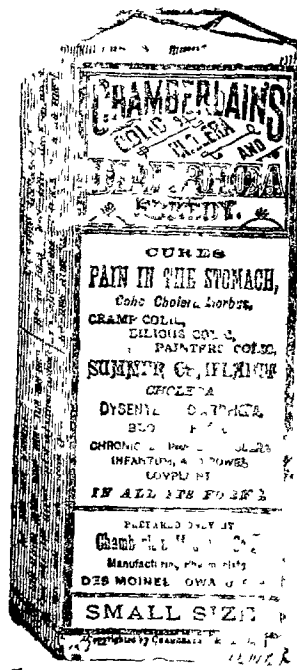
పేగు భంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్భుతముగా కుదురును.

అన్ని వాగాలలో విక్రయ

మార్గము దొరకును. 25

శ్రేష్ఠతరమైన పెంటుకల

తైలము "చంబర్లెన్"

మిక్కిలి ముఖ్యమైన సువాసనగలది. వైట్ ఆయిర్ యితర అపాయకరమైన వస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణము కలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడ్డి 1 కి. ధర రు 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే పెంటుకల మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను రుచురదును. పొందును దానియే పెంటుకల వాగ వా పెంచును. యిరవేలవారు లకు ఈ యాగ్యతాపత్రిక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

28

చంబర్లెన్ తైలము

వల డబ్బి 1 కి. రు 0-18-0. వి. పి. తో 0-11-0. డబ్బి పెంచుట దేవర్లెన్ గుకు గాడ్డి 1-0-0. ఈ తైలము అతి సారము, అతి సారము కారకమున, అతి సారము పనిని నిమగ్నముగా చేయుటయందు సులభముగా చేయును. దానిని పక స్పృశించి యి మంచిచర్మము చేరును. సమస్త నొప్పియు విగమింతు. స్వల్ప క్రయము. కాని ఈ తైలము అత్యంత ముఖ్యము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు,